

Dobrovolná pitevna – 14. 12. 2024 13:30

S sebou:

Laboratorní plášť

Gumička do vlasů

Přezuvky

Chirurgické rukavice (alespoň 2 páry)

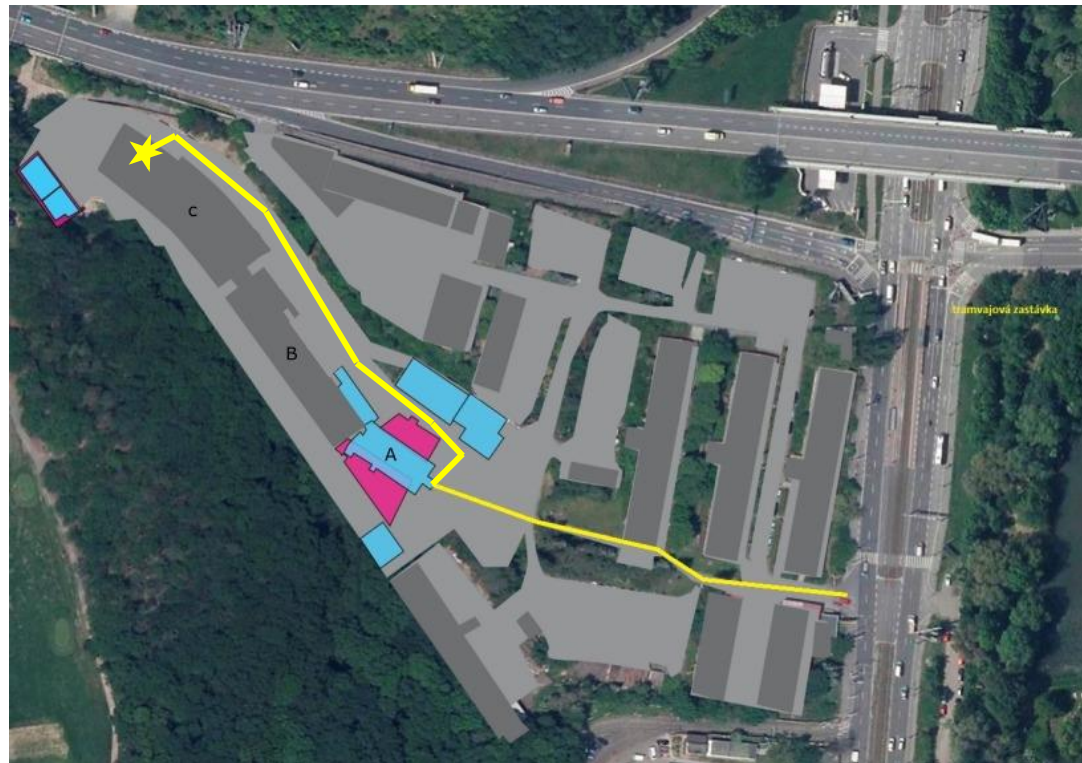
Láhev s vodou

Čokoláda

Žížala (Budova teoretických ústavů, 2. LF UK)

Plzeňská 311, Praha 5

Pozor! Nejedná se o Nemocnici Motol!!!

Závěrečná zkouška

Podmínky

Ke zkoušce může pouze ten, kdo splnil podmínky zápočtu (docházka + testy)!

Pouze 3 pokusy.

čtvrtek 16. 1. 2025 v 10:00

čtvrtek 30. 1. 2025 v 10:00

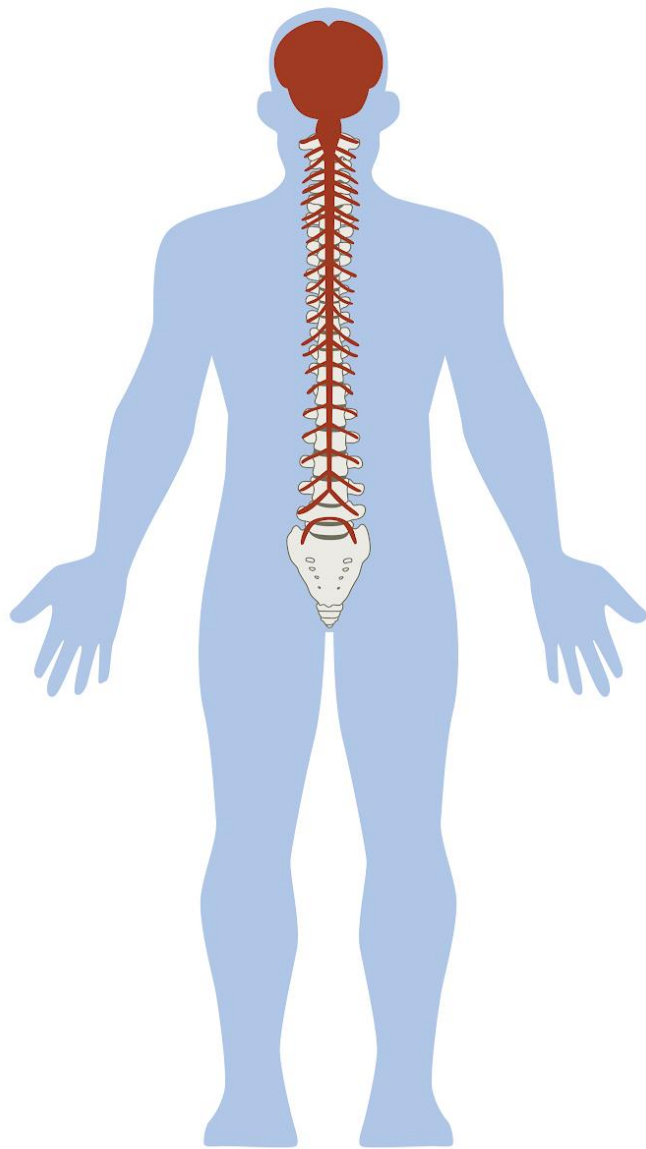
čtvrtek 13. 2. 2025 v 10:00

pátek 5. 6. 2025 v 10:00

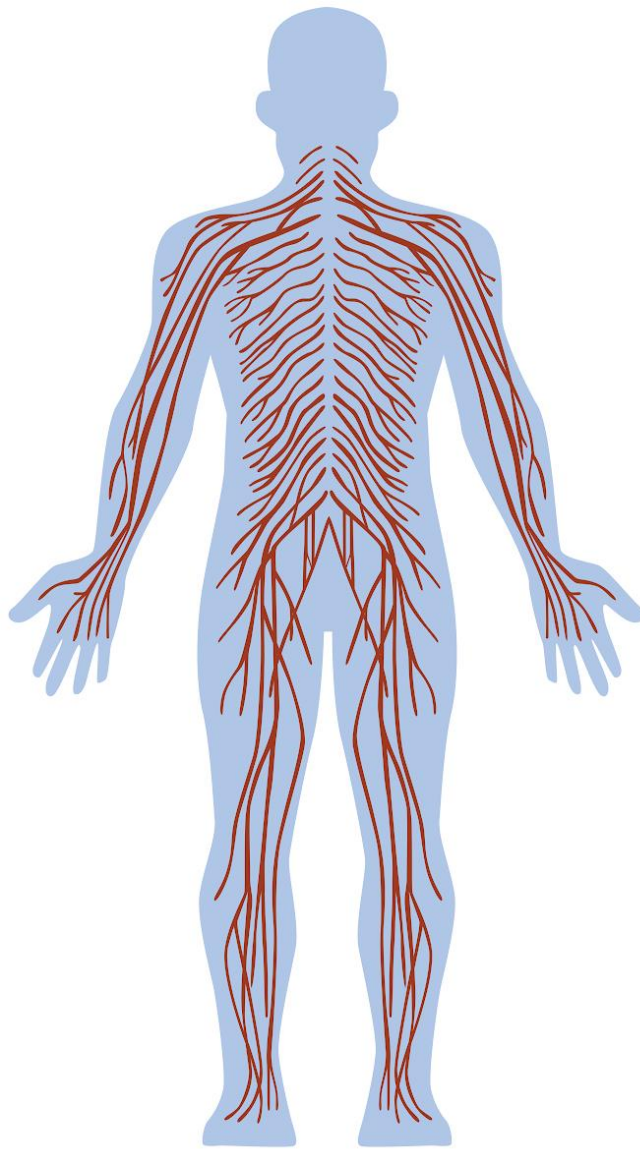
Test na Moodlu (heslo) – 40 otázek – 25 minut – 70 %.

Podvádění u zkoušky = disciplinární řízení!

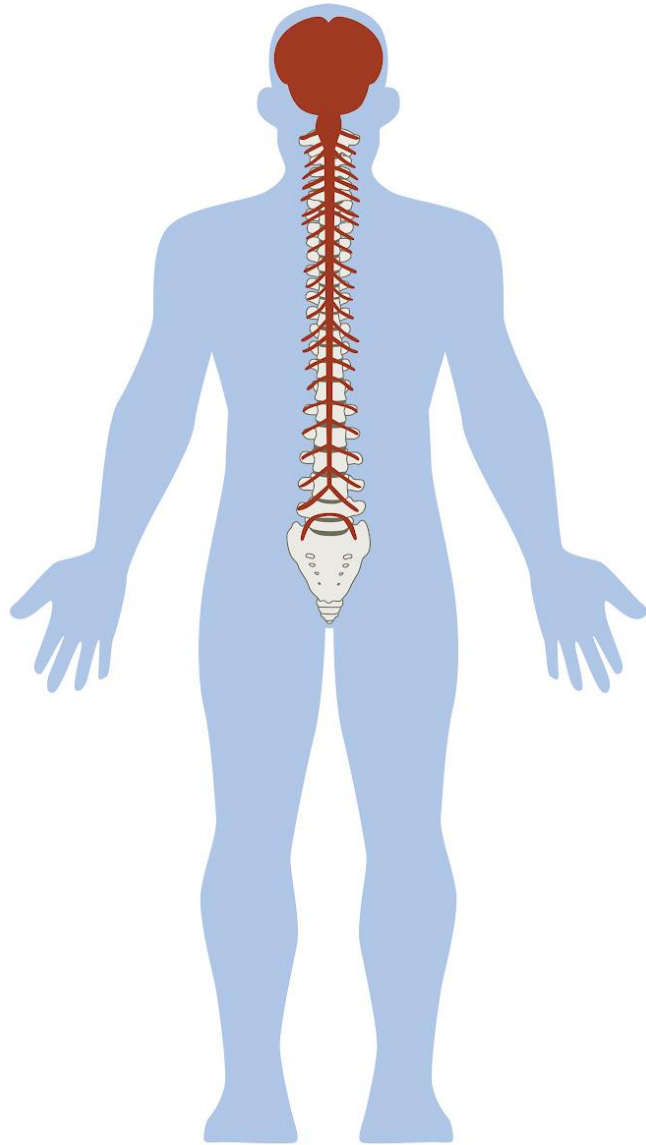
CNS

PNS

CNS

Centrální nervový systém – CNS

1. *medulla spinalis* – hřbetní mícha

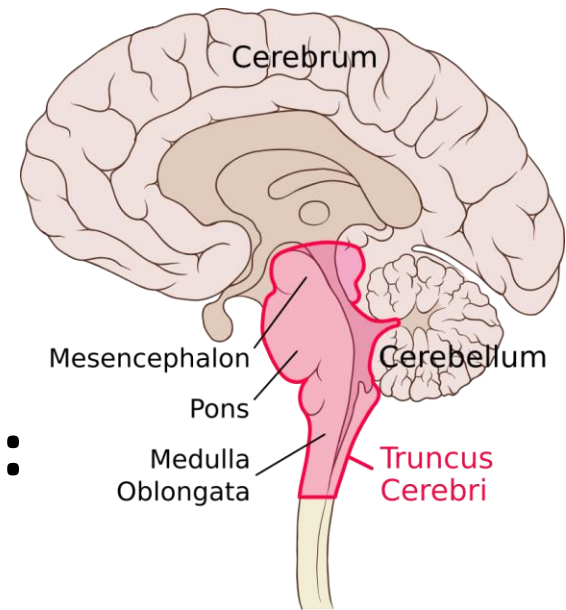
2. *cerebrum* – mozek

Těla neuronů – šedá hmota (*cortex*,
bazální ganglia, jádra)

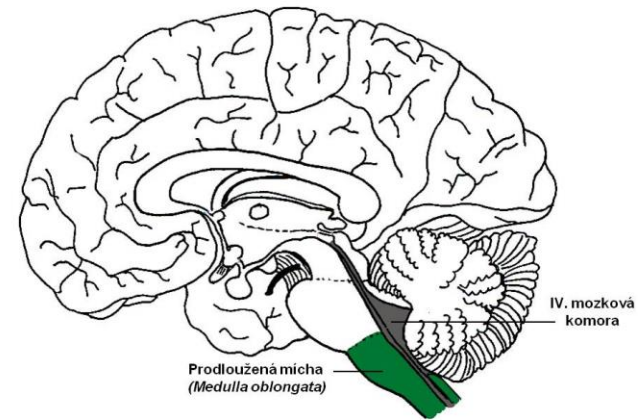
Dendrity a axony – bílá hmota
(nervové dráhy, *commissury*)

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

medulla oblongata (prodloužená mícha)

- *decussatio pyramidum*
- *sulcus bulbopontinus*

- *pyramida*
- *oliva*

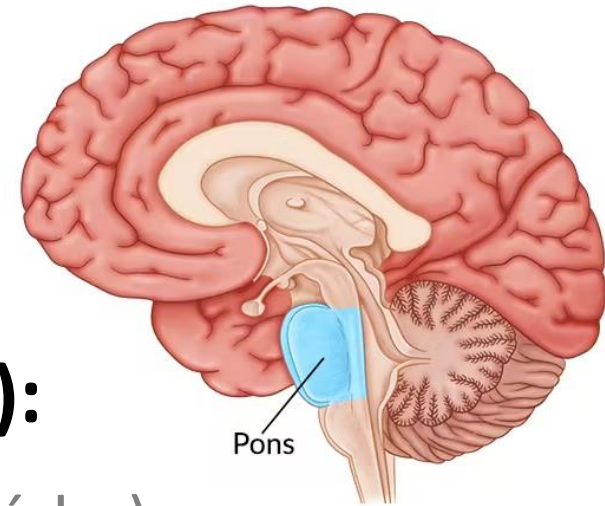
Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

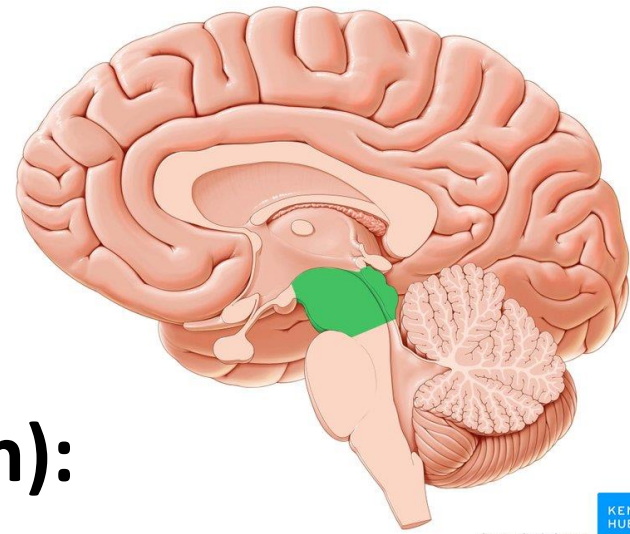
medulla oblongata (prodloužená mícha)

***pons* (Varoli)**

- *sulcus basilaris*

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

medulla oblongata (prodloužená mícha)

pons (Varoli)

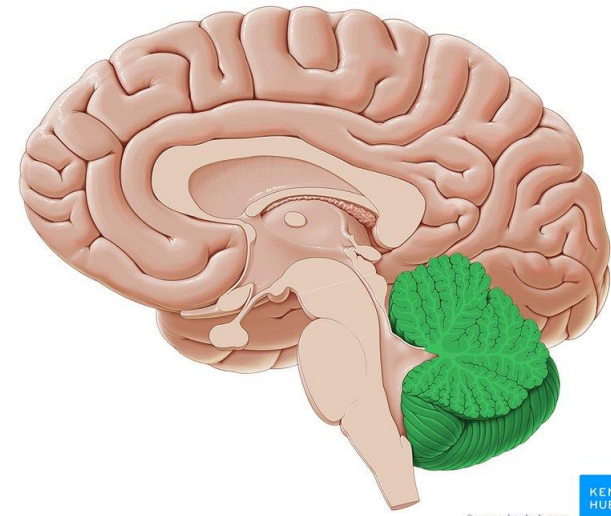
***mesencephalon* (střední mozek)**

- 2 cm

- aquaductus mesencephali Sylvii

- tectum, tegmentum a pedunculi

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

medula oblongata (prodloužená mícha)

pons (Varoli)

mesencephalon (střední mozek)

Cerebellum (mozeček)

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

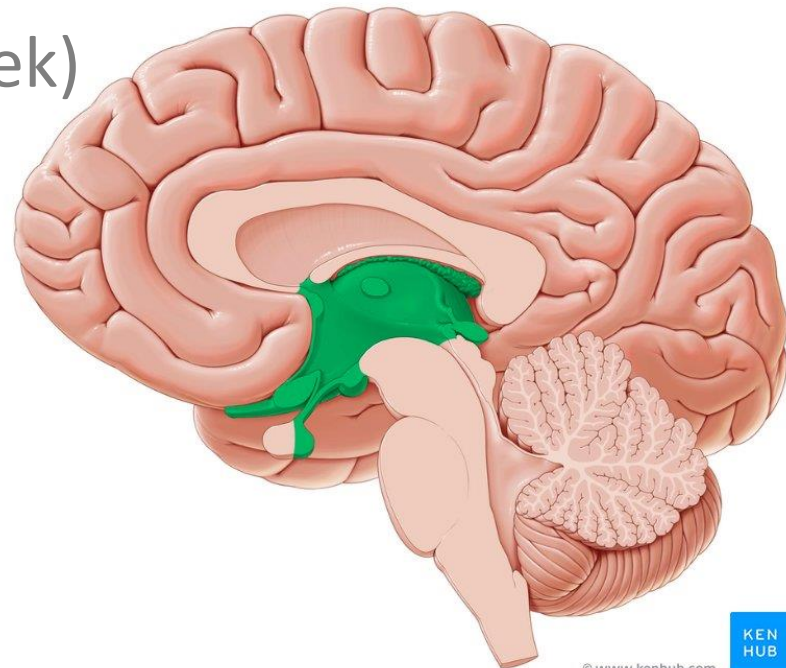
medula oblongata (prodloužená mícha)

pons (Varoli)

mesencephalon (střední mozek)

Cerebellum (mozeček)

Diencephalon (mezimozek)

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

medula oblongata (prodloužená mícha)

pons (Varoli)

mesencephalon (střední mozek)

Cerebellum (mozeček)

Diencephalon (mezimozek)

***Telencephalon* (koncový mozek)**

Části mozku

Truncus cerebri (mozkový kmen):

medula oblongata (prodloužená mícha)

pons (Varoli)

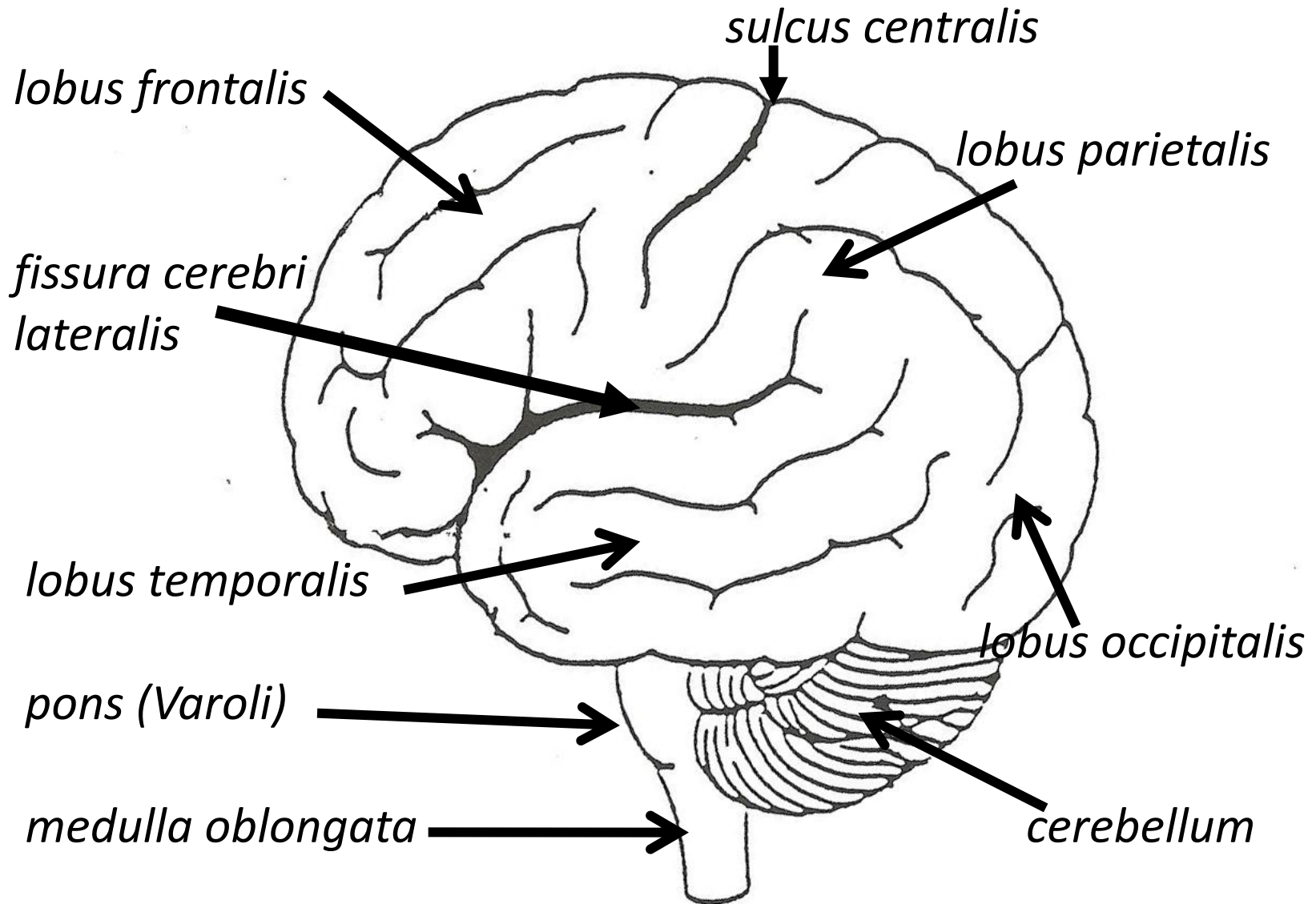
mesencephalon (střední mozek)

***Cerebellum* (mozeček)**

***Diencephalon* (mezimozek)**

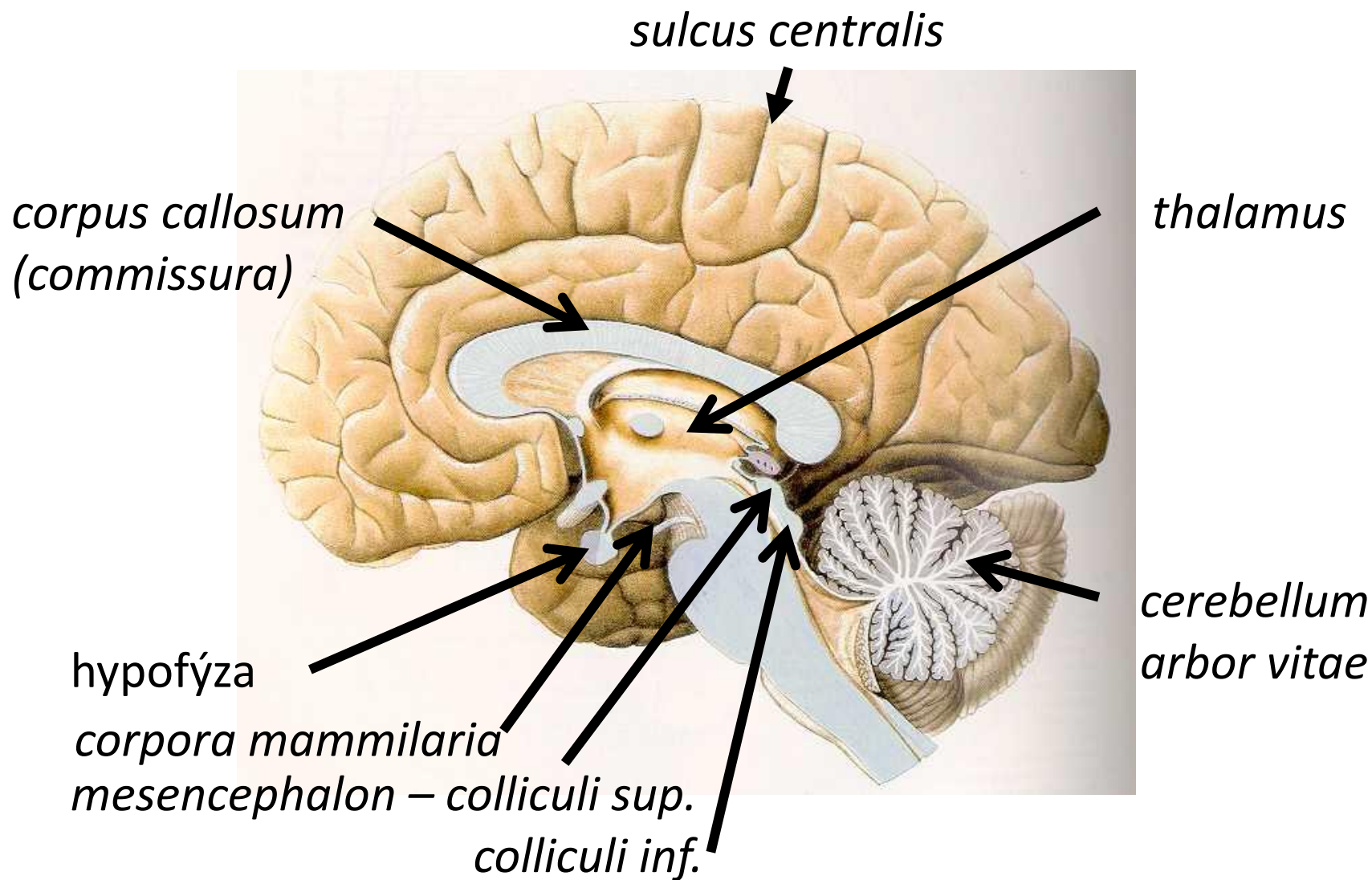
***Telencephalon* (koncový mozek)**

Cerebrum (mozek)

Sagitální řez mozkem

Baze mozku

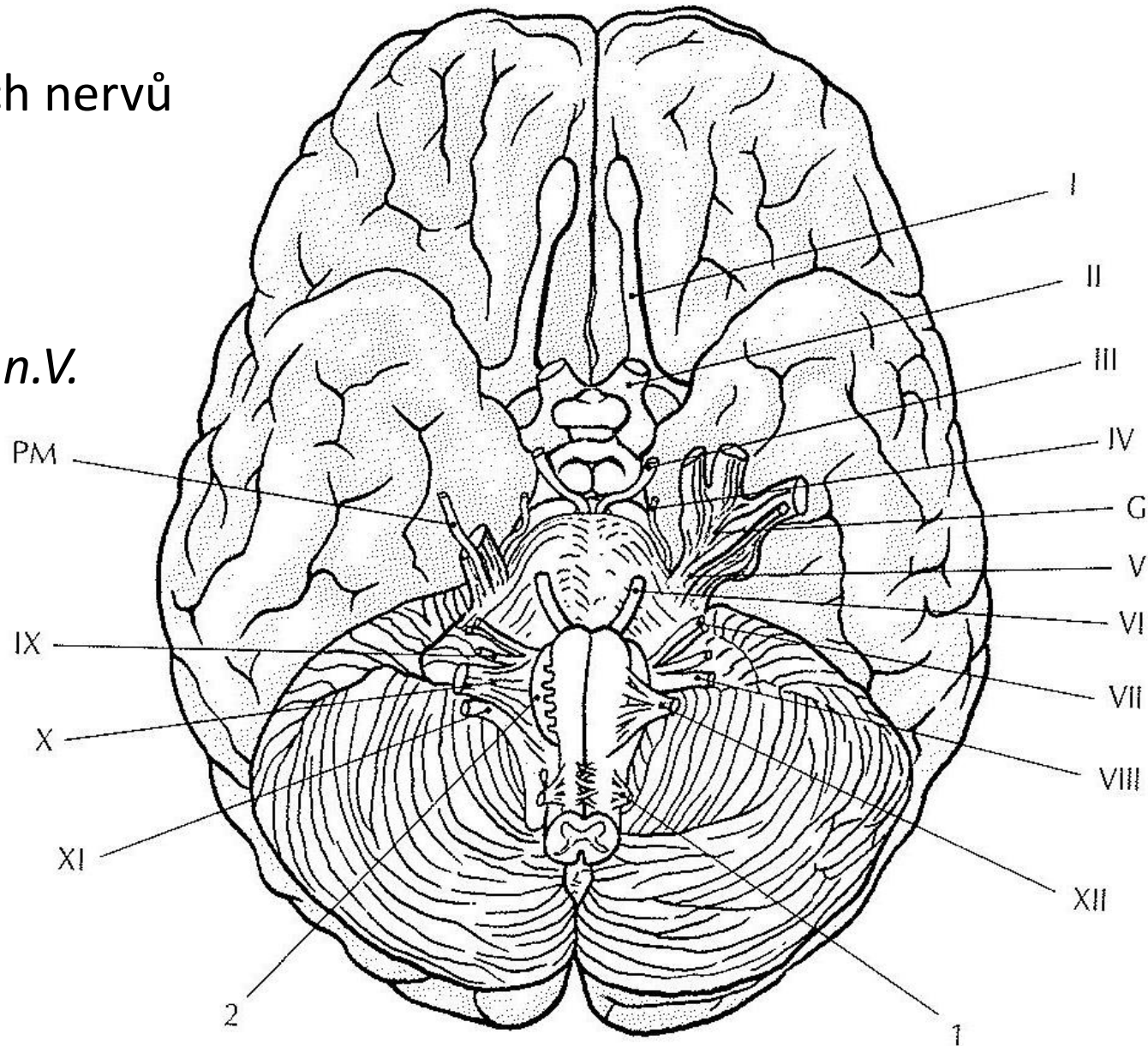
Výstupy hlavových nervů

G – *ganglion n.V.*

PM – motor. část *n.V.*

1 – C1

2 – *oliva*

Medulla oblongata – prodloužená mícha

Pyramides medullae oblongatae

Oliva

Tuberculum gracile

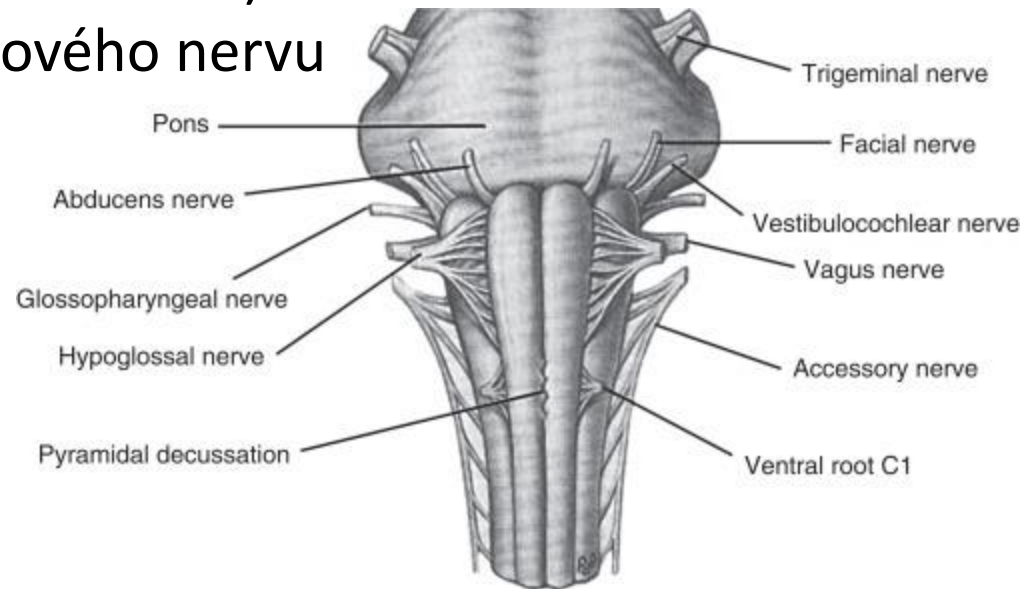
Tuberculum cuneatum

Canalis centralis

tr. Corticospinalis (pyramidová dráha)

Odstup IX., X., XI. a XII. hlavového nervu

IV. mozková komora

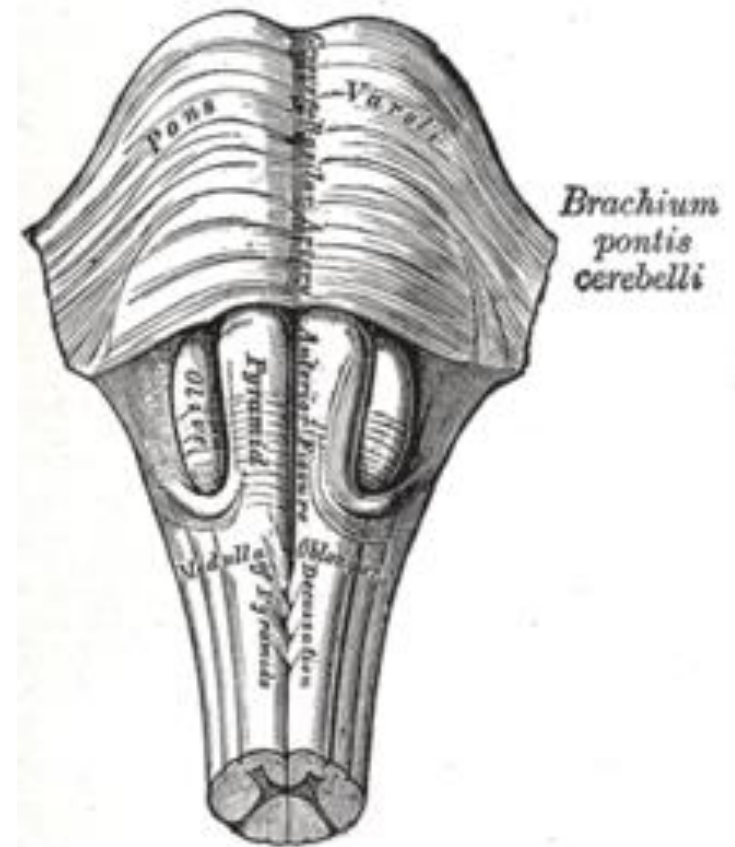
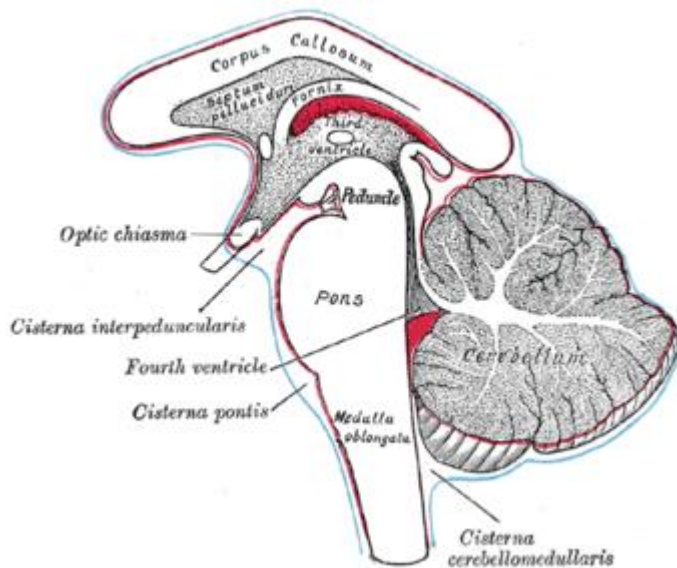

Funkce prodloužené míchy

- Vegetativní fce
  - dýchání
  - krevní oběh
  - trávení – reflexy zvracení a polykání, reflexní sání, žvýkání
- Obranné reflexy
  - Kýchání
  - kašel
- Částečně se podílí na mimických pohybech

Pons – most

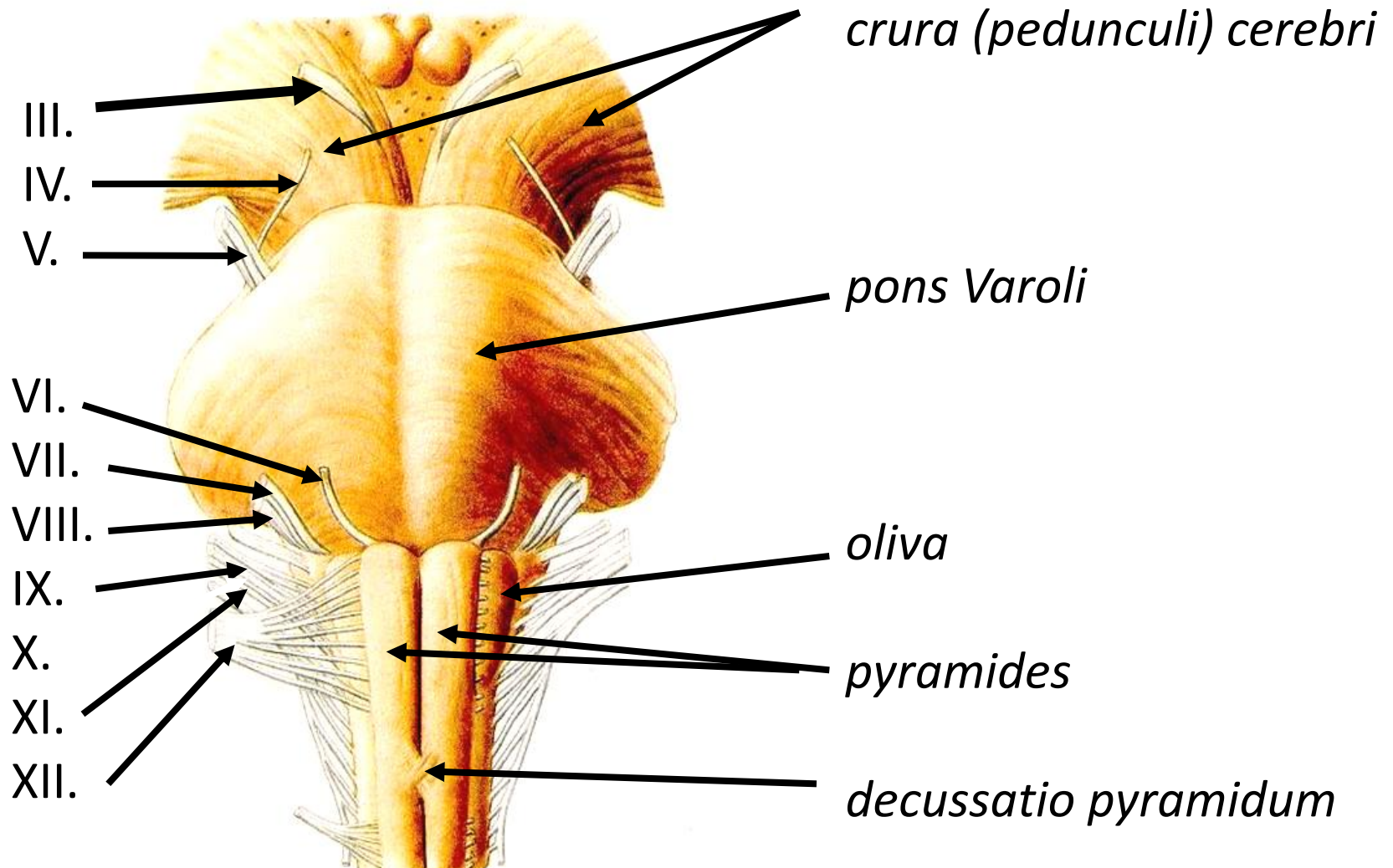
- *sulcus bulbopontinus*
- *Fibrae pontis transversae*
- Lemniskové dráhy, tr. Spinothalamicus, atd.

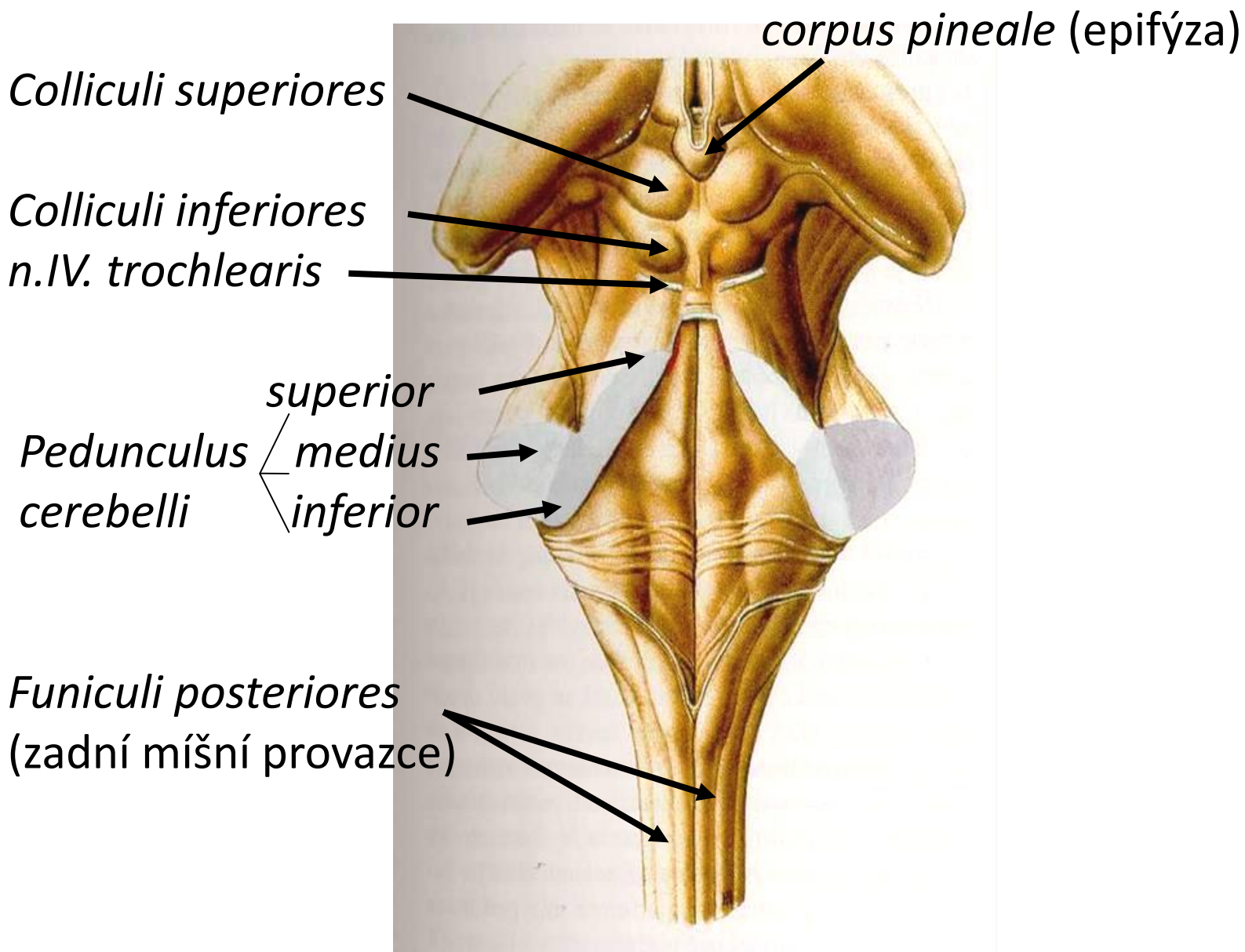
Pons – funkce

- Reflexivní činnosti jako slzení, slinění nebo zužování zornice
- Rohovkový reflex
- Okulokardiální reflex
- REM fáze spánku
- dýchání

pohled z bazální strany
III. – XII. hlavové nervy

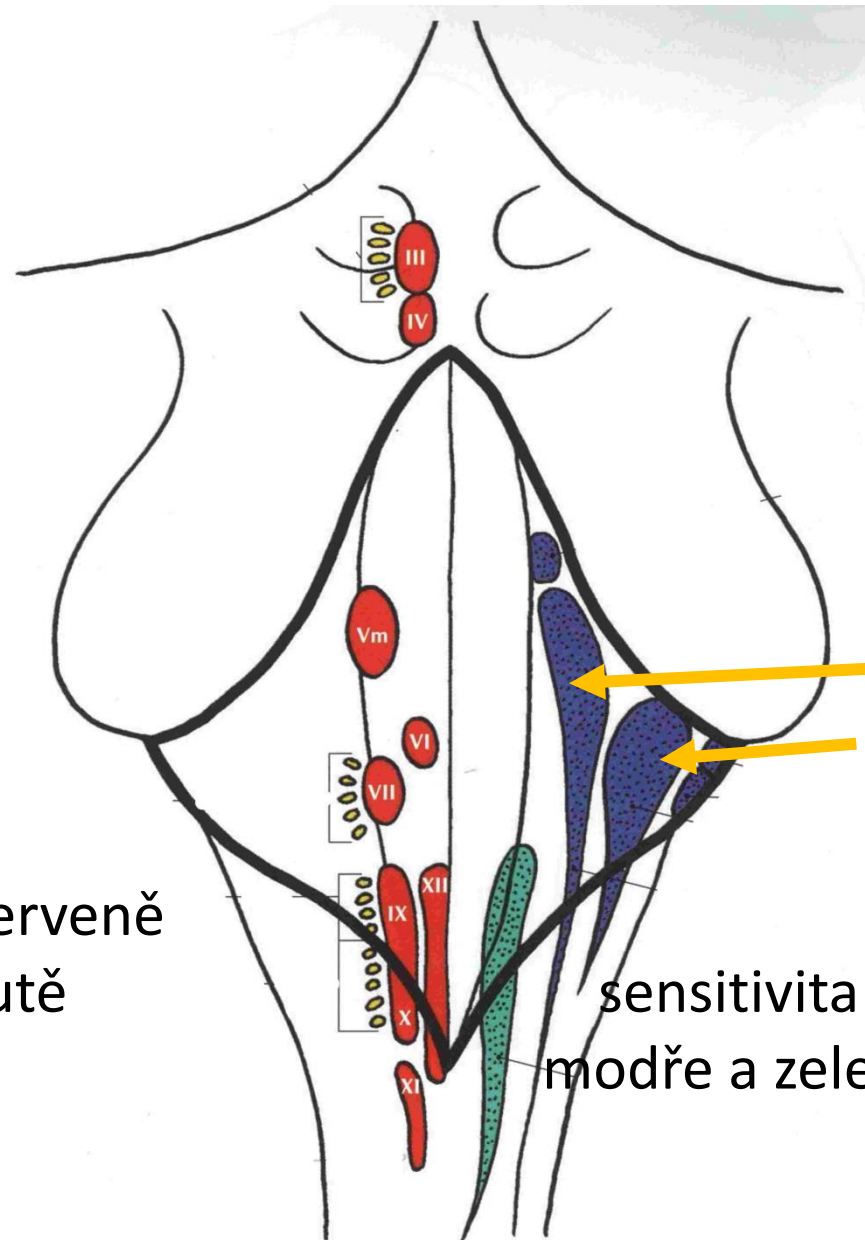

Mozkový kmen – po odstranění mozečku – pohled shora na spodinu IV. mozkové komory

Spodina IV. mozkové komory – jádra hlavových nervů

n.V. trigeminus

n. VIII. stato –
akusticus

Somatomotorika červeně
visceromotorika žlutě

sensitivita a sensorika
modře a zeleně

Mesencephalon

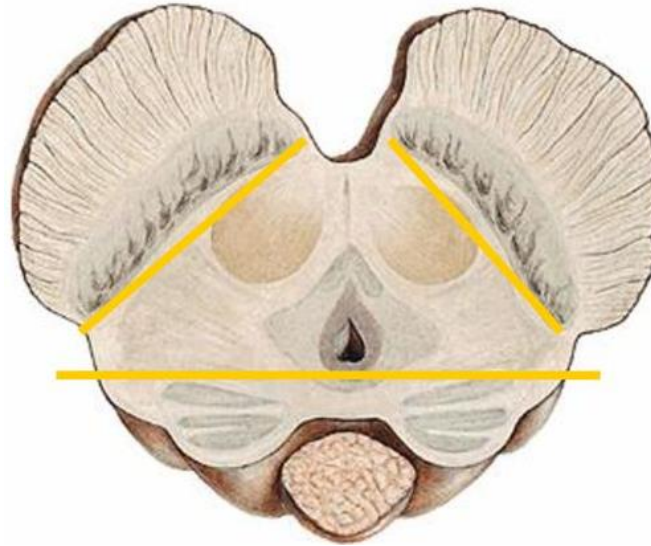
Tectum (čtverhrbolí)

- *colliculi superiores*
- *colliculi inferiores*

Tegmentum

- *nucleus ruber*
  - Kontroluje motoriku
- *substantia nigra*
  - *Dopamin!*
- *Aqueductus mesencephali Sylvii*

Crura (pedunculi) cerebri – dráhy

■ crura cerebri

■ tegmentum

■ tectum

Mesencephalon - fce

- Nepodmíněné zrkové reflexy
- Sluchové nepodmíněné reflexy
- Zornicový reflex
- Sekrece dopaminu

Příčný řez *mesencephalem*

TECTUM

Aquaeductus mesencephali (Sylvii)

TEGMENTUM

lemniscus medialis

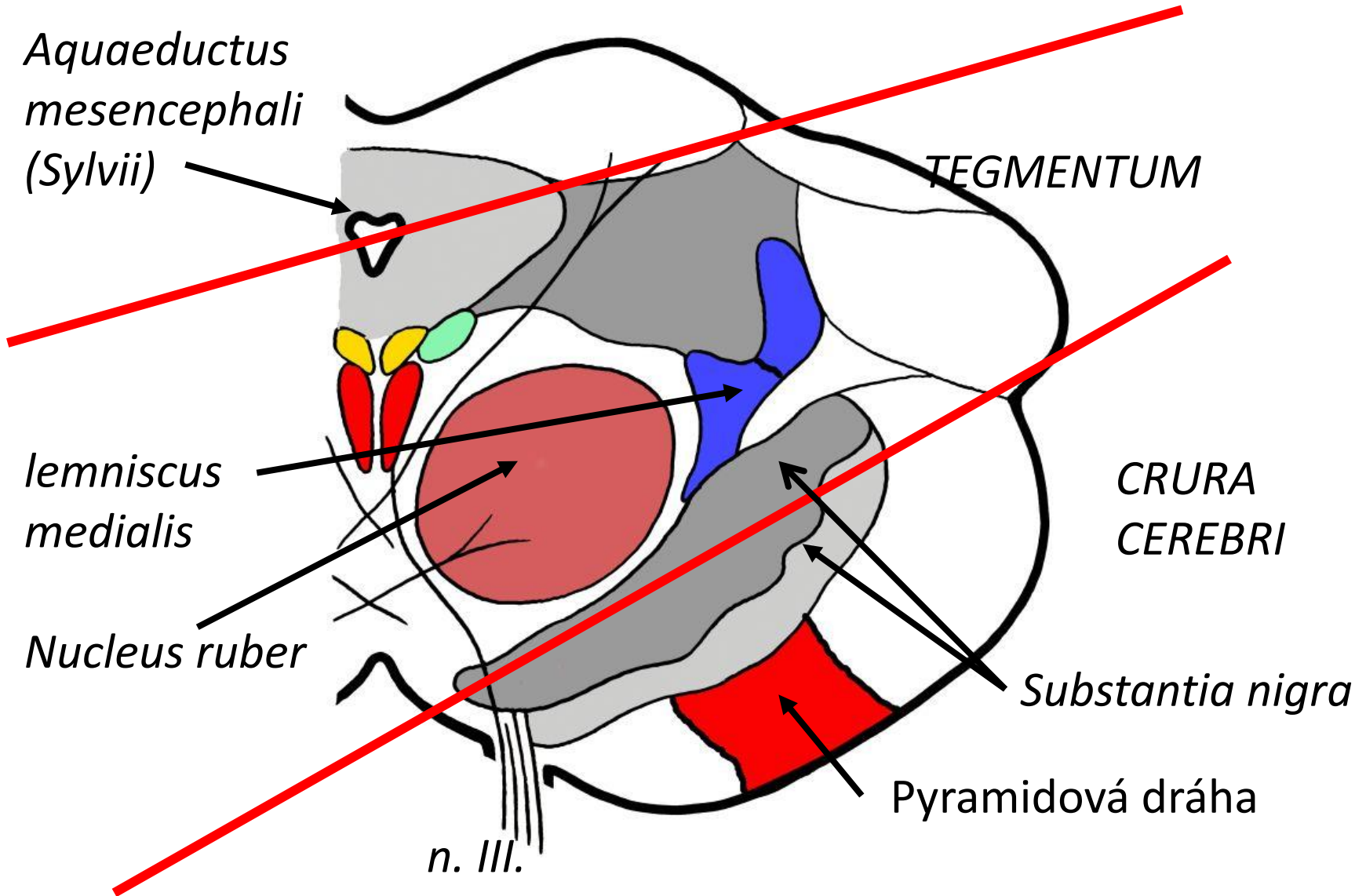
CRURA CEREBRI

Nucleus ruber

Substantia nigra

Pyramidová dráha

n. III.

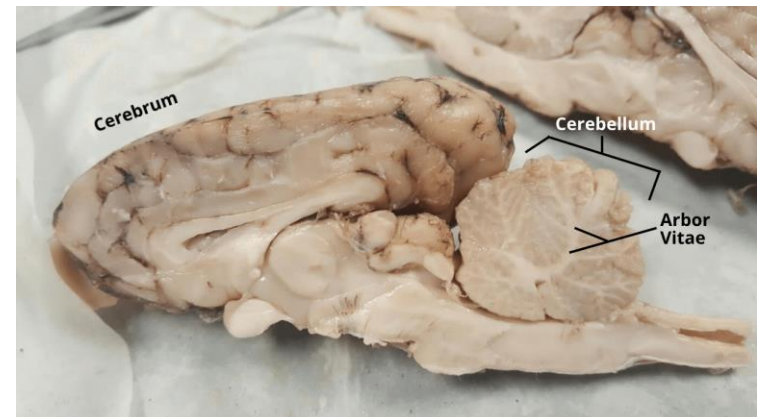

Mozeček – *cerebellum* - komparátor

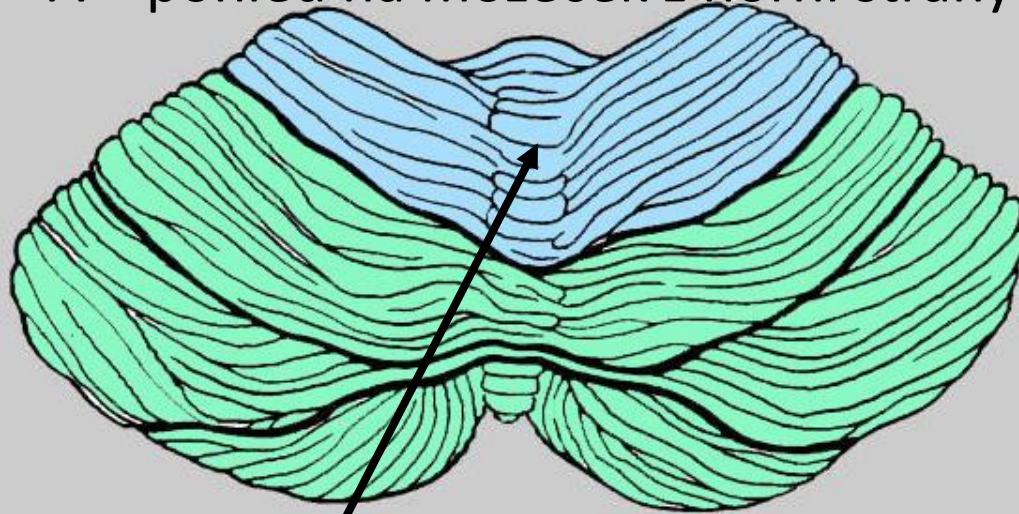
Vermis + 2 hemisféry, 3 lobi, folia, arbor vitae

Mozečková jádra (*nucleus, dentatus, nucleus emboliformis, nukleus globosus, nucleus fastigii*)

„***Don't Eat Greasy Food***“

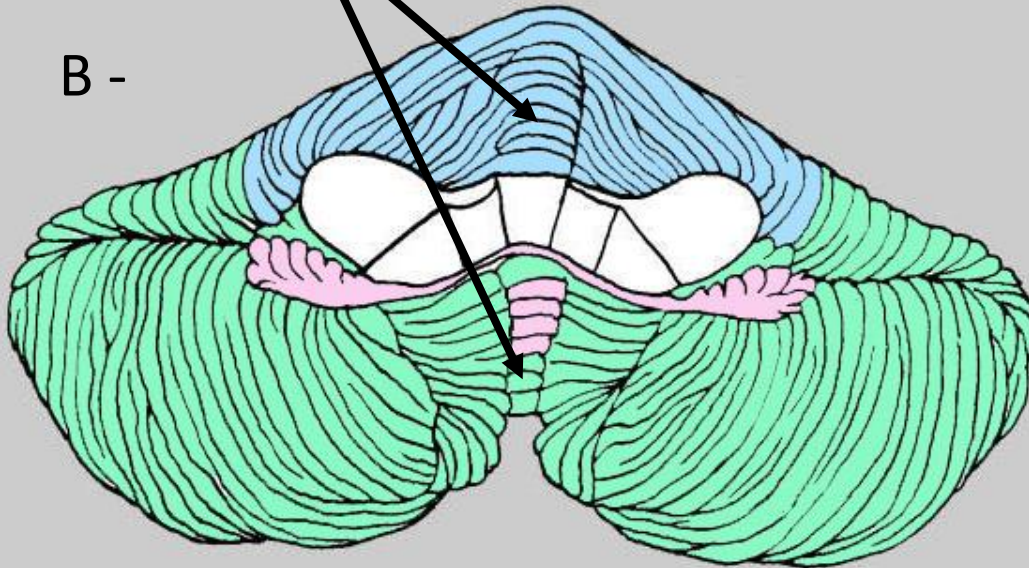

A – pohled na mozeček z horní strany

Vermis

B -

B – z přední strany
(*pedunculi* bílé)

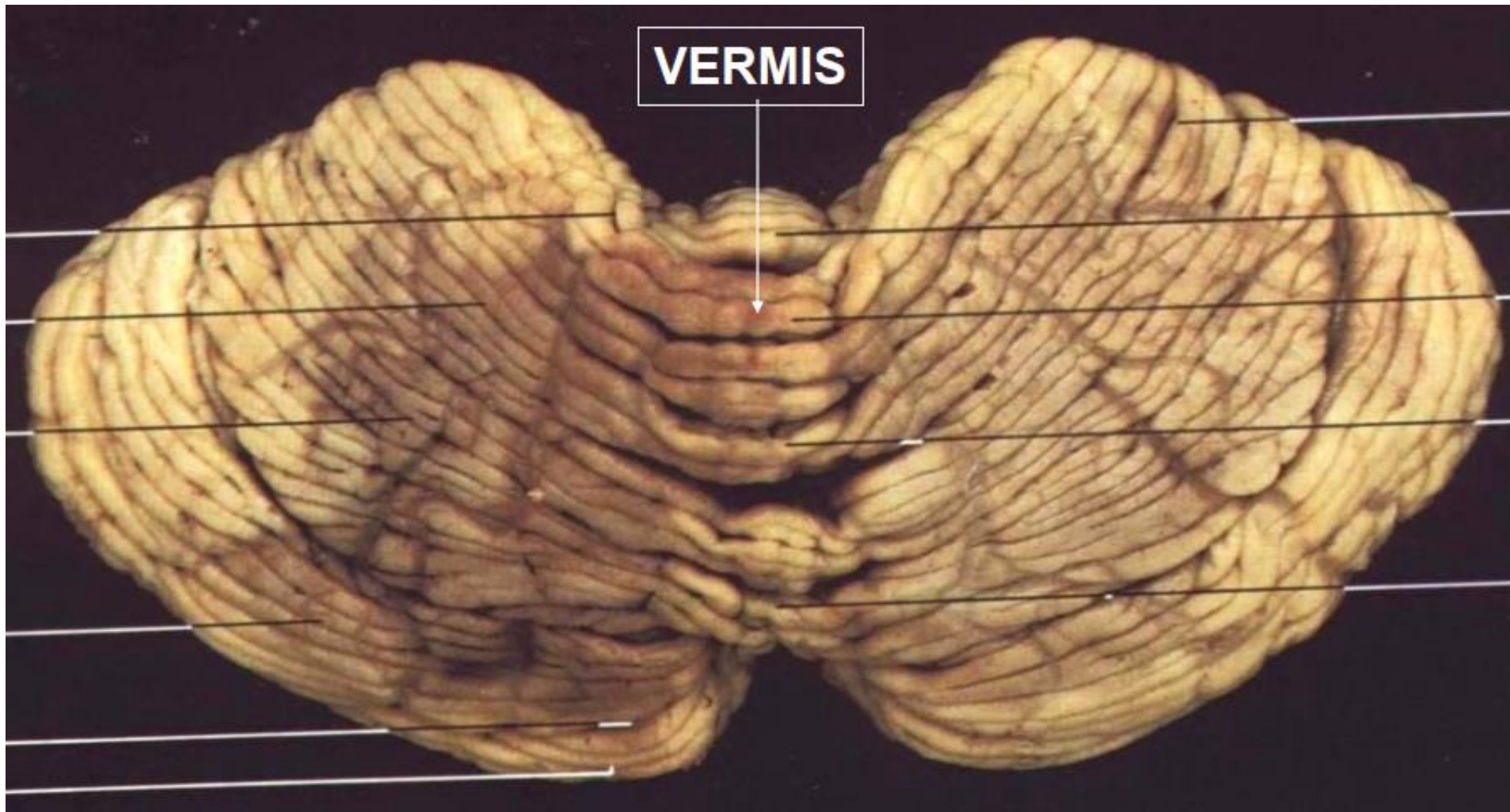
**Lobus anterior -
spinocerebellum -
paleocerebellum**

**Lobus posterior -
pontocerebellum -
neocerebellum**

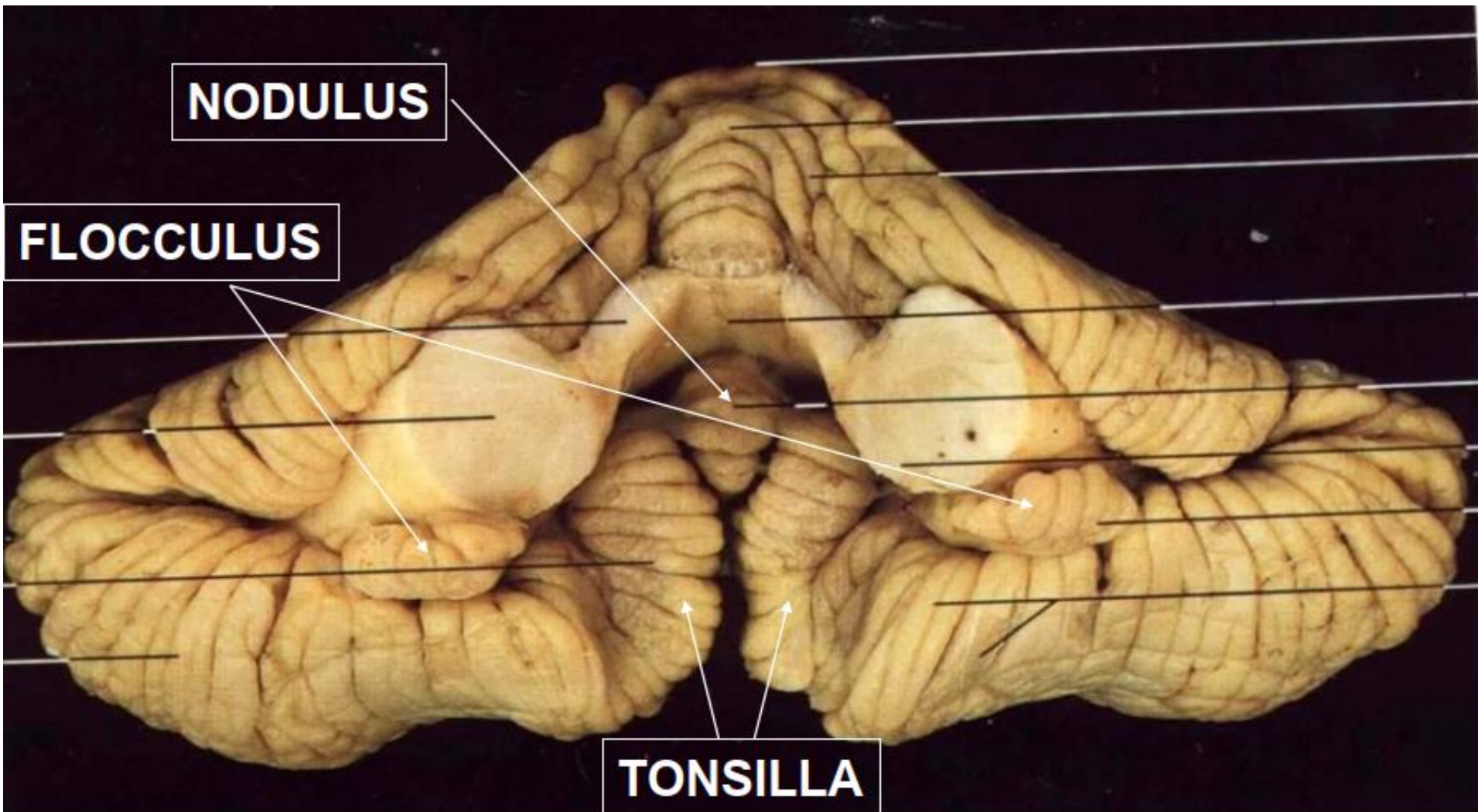
**Lobus flocculonodularis -
vestibulocerebellum -
archicerebellum**

Cerebellum – zadní pohled

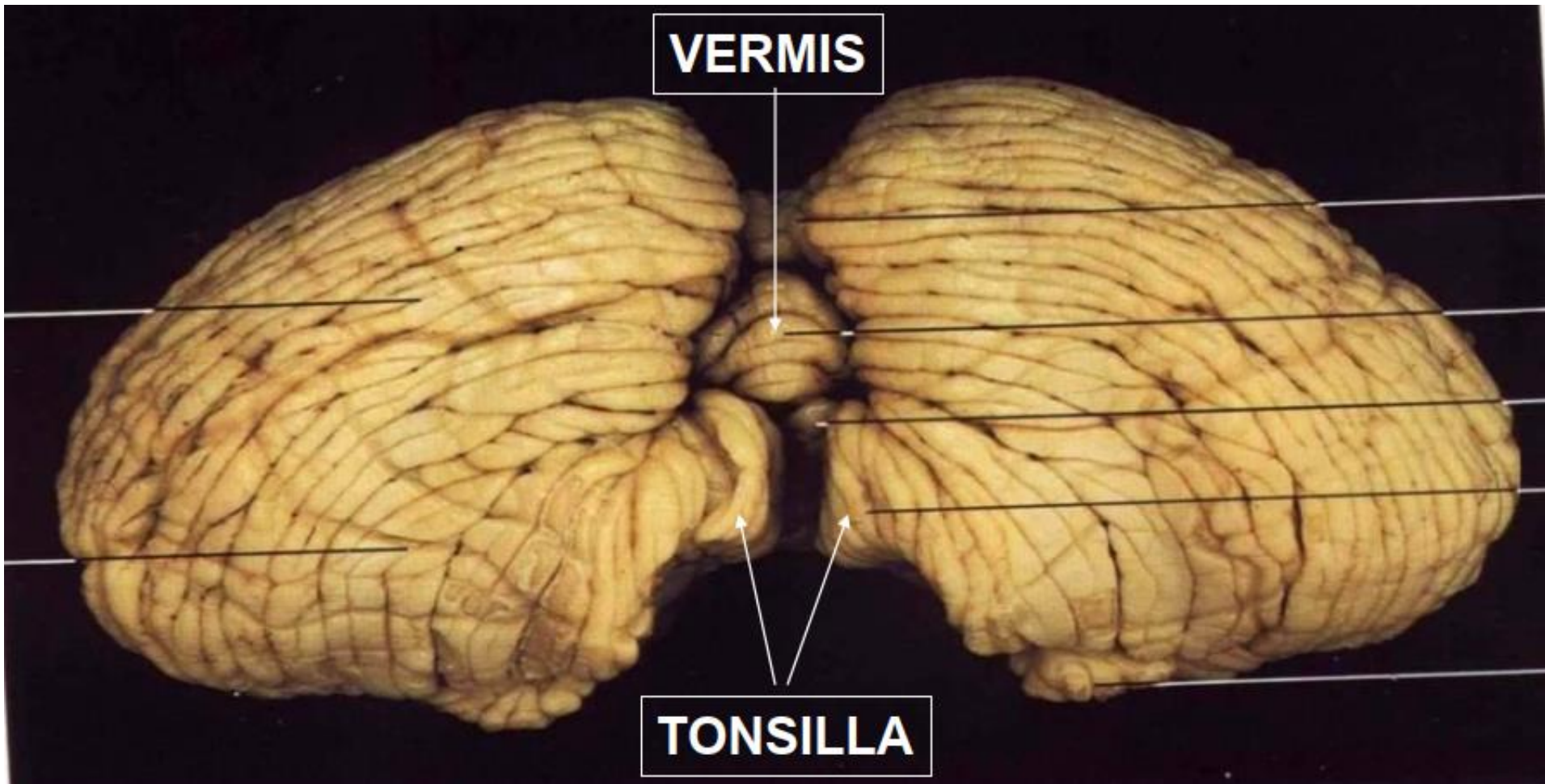

Cerebellum – přední pohled

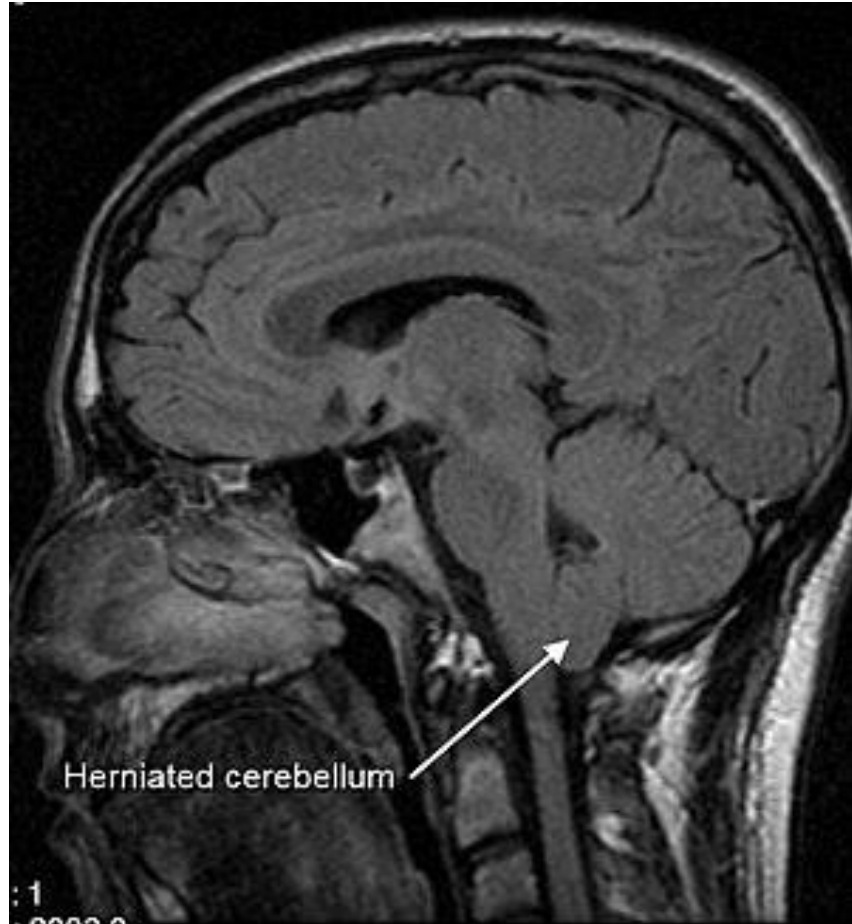

Cerebellum – dolní pohled

- Ncl. Dentatus* – největší jádro, zmačkaný pytlík
- Ncl. Emboliformis* – připomíná krevní sraženinu
- Ncl. Globosus* – kulovitý tvar
- Ncl. Fastigii* – blízko středové čáry

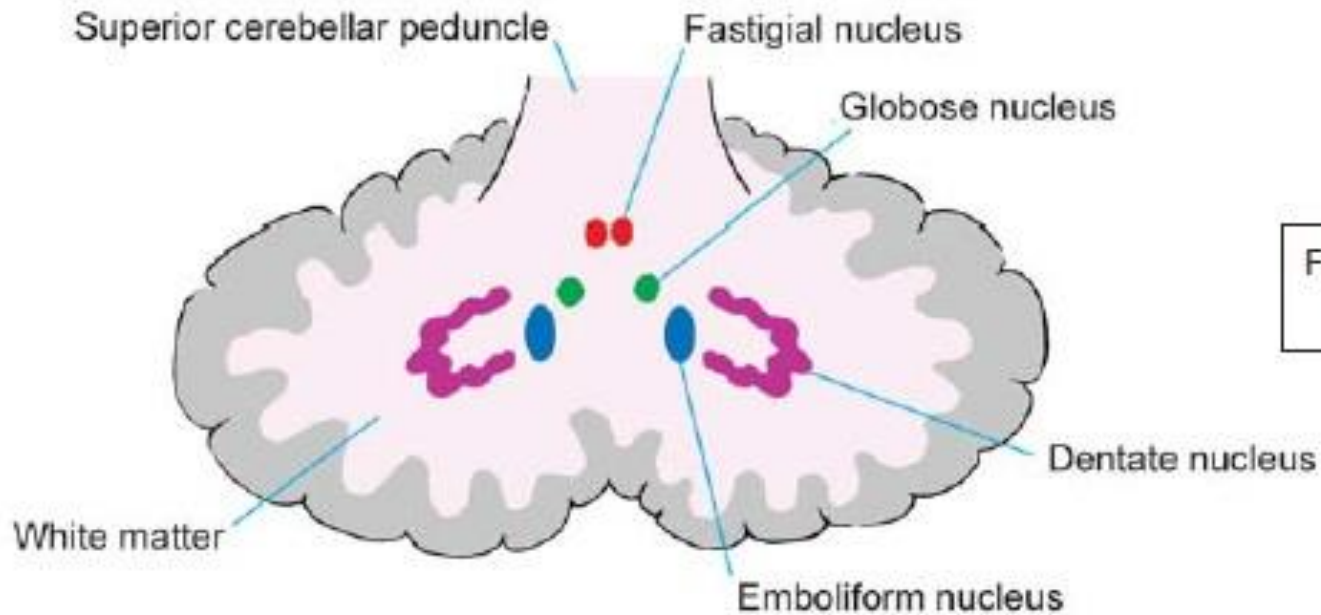

Fig. 7.4. Scheme to show the cerebellar nuclei.

***Cerebellum* - fce**

- Rovnováha
- Převážně motorická fce
  - Tvoří, podporuje a udržuje svalový tonus
  - Spolupracuje s kůrou při plánování pohybu
  - Složité a jemné pohyby: tanec, řeč, psaní
- „komparátor“
- Jiné fce: kognice, senzorické vnímání

Fastigial
nucleus

Globose
nucleus

Emboliform
nucleus

Dentate
nucleus

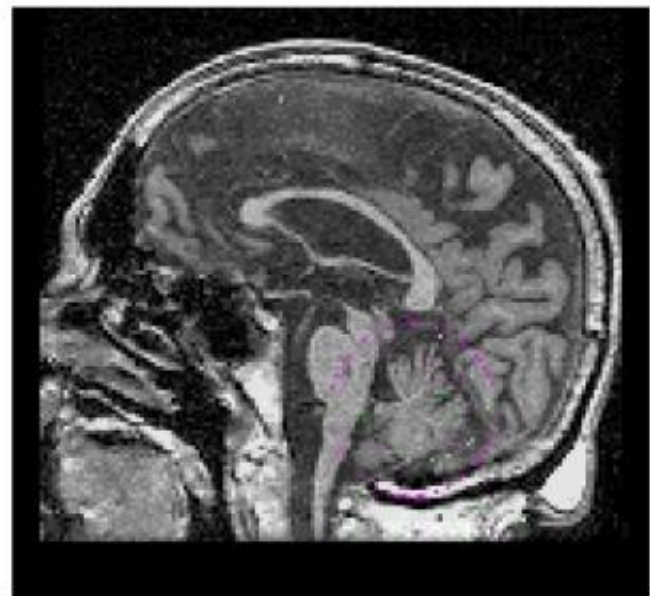

Alcohol Damages the Cerebellum

Control

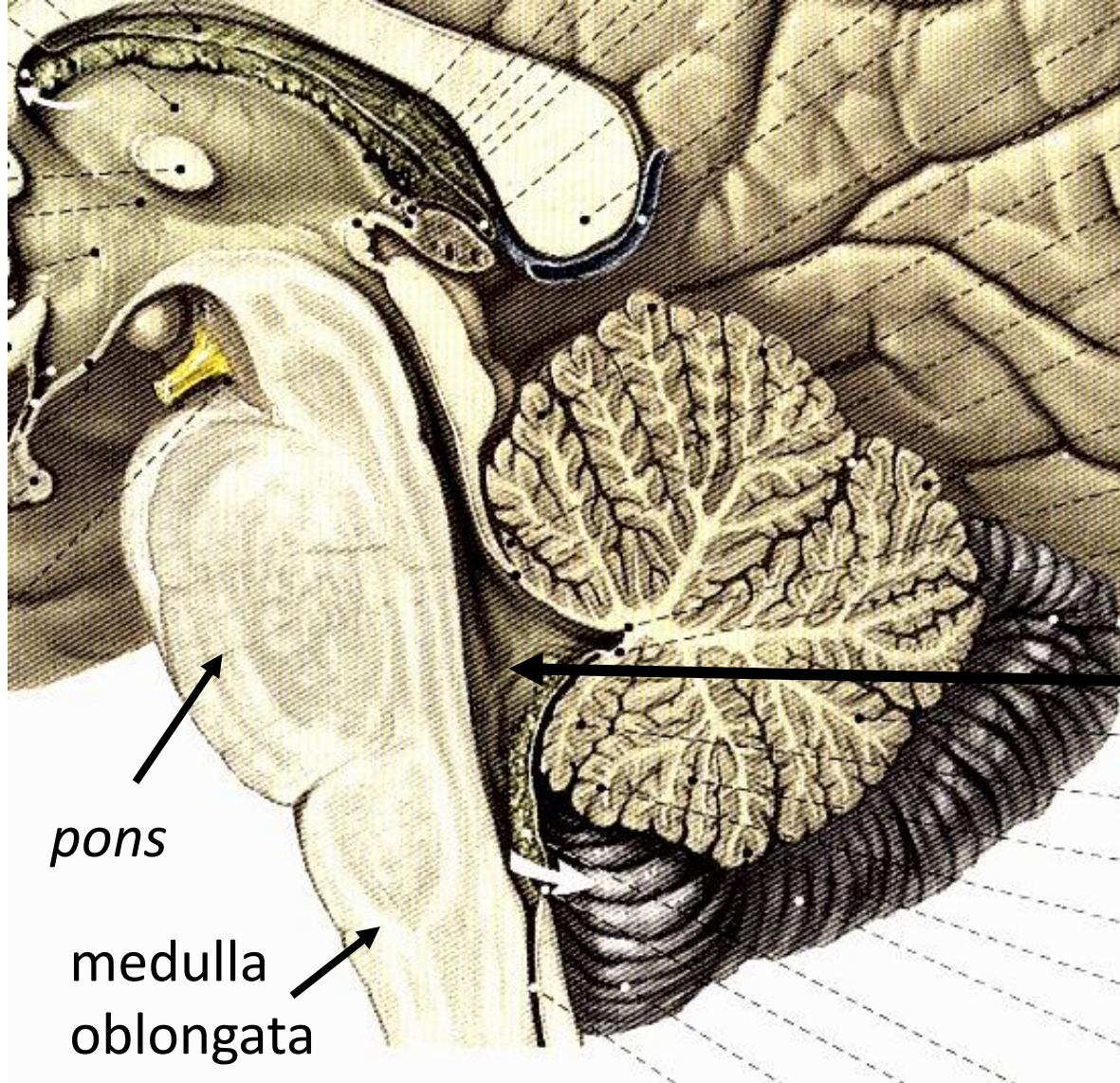
Alcoholic

nedostatek thiaminu (B1) způsobuje degeneraci lobus anterior cerebelli

Sullivan et al., *Neuropsychology*, In press

IV. mozková komora

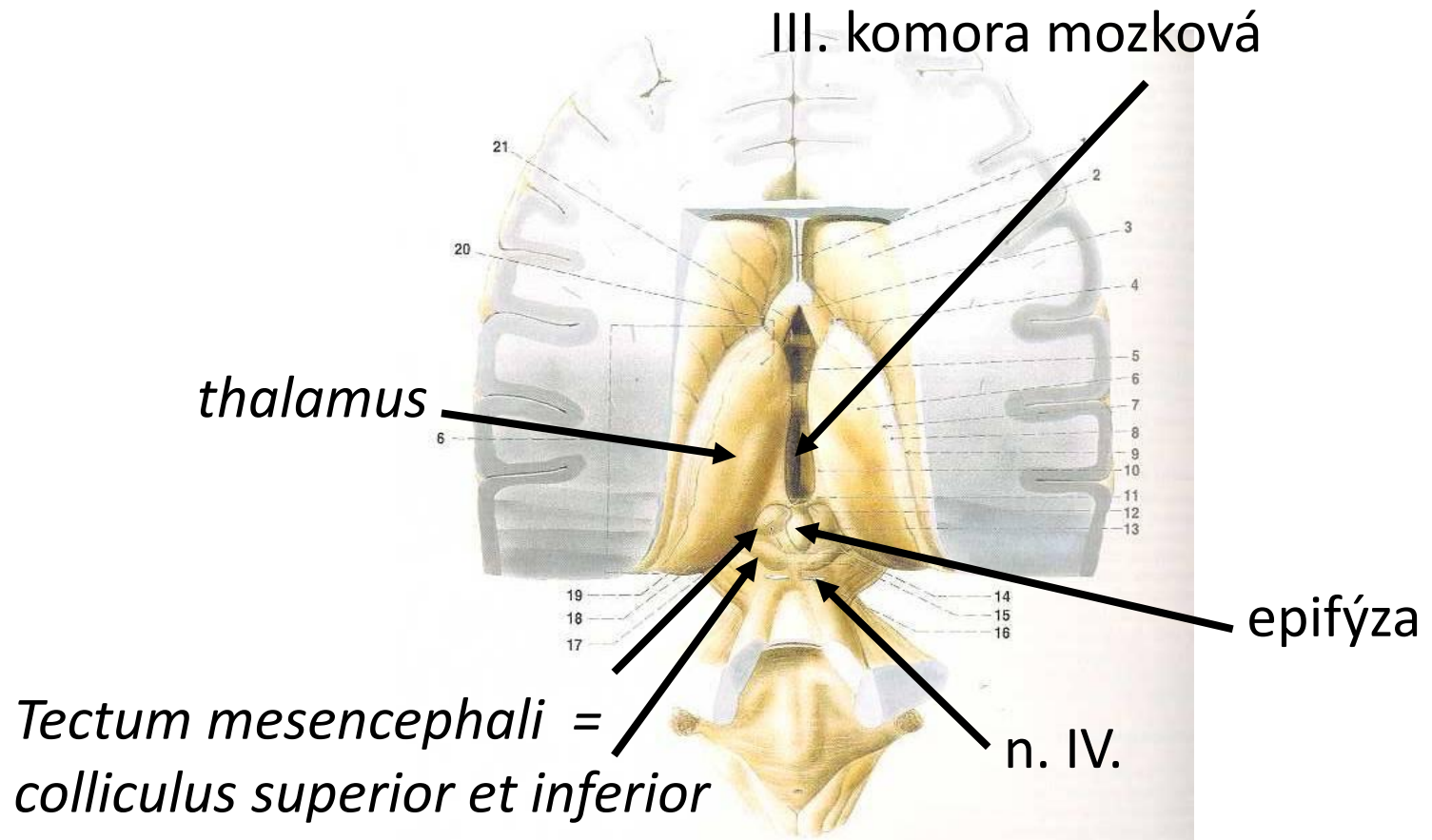
pons

medulla
oblongata

Průřez mozečkem – *arbor vitae*

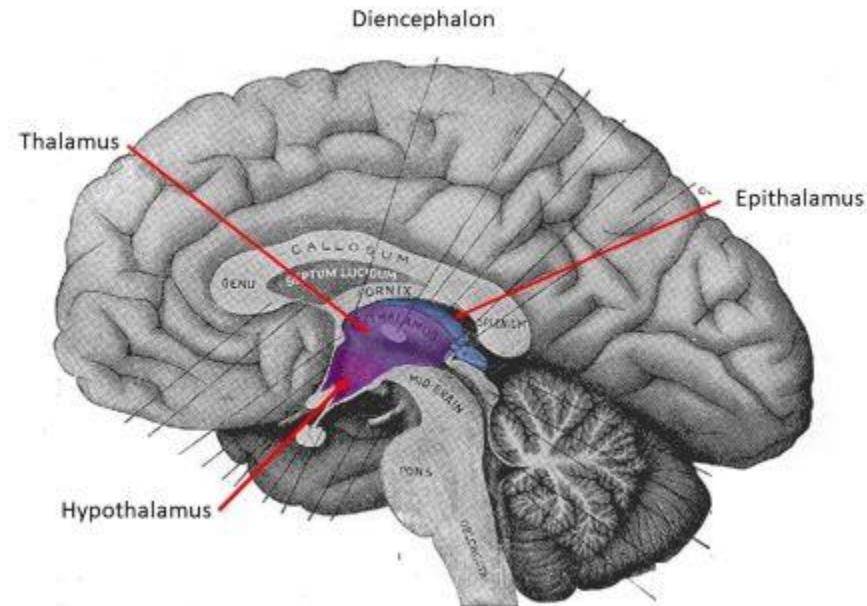
Sagitální řez zadním mozkem (*rhombencephalon*)

Diencephalon a mesencephalon
pohled z dorzální strany

Diencephalon - mezimozek

- *Epithalamus*
- *Thalamus + Metathalamus*
- *Subthalamus*
- *Hypothalamus*

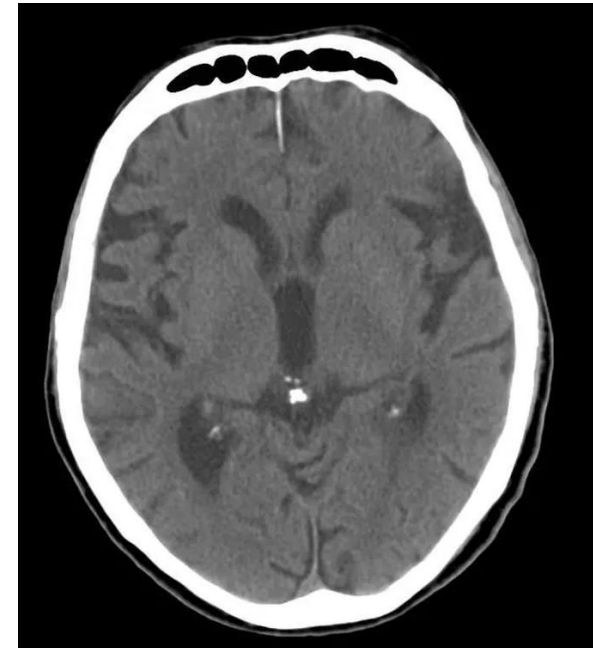
Thalamus hlavní přepojení senzitivních drah –
brána vědomí

Diencephalon - mezimozek

Epithalamus

- Dorzokaudální část
- Habenulární jádra – somatomotorika a visceromotorika, čichové a limbické vzruchy
- *Corpus pineale (epifýza) - melatonin*

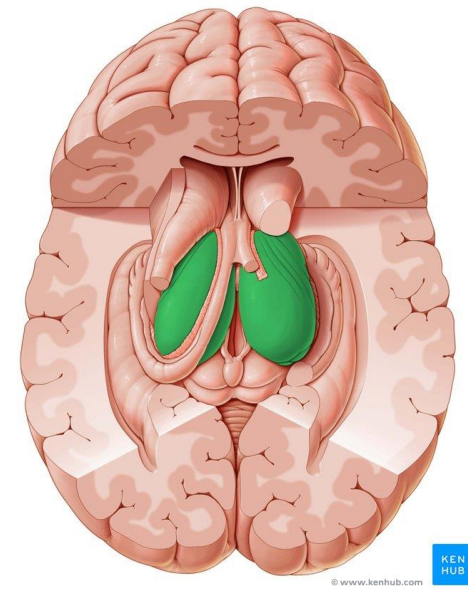
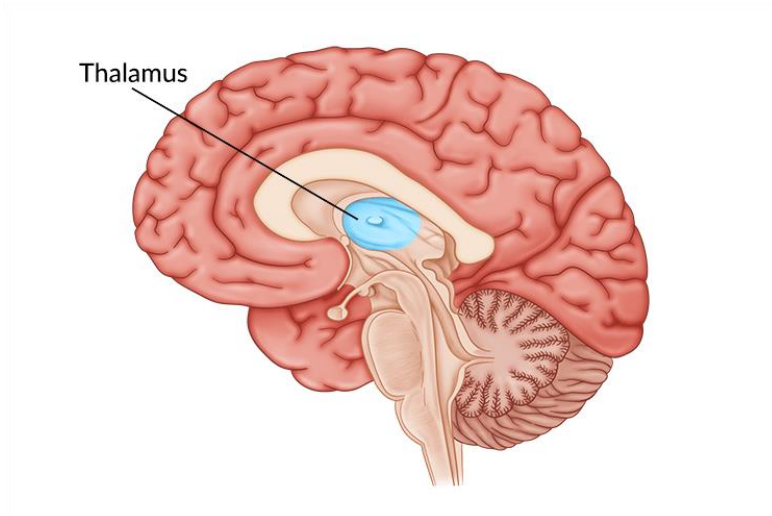

Acervulus cerebri

Diencephalon - mezimozek

Thalamus

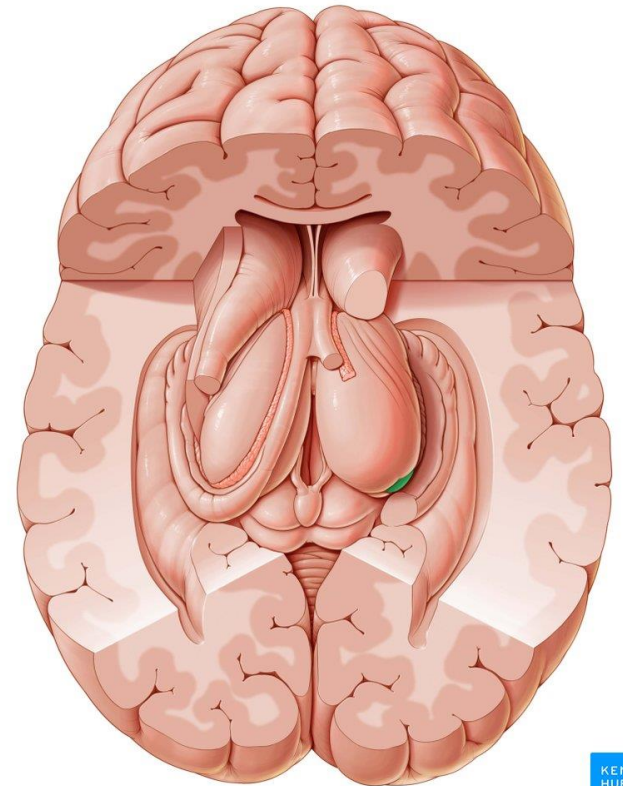
- „*sekretářka mozku*“
- párová ovoidní část diencephalu
- III. mozková komora

Diencephalon - mezimozek

Metathalamus

- *corpus geniculatum laterale et mediale*
- zraková a sluchová dráha

Diencephalon - mezimozek

Subthalamus

- ventrálně od thalamu

Diencephalon - mezimozek

hypothalamus

- *pod thalamem*
- *corpora mammilaria (prsa mozku)*
  - *součást limbického systému*
- *infundibulum a hypofýza*

Hypofýza – podvěsek mozkový

= *Glandula pituitaria*

-Endokrinní funkce

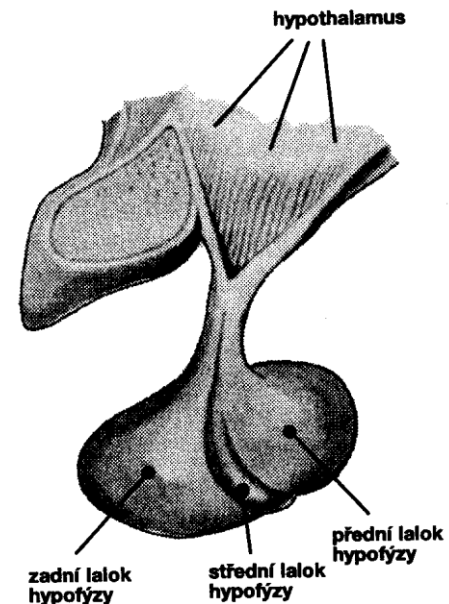
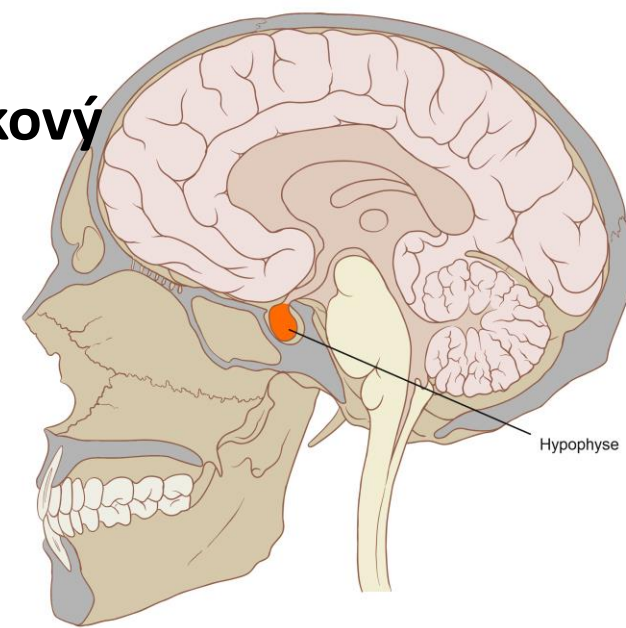
-Sedí v tureckém sedle (*sella turcica*)

-**Adenohypofýza – syntetizuje hormony!!!**

- somatotropin (STH)
- prolaktin (PRL)
- thyreotropin (TSH)
- folikuly stimulující hormon (FSH)
- luteinizační hormon (LH)
- adrenokortikotropní hormon (ACTH)

-**Neurohypofýza – nesyntetizuje hormony!!!**

- Skladuje a uvolňuje oxytocin a antidiuretický hormon (ADH)

Jádra hypothamu

Ncl. Suprachiasmaticus – biologické hodiny

Ncl. Supraopticus – produkce ADH

Ncl. Preoptici – pohlavní dimorfismus

Ncl. Paraventricularis – oxytocin a ADH

Funkce hypothalamu

- Regulace tělesné teploty
- Pocity hladu nebo sytosti, pocit žízně
- Sexuální chování
- Emoce – limbický systém
- Hormonální regulace
- Cirkadiánní rytmy

fornix   *corpus callosum*

corpus pineale - epifýza

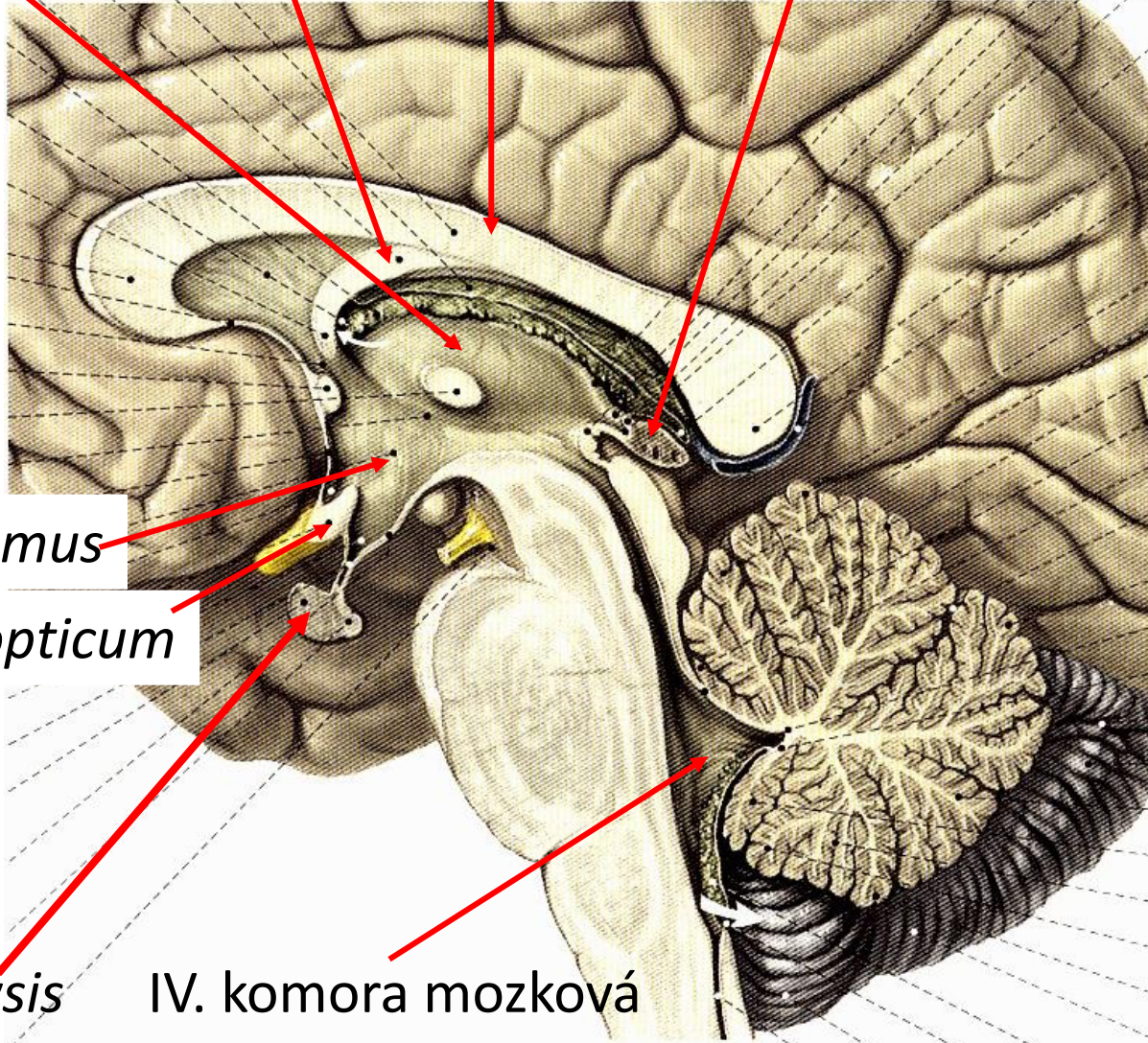
thalamus

hypothalamus

chiasma opticum

Hypophysis

IV. komora mozková

***Telencephalon* – koncový mozek**

Laloky – *lobi*, závity – *gyri*, funkční korové oblasti

Šedá hmota – *cortex*, bazální ganglia

Bílá hmota – *corpus callosum*, *capsula interna*
externa a extrema

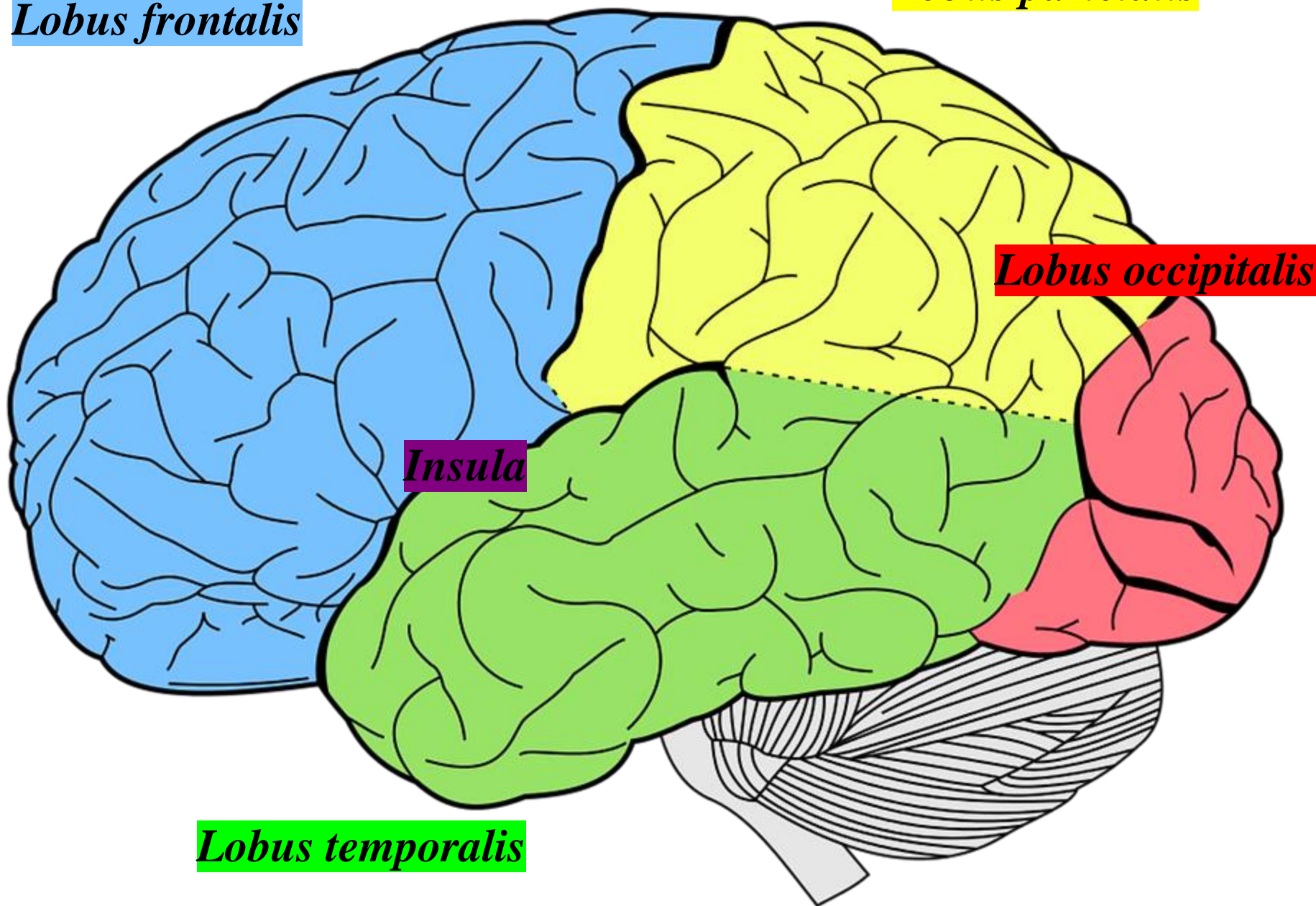
Lobus frontalis

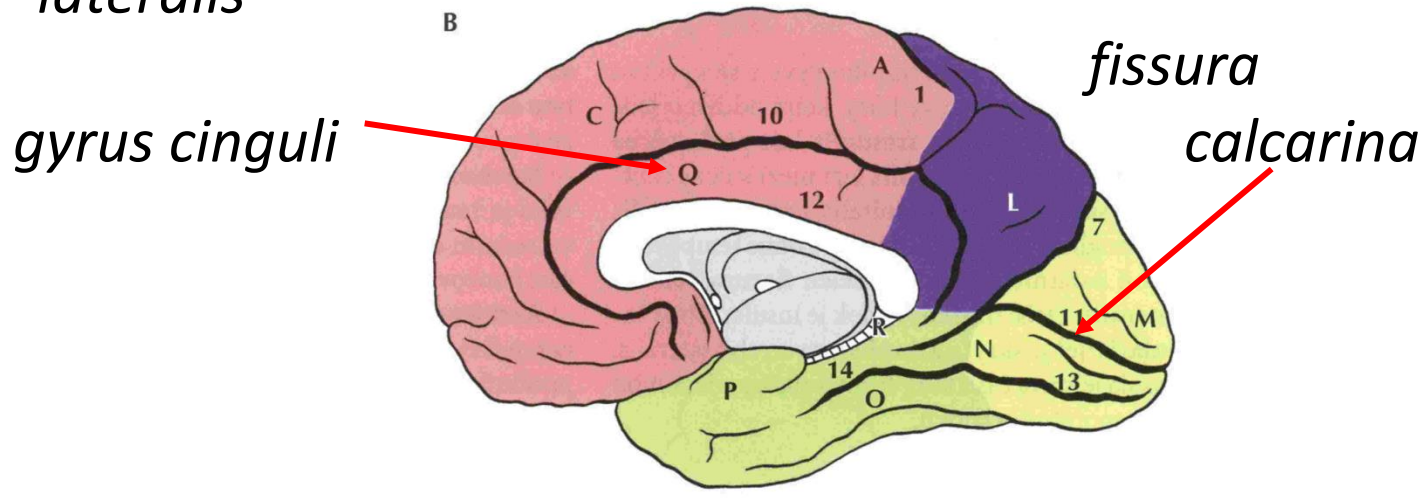
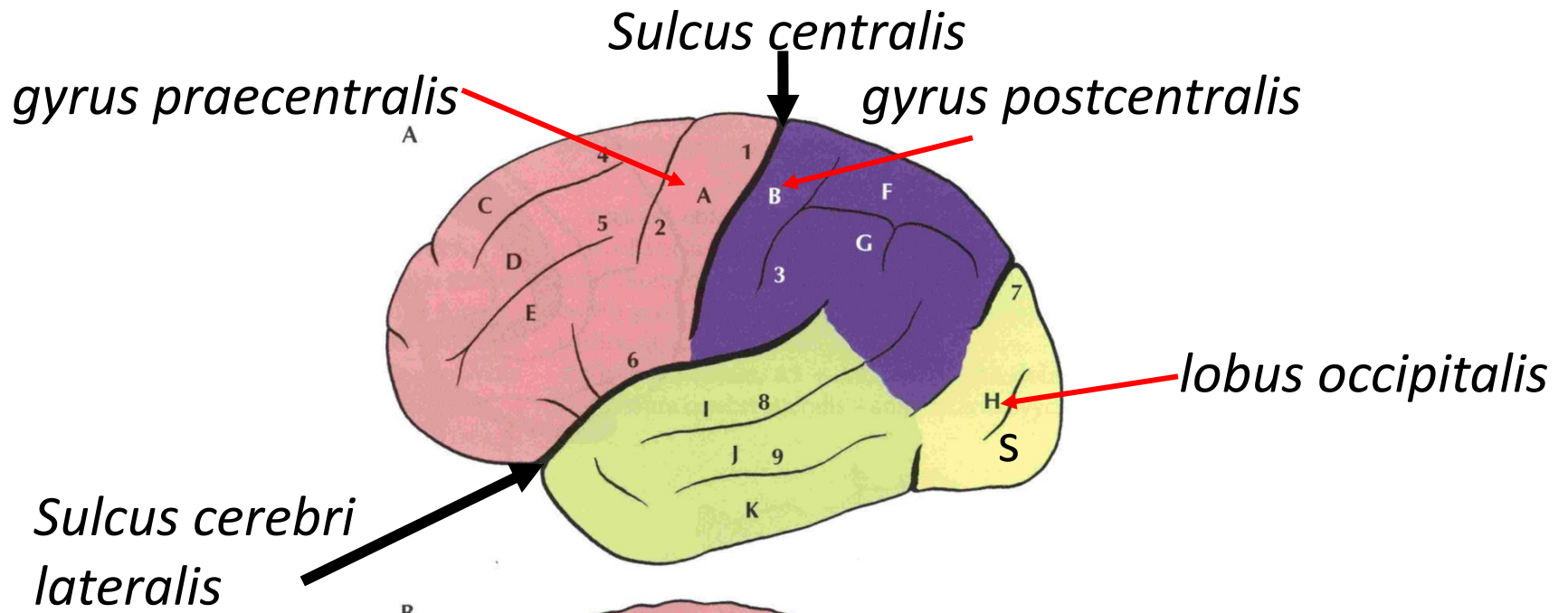
Lobus parietalis

Lobus occipitalis

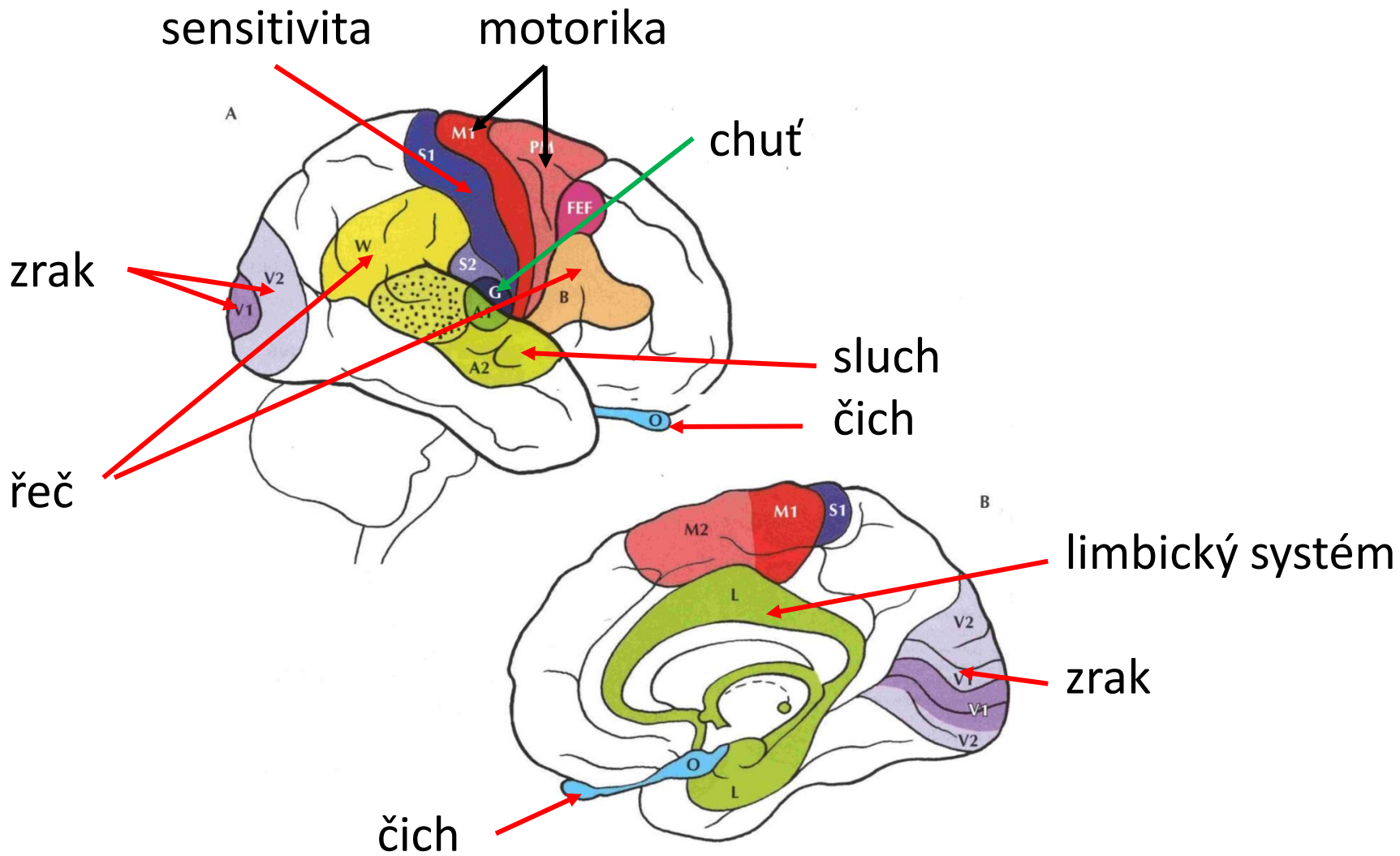
Insula

Lobus temporalis

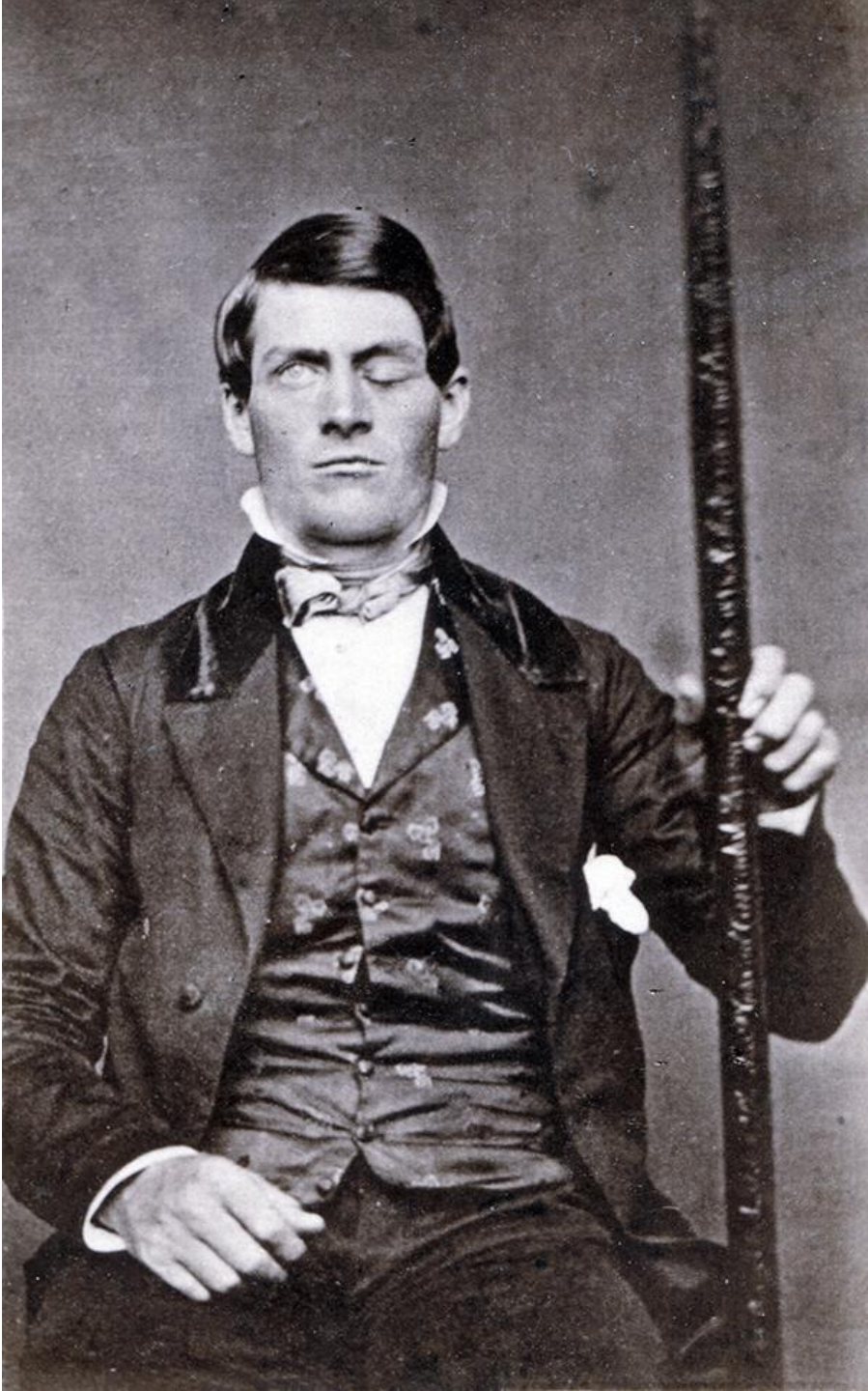

Hlavní funkční korové oblasti

Phineas Gage

(*9. 7. 1823 – †21. 5. 1860)

13. 9. 1848 – Vermont
Prefrontální syndrom

Bazální ganglia

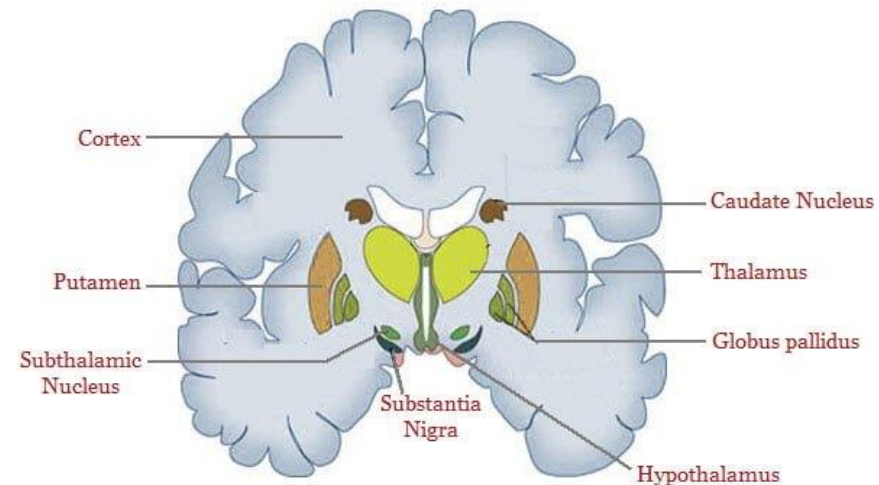
Striatum = nucleus caudatus + putamen

Nucleus lentiformis = globus pallidus + putamen

Clastrum

Amygdala

(Substantia nigra – funkčně - vedlejší okruh)

Bazální ganglia – funkce

Ovlivňují motoriku ve smyslu inhibice nežádoucích pohybů

Poruchy: *chorea* – „neposedné dítě“

athetosa

hemibalismus

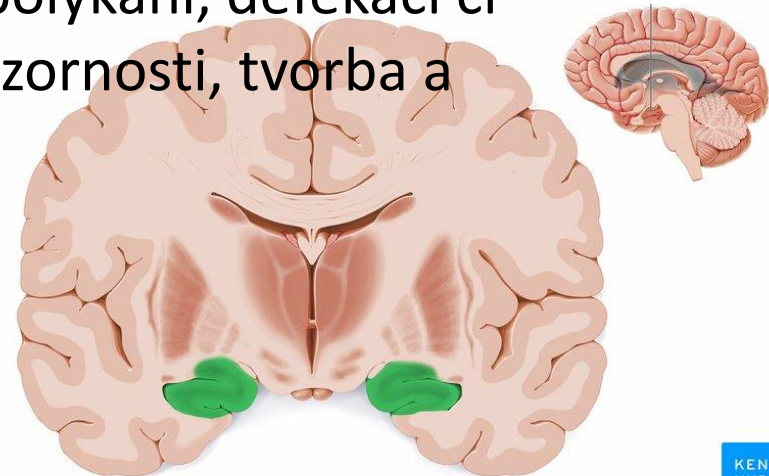
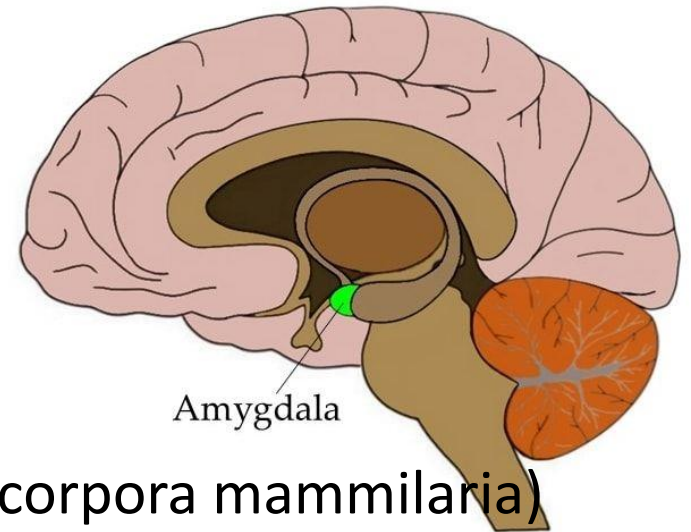
parkinsonismus

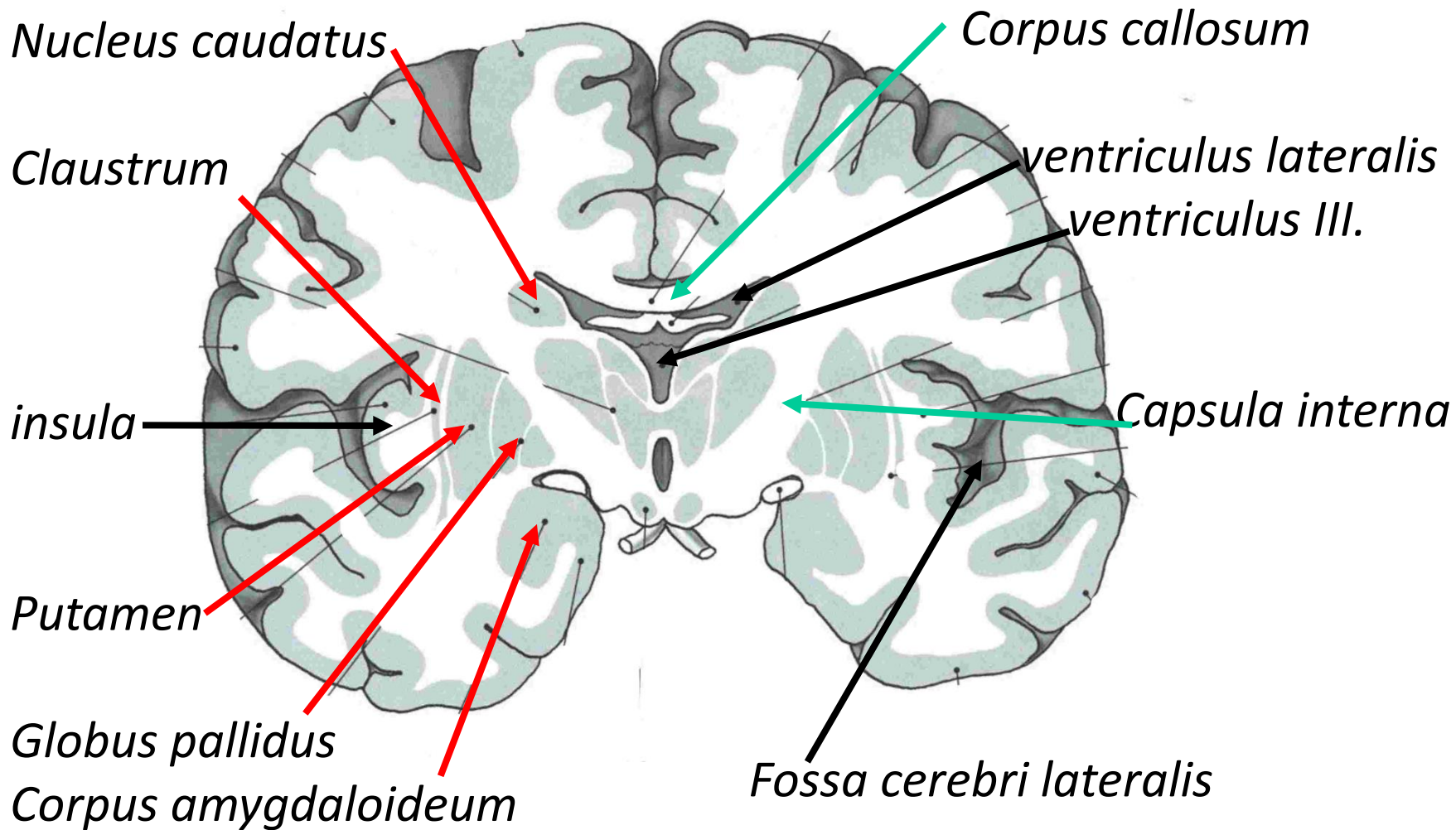

Limbický systém

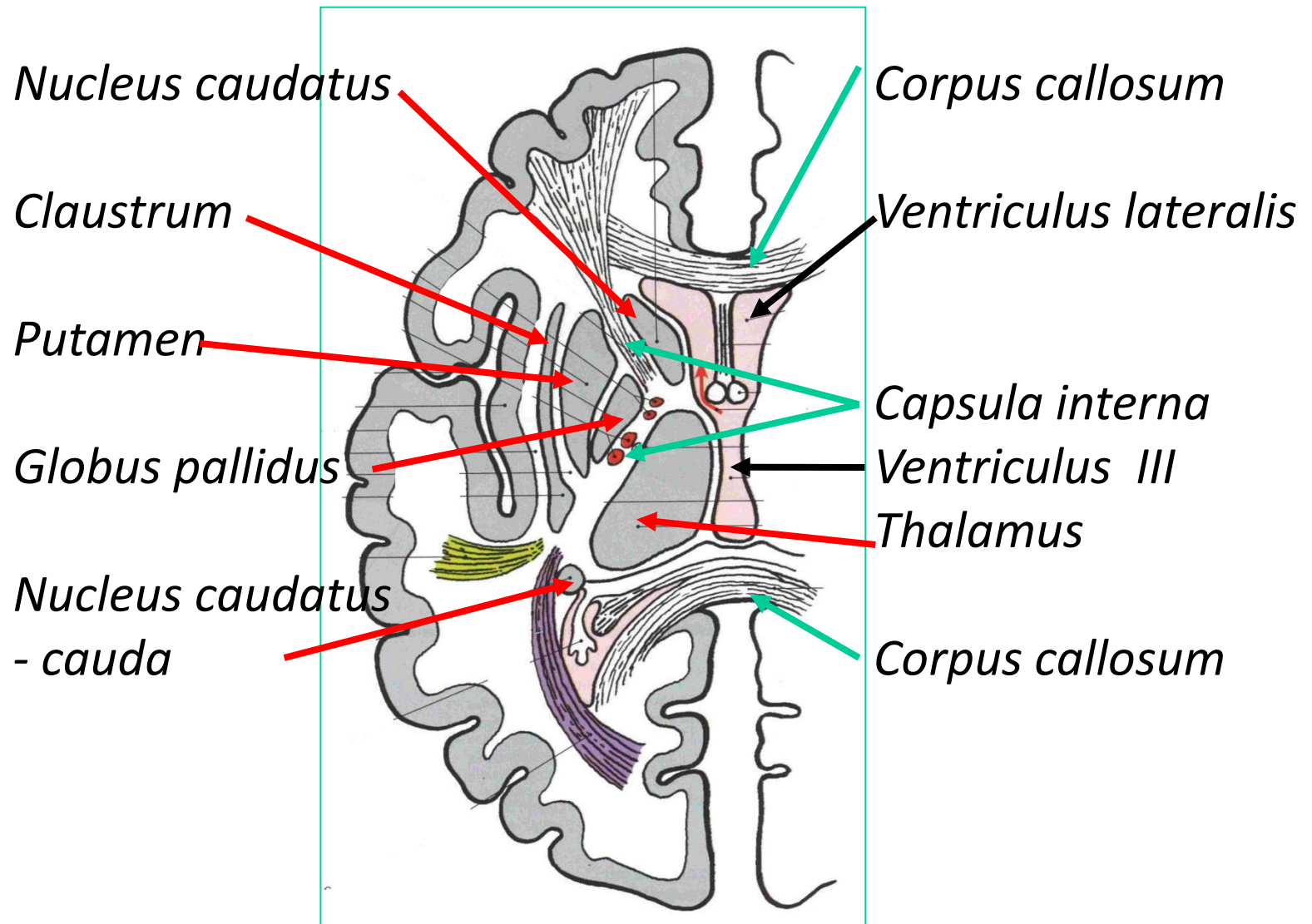
- Hipokamus
- Insula
- Amygdala
- Některé části thalmu a hypothalamu (corpora mammilaria)
- některé části epithalamu

- Papezův okruh

- Řídí např. žvýkání, slinění, dýchání, polykání, defekaci či sexuální aktivitu, emoce, udržení pozornosti, tvorba a konsolidace paměťových stop

Frontální řez mozkiem

Horizontální řez mozkem

Dráhy CNS

Motorické – korové – kmenové

př. *tractus corticospinalis* – jemná motorika

tractus rubrospinalis

Sensitivní – syst. lemniskální (dráha zadních

provazců) – propriocepce

syst. anterolaterální – bolest, teplo

Smyslové – př. zraková, sluchová dráha

Cévní zásobení mozku

Arteriae – aa. carotis internae + aa. vertebrales
circulus Willisii

Odtok žilní krve – *v. magna cerebri*
nitrolební sinusy
vv. jugulares internae

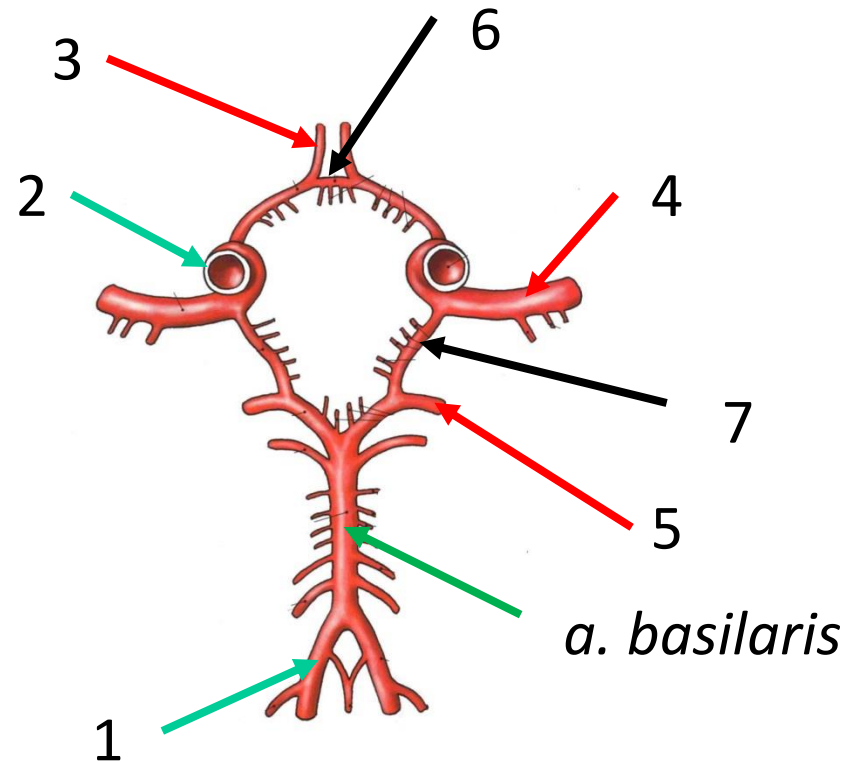
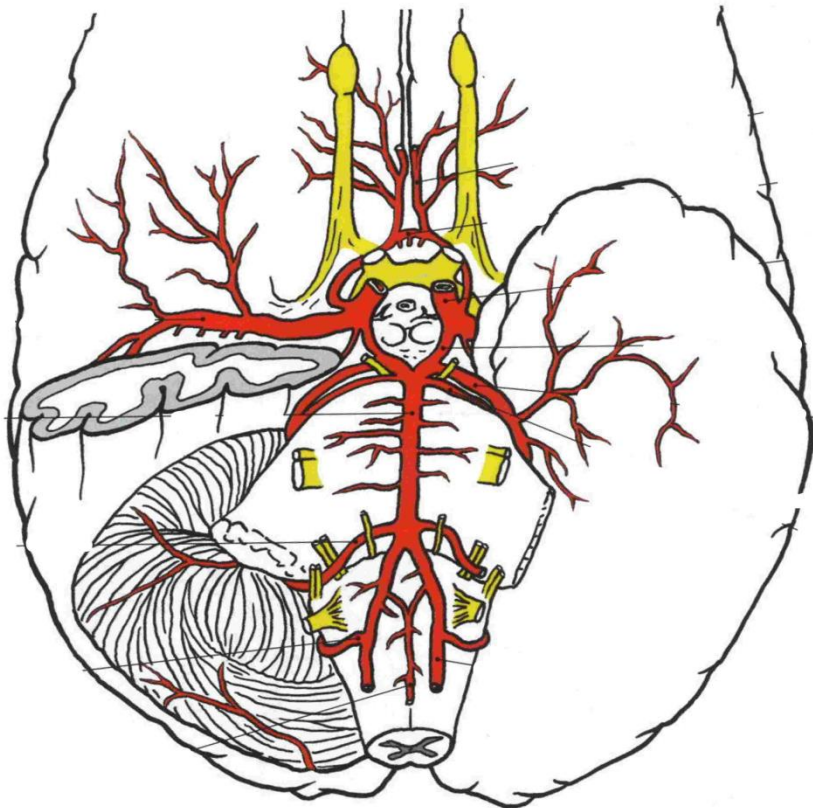
Circulus arteriosus Willisii

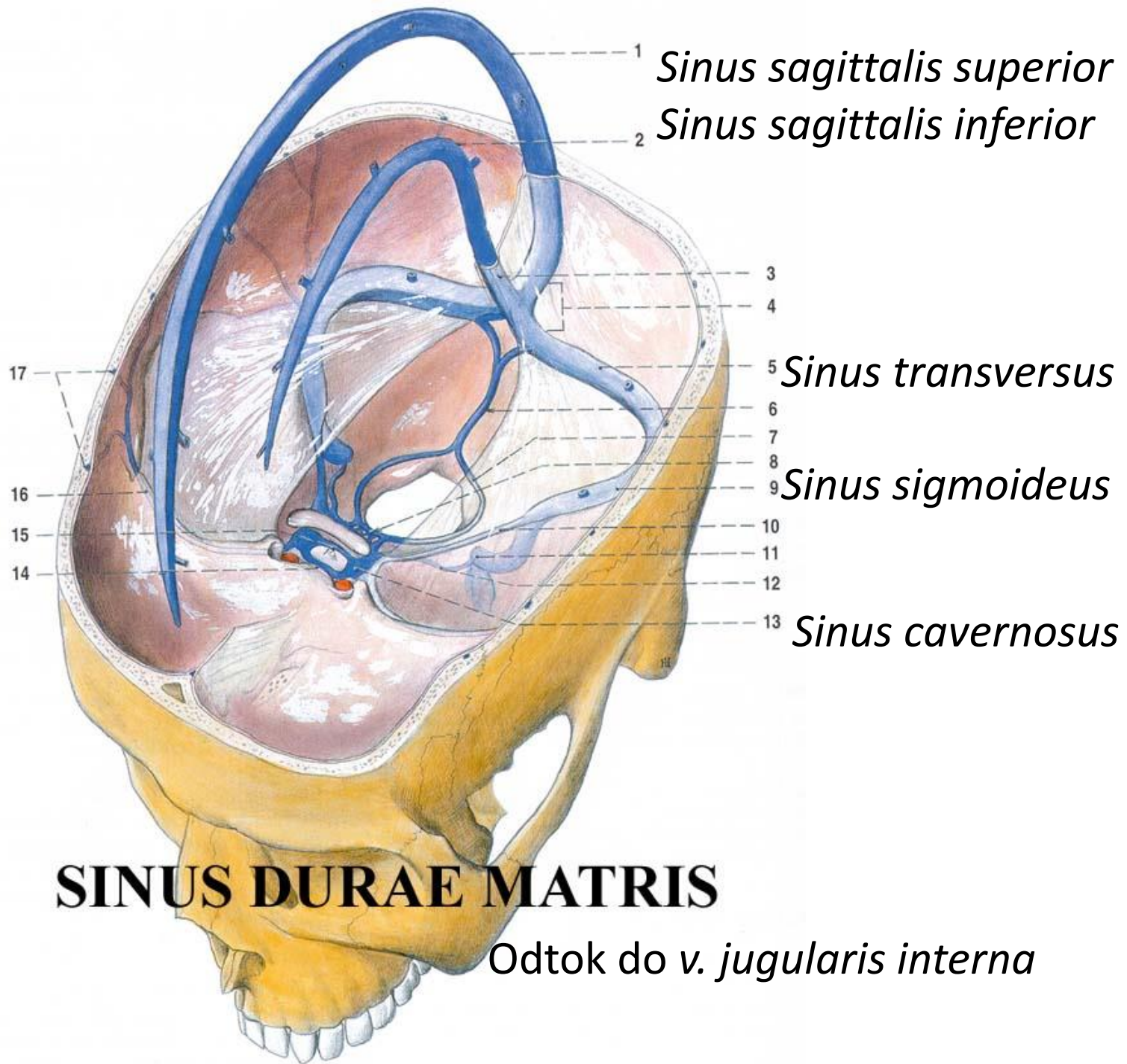
→ přívodné aa.   → *aa. cerebri*   → *aa. communicantes*

1- *aa. vertebrales*   3- *a. cerebri anterior*   6- *a. communicans ant.*

2- *aa. carotide internae*   4- *a. cerebri media*   7- *aa. communicantes posteriores*

5- *a. cerebri posterior*

1 *Sinus sagittalis superior*

2 *Sinus sagittalis inferior*

5 *Sinus transversus*

9 *Sinus sigmoideus*

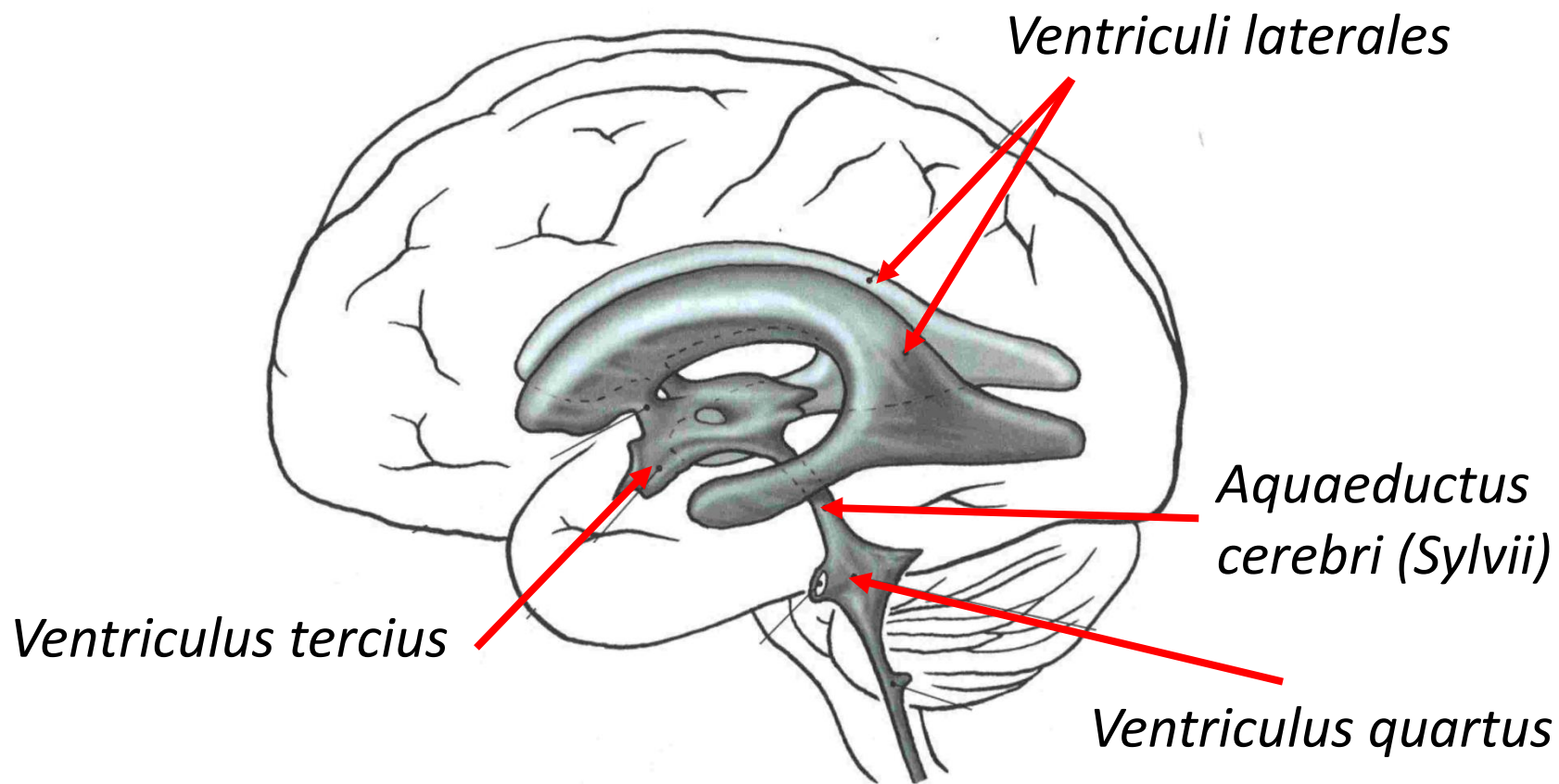
13 *Sinus cavernosus*

SINUS DURAE MATRIS

Odtok do v. *jugularis interna*

Ventriculi cerebri

Uvnitř *liquor cerebrospinalis*

Meninges – (epidurální anestezie, lumbální punkce)

Lebka

periost

žilní sinusy

dura mater

subdurální prostor

arachnoidea

cisterny – *liquor*

pia mater

Páteřní kanál

periost (endorhachis)

epidurální prostor

saccus durae matris

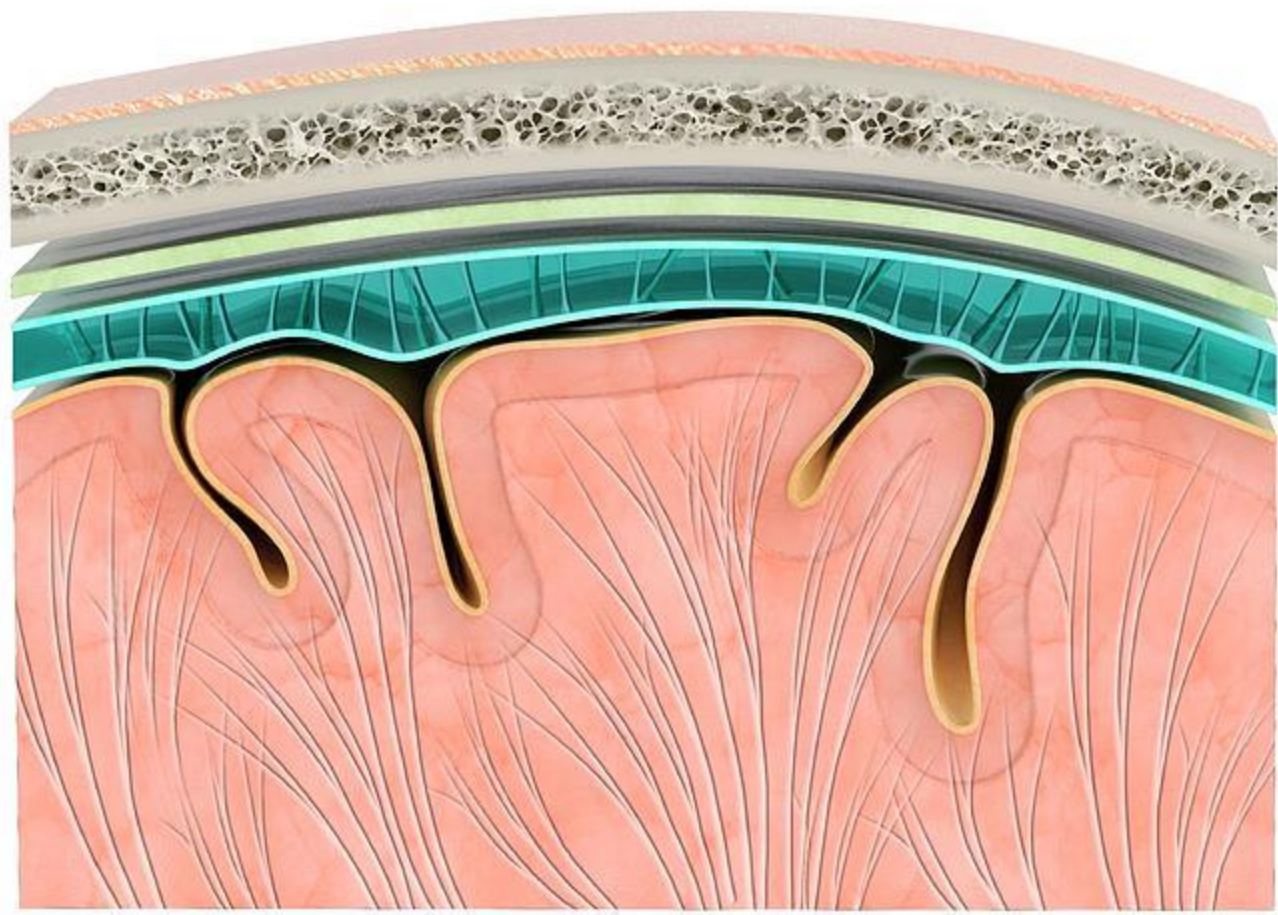
subdurální prostor

arachnoidea

subar. Prostor – *liquor*

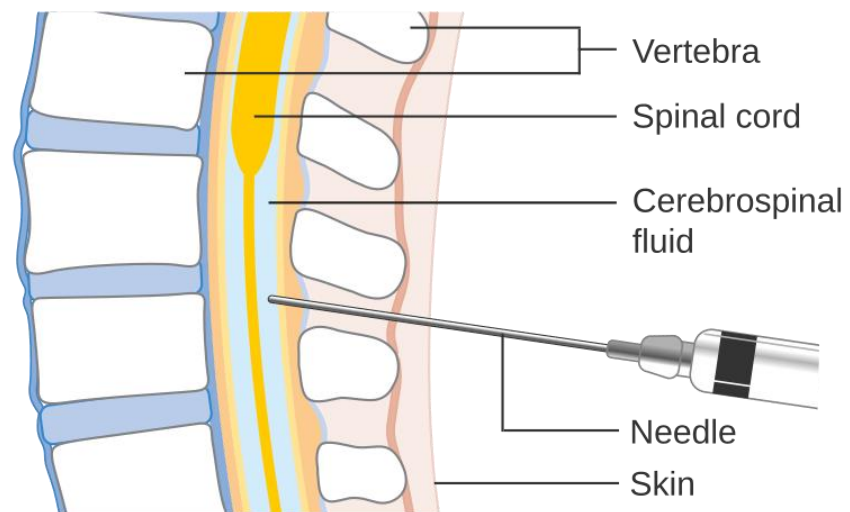
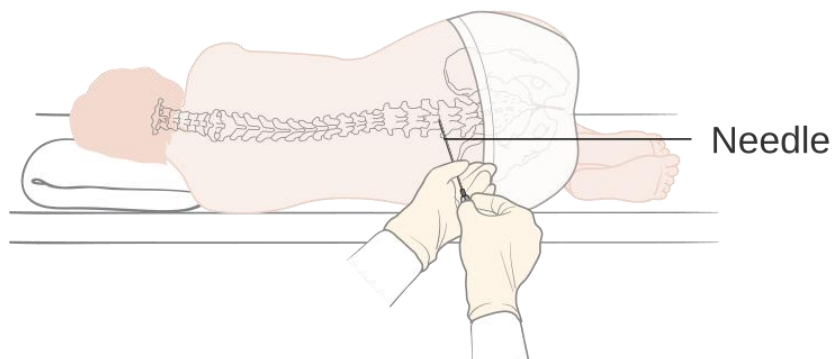
pia mater

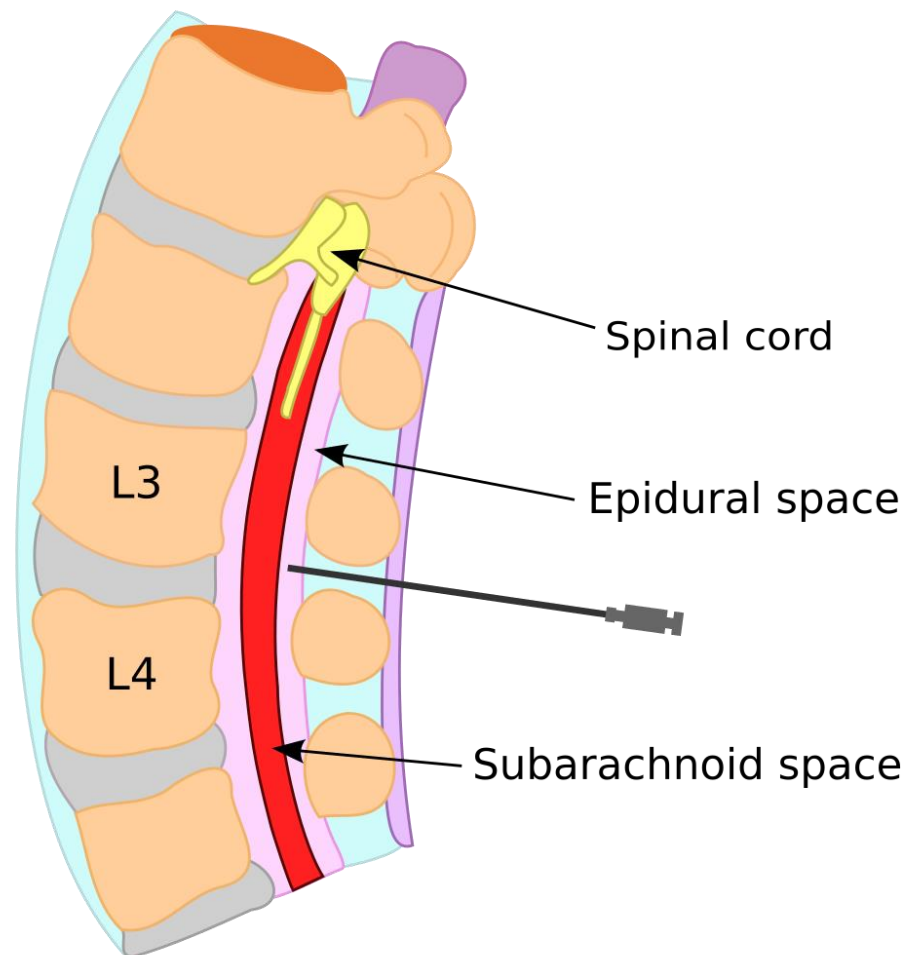

- Skin
- Skull
- Dura mater
- Arachnoid mater
- Subarachnoid space
- Pia mater

- Brain tissue

Lumbální punkce

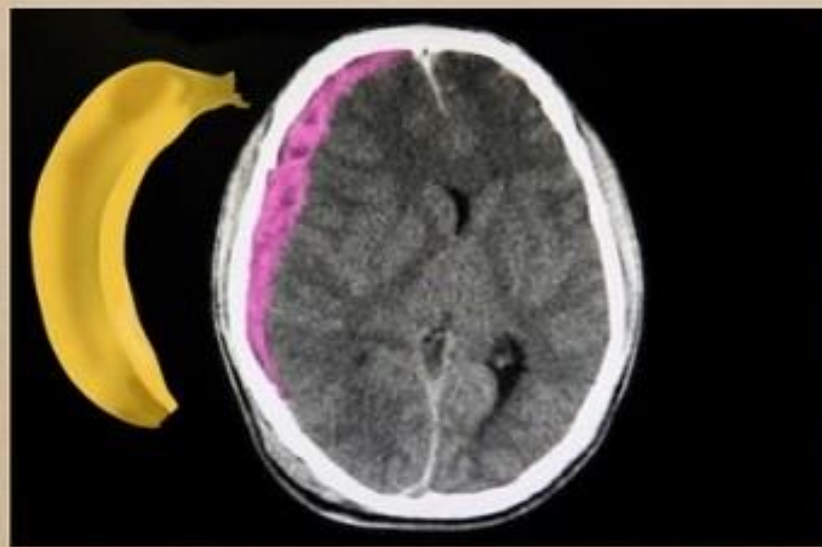

Epidurální anestezie

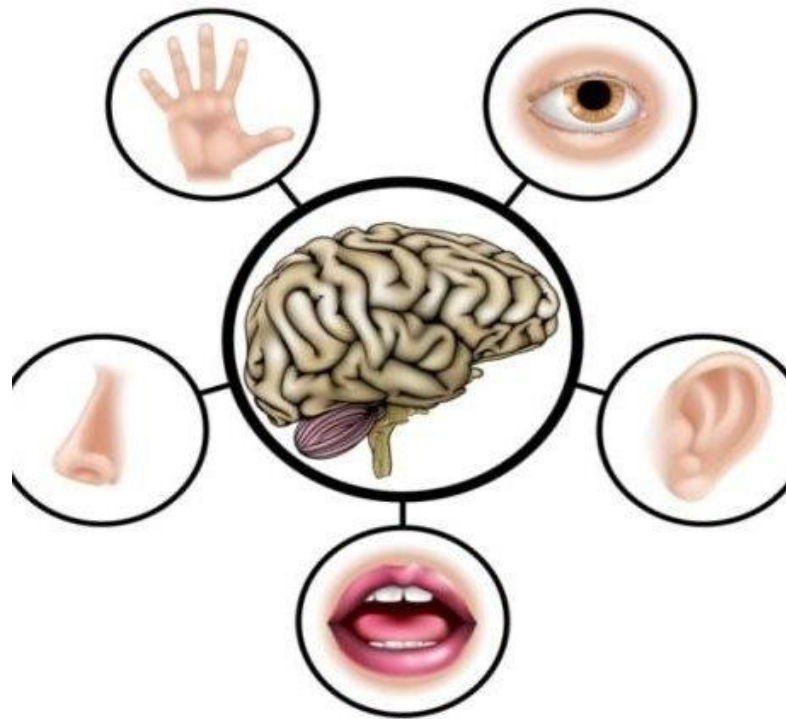
Epidurální

Subdurální

Smyslové orgány

- zrakové ústrojí
- ústrojí sluchové a rovnovážné
- ústrojí čichové
- ústrojí chuťové

Zrakové ústrojí

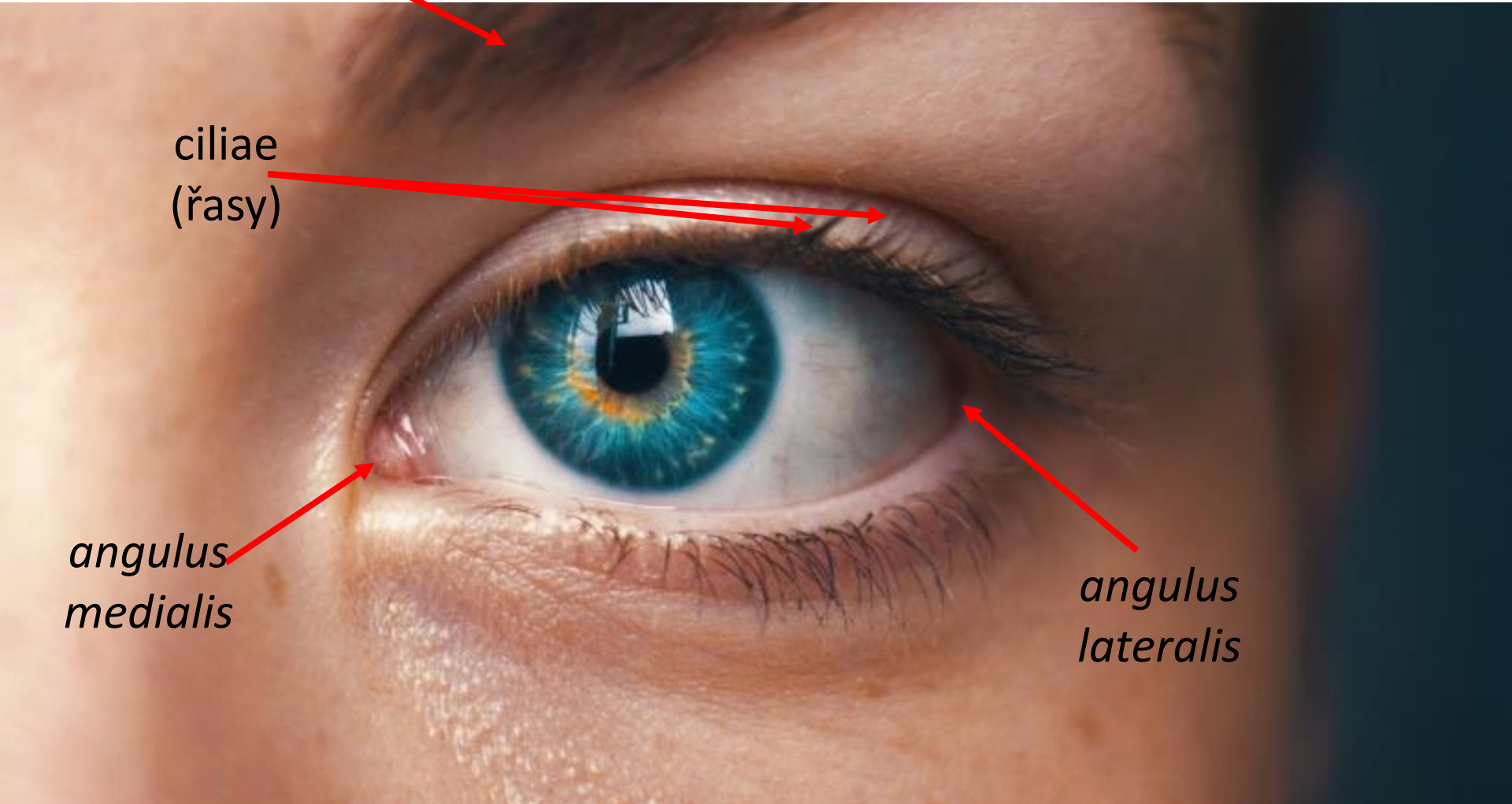
Zrakové ústrojí

superciliae
(obočí)

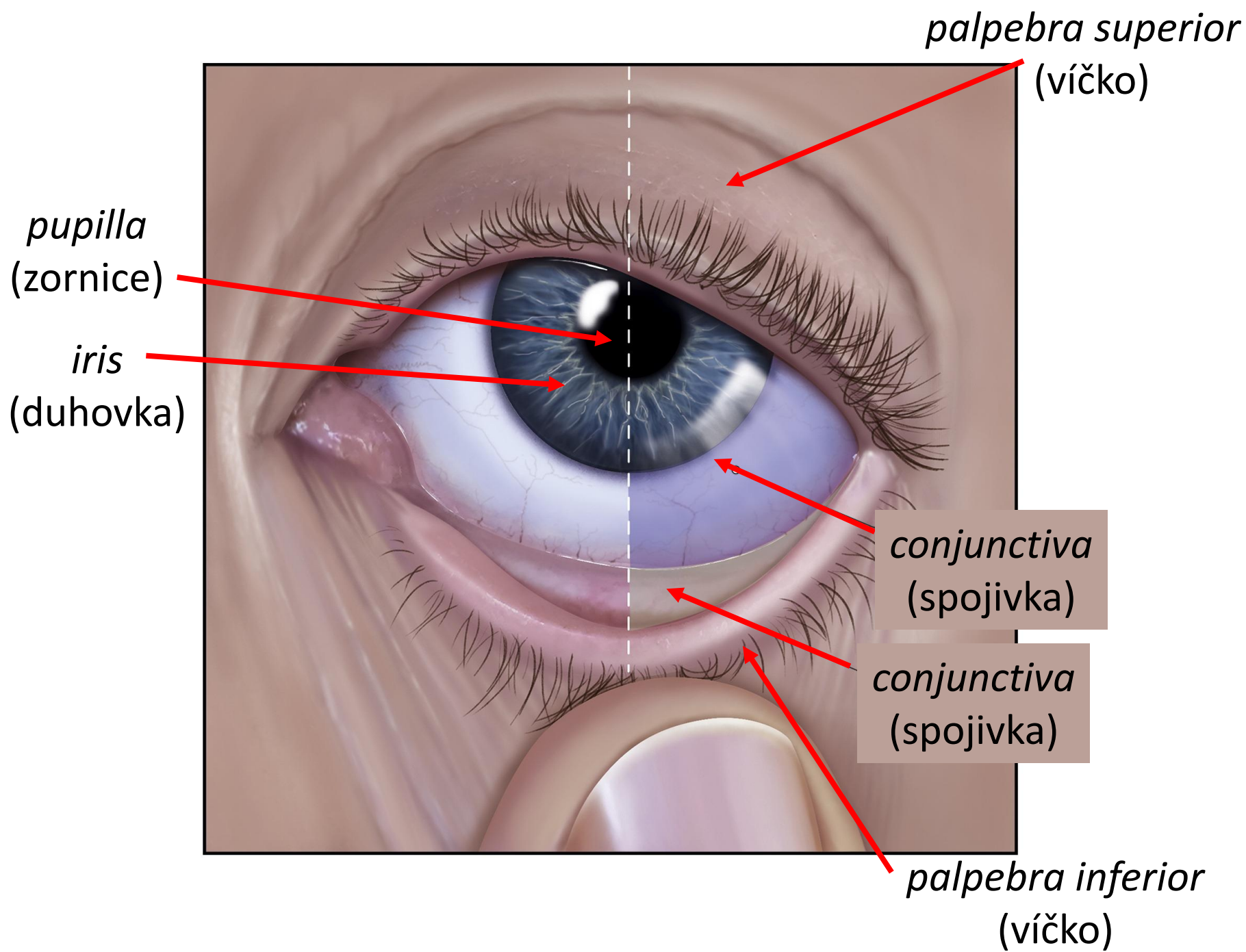
ciliae
(řasy)

angulus
medialis

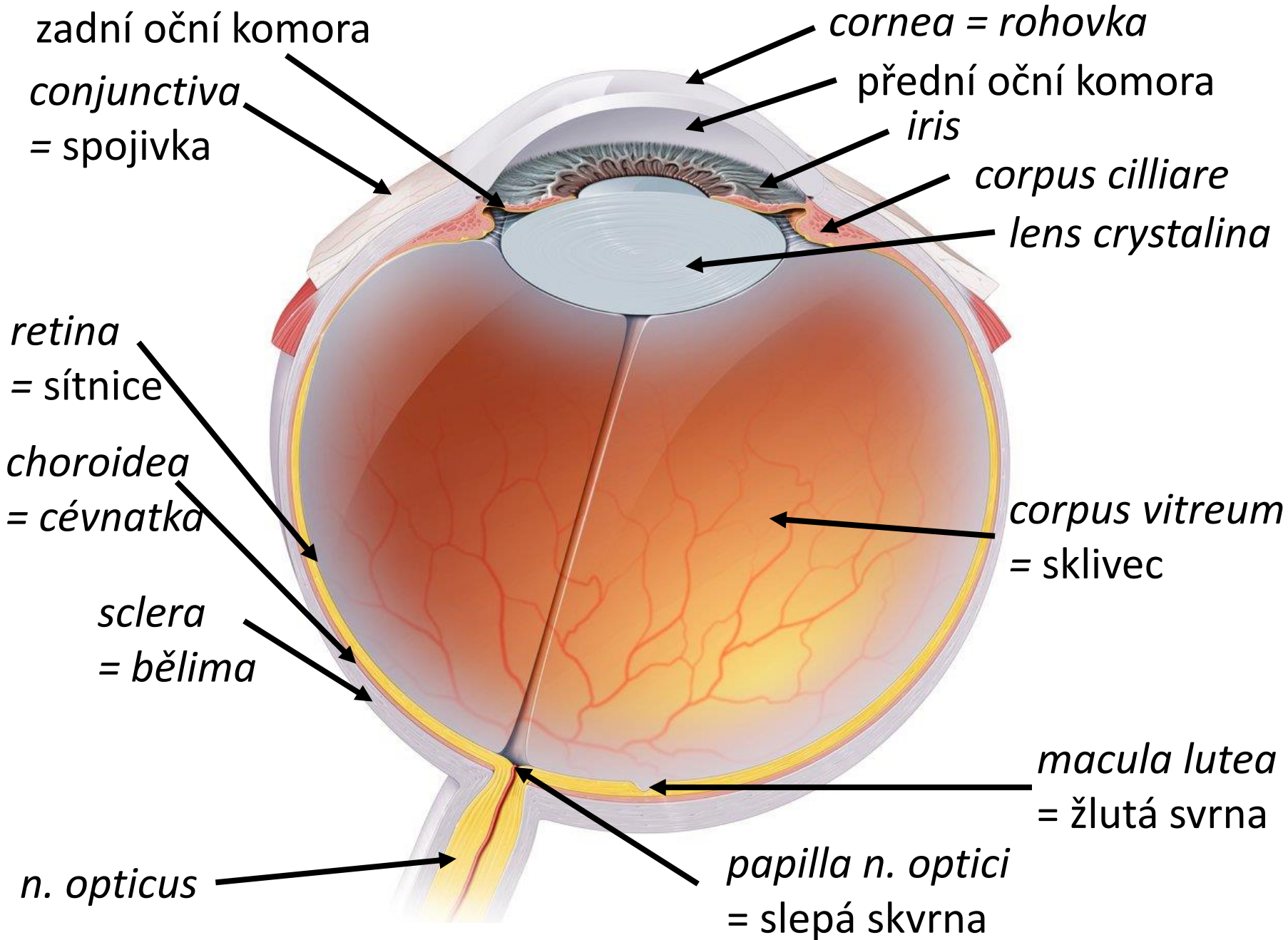
angulus
lateralis

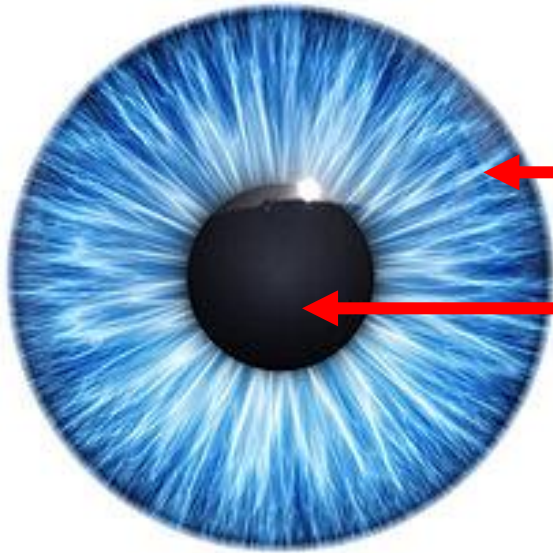

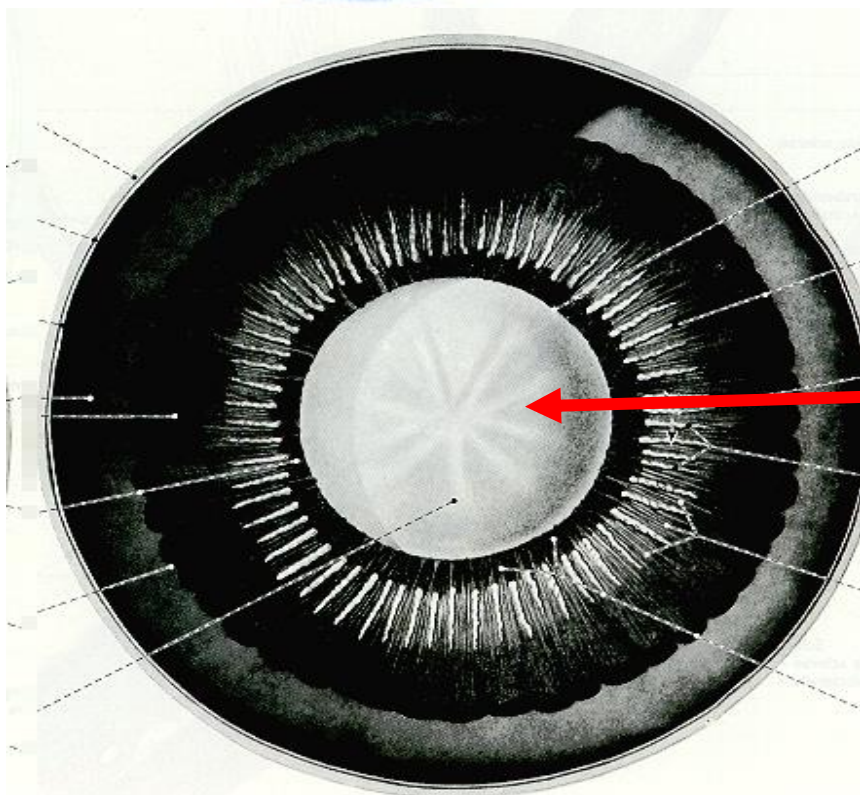
Bulbus oculi – horizontální řez

iris

pupilla

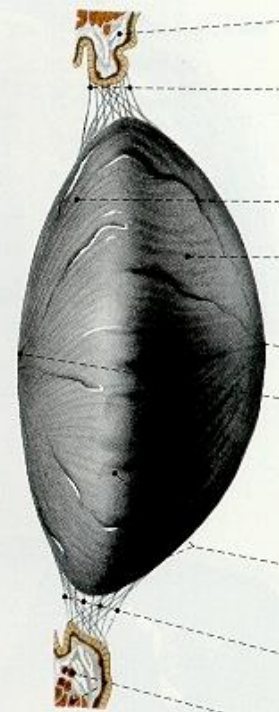
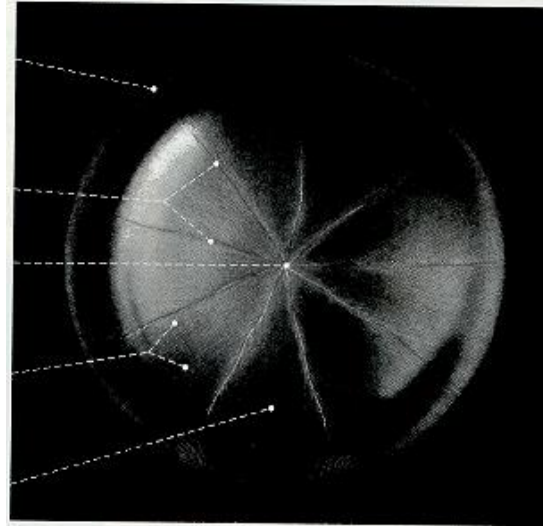

Pohled zezadu-zevnitř
bulbu

lens crystalina

lens crystalina
(fixace – *corpus ciliare*)

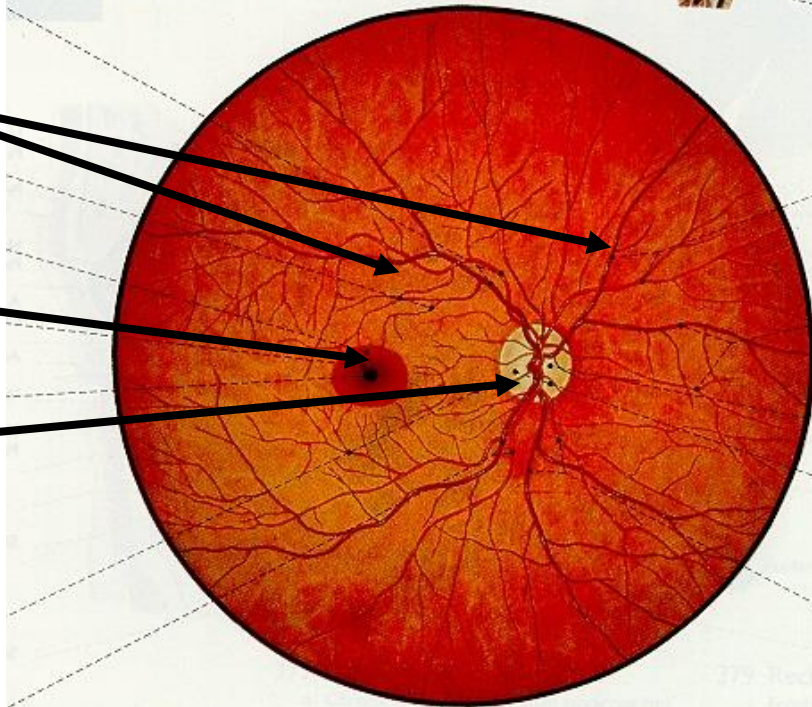

Oční pozadí

větvení *a. et v. centralis retinae*

macula lutea

papilla n. optici

Zraková dráha

1. N.

- tyčinky – černobílé vidění
- čípky – barevné (červená, zelená, modrá)

2.N.

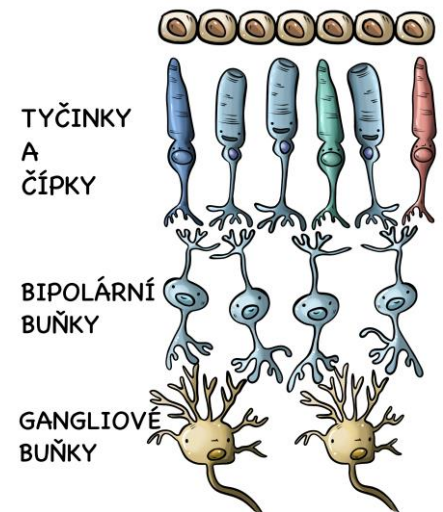
- **bipolární buňky**

3. N.

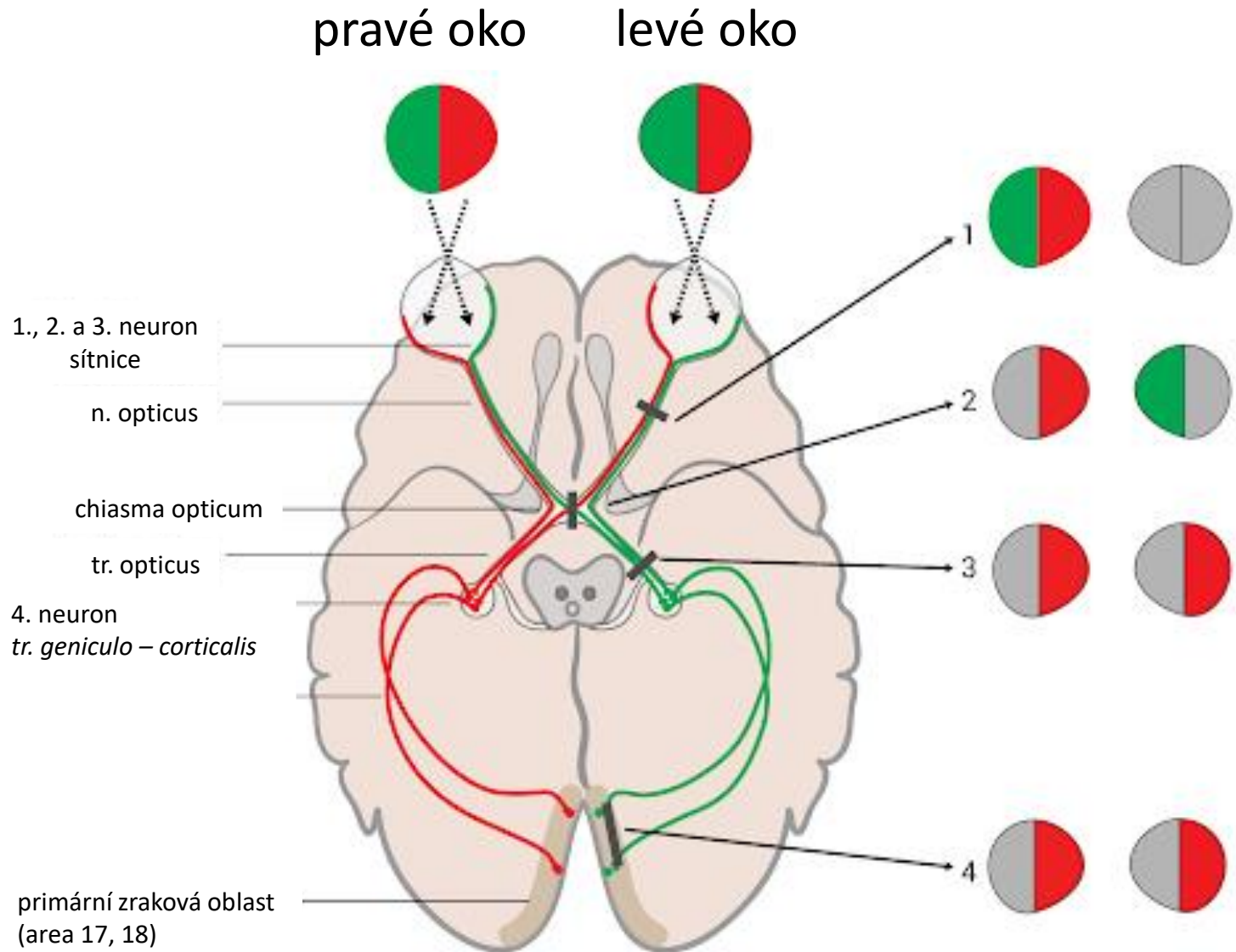
- gangliové buňky
- *n. opticus – chiasma – tr. opticus*

4. N

- *tr. geniculo – corticalis*
- (area 17,18 – occipitální lalok)

Schéma zrakové dráhy

Orbita

m. obliquus superior

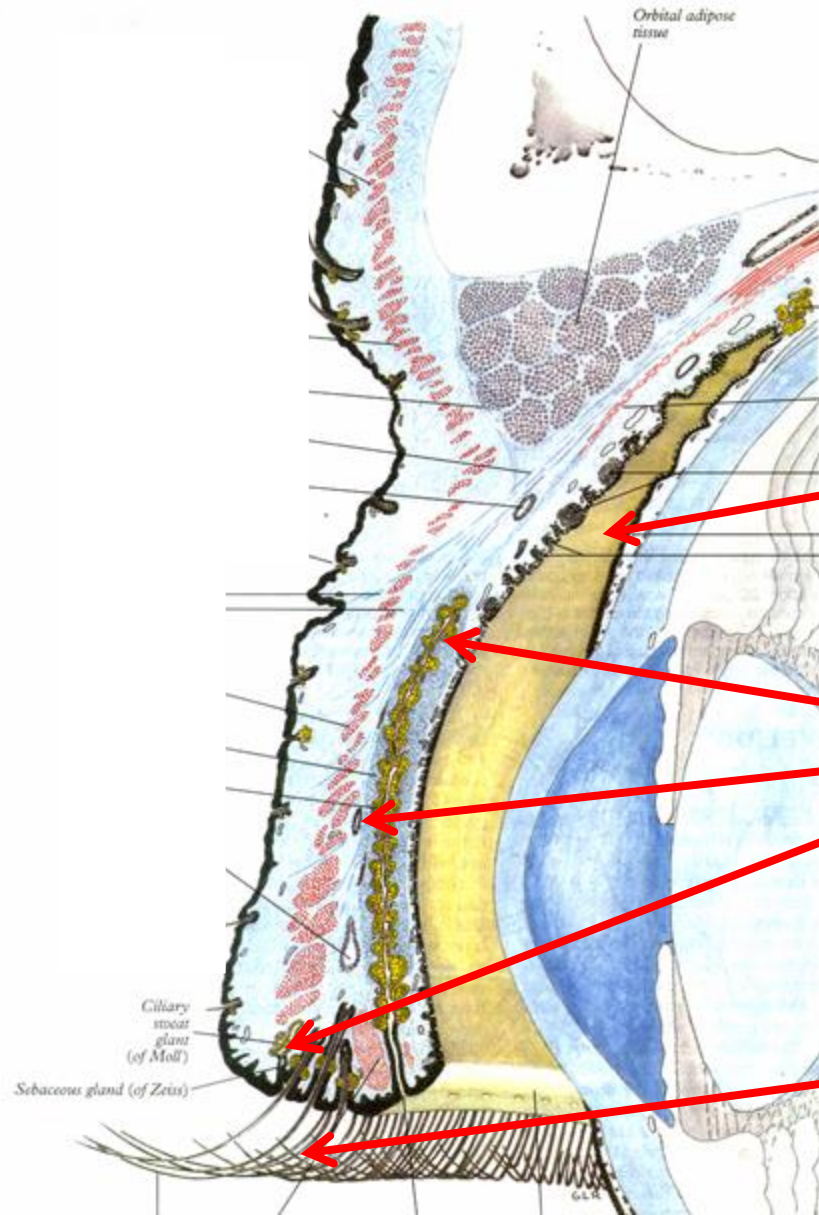
m. obliquus inferior

4 přímé okohybné svaly (*mm. recti*)

2 šikmé okohybné svaly (*mm. obliqui*)

inervace: n. III., n. IV. a n. VI.

Průřez víčkem

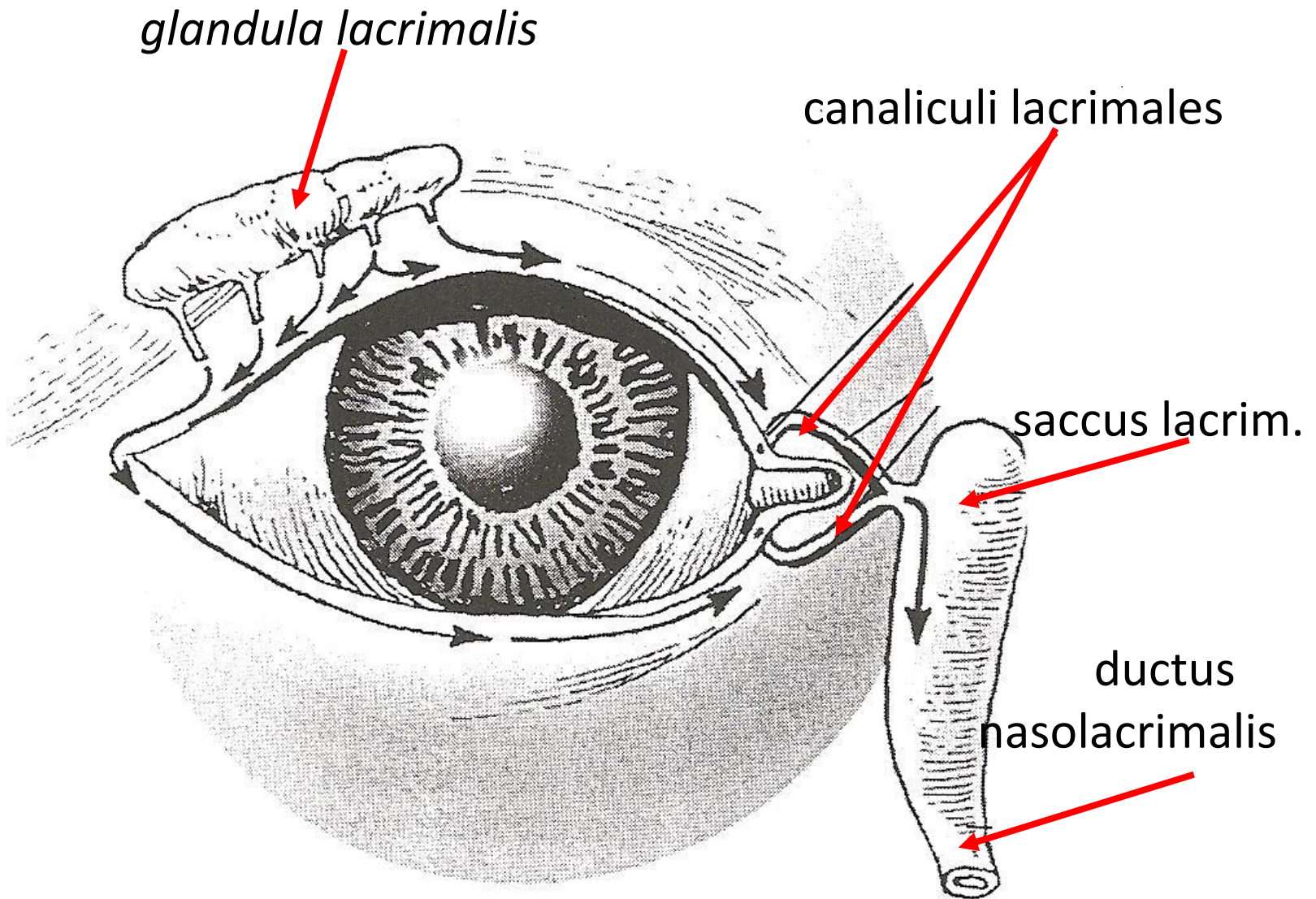
conjunctiva
(spojivkový vak)

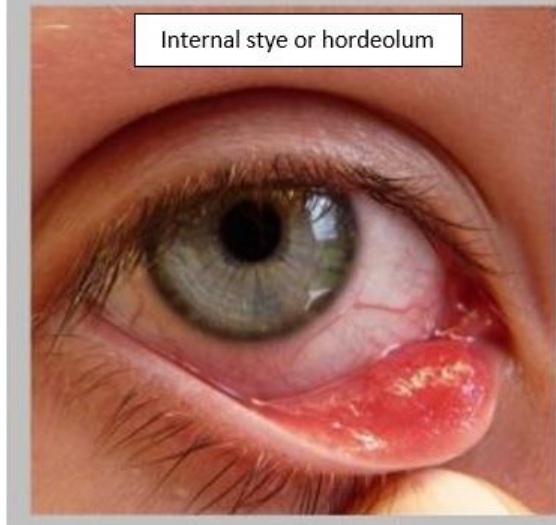
žlázky

Cilia (řasy)

Slzný aparát

Internal stye or hordeolum

External stye or hordeolum

Hordeolum (ječné zrno)
= akutní hnisavý záněť

chalazion (vlčí zrno)
= chronický záněť

HORDEOLUM

INFECTION OF THE GLANDS OF THE EYELID

INTERNAL: MEIBOMIAN GLAND   EXTERNAL (STYE): GLAND OF ZEIS OR MOLL

NO! STAY BACK! IT HURTS!

REDNESS, ACUTELY TENDER

CHALAZION

STERILE, CHRONIC INFLAMMATION THAT RESULTS FROM A BLOCKED MEIBOMIAN GLAND

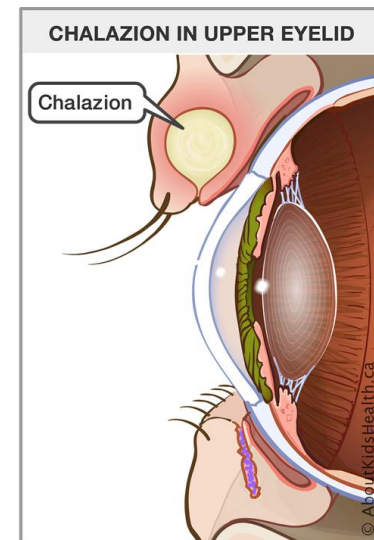
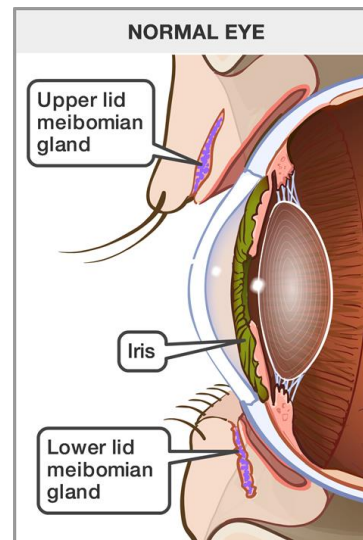
MAY DEVELOP FROM AN INTERNAL HORDEOLUM

DUDE, TAKE A CHALAZION PILL.

HARD, NONTENDER

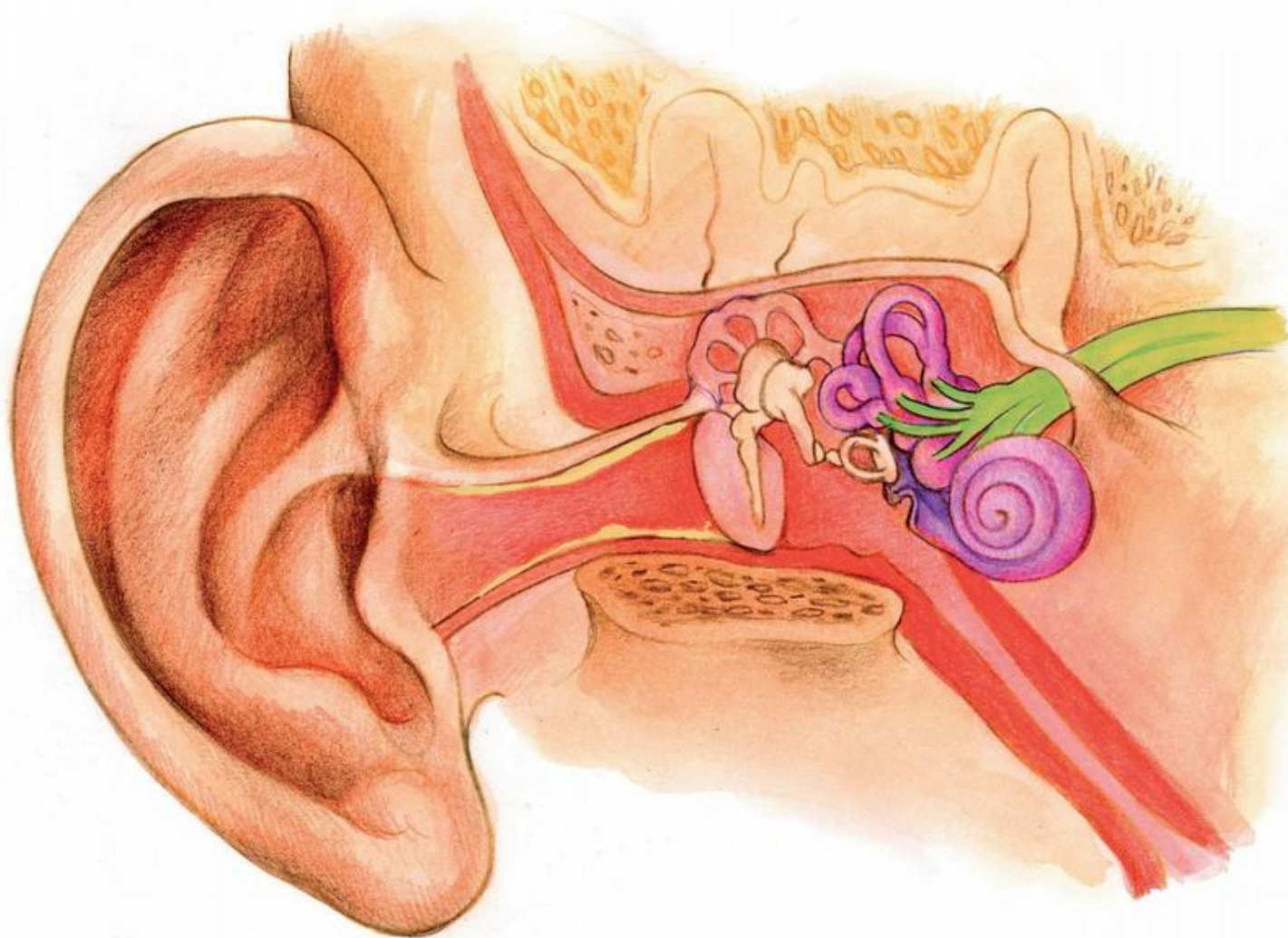
MEIBOMIAN GLAND
SEBACEOUS GLAND OF ZEIS
APOCRINE GLAND OF MOLL

© 2014 Jorge Muniz

Sluchové ústrojí

1 - zevní ucho

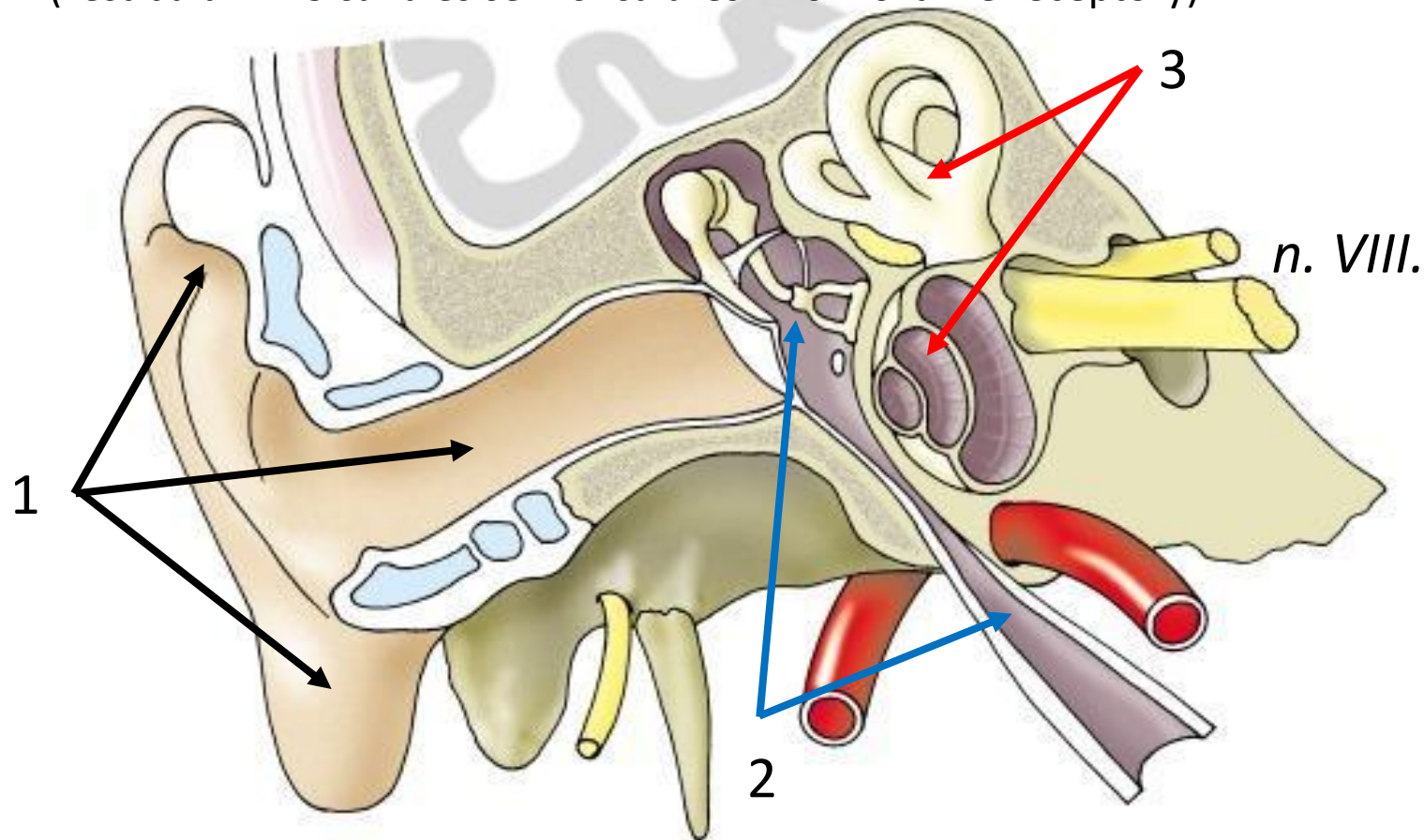
= *auricula + meatus acusticus externus*
membrana tympani

2 - střední ucho

= *cavum tympani (ossicula auditus), tuba auditiva Eustachi*

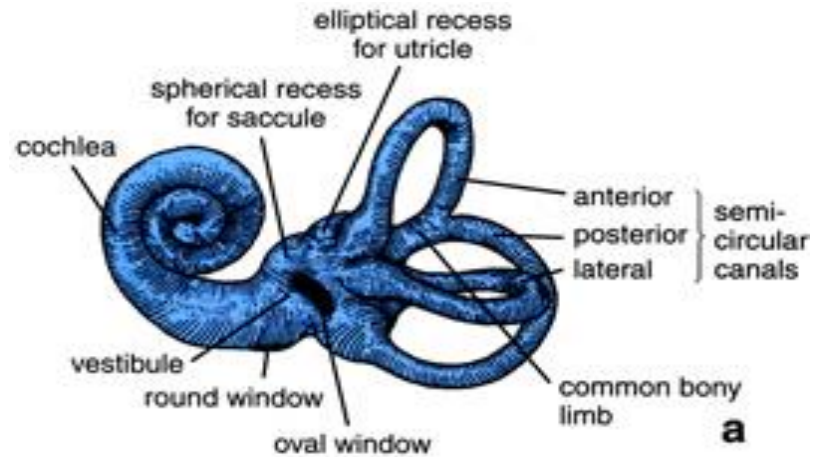
3 - vnitřní ucho

= *labyrinthus osseus + membranaceus (cochlea – sluch. receptory)*
(vestibulum + 3 canales semicirculares – rovnovážné receptory)

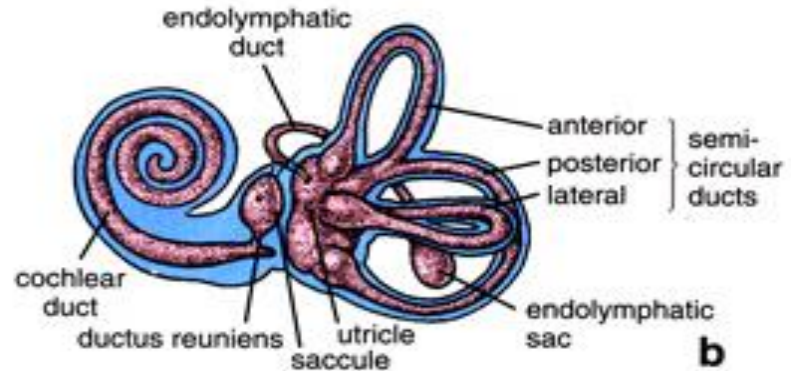

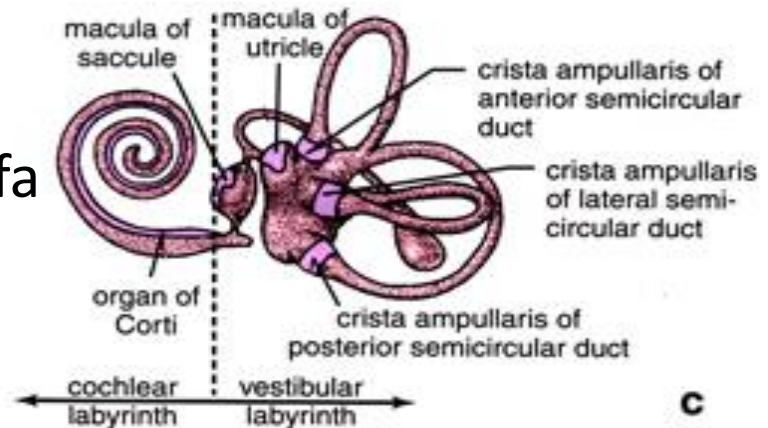
Kostěný labýrint

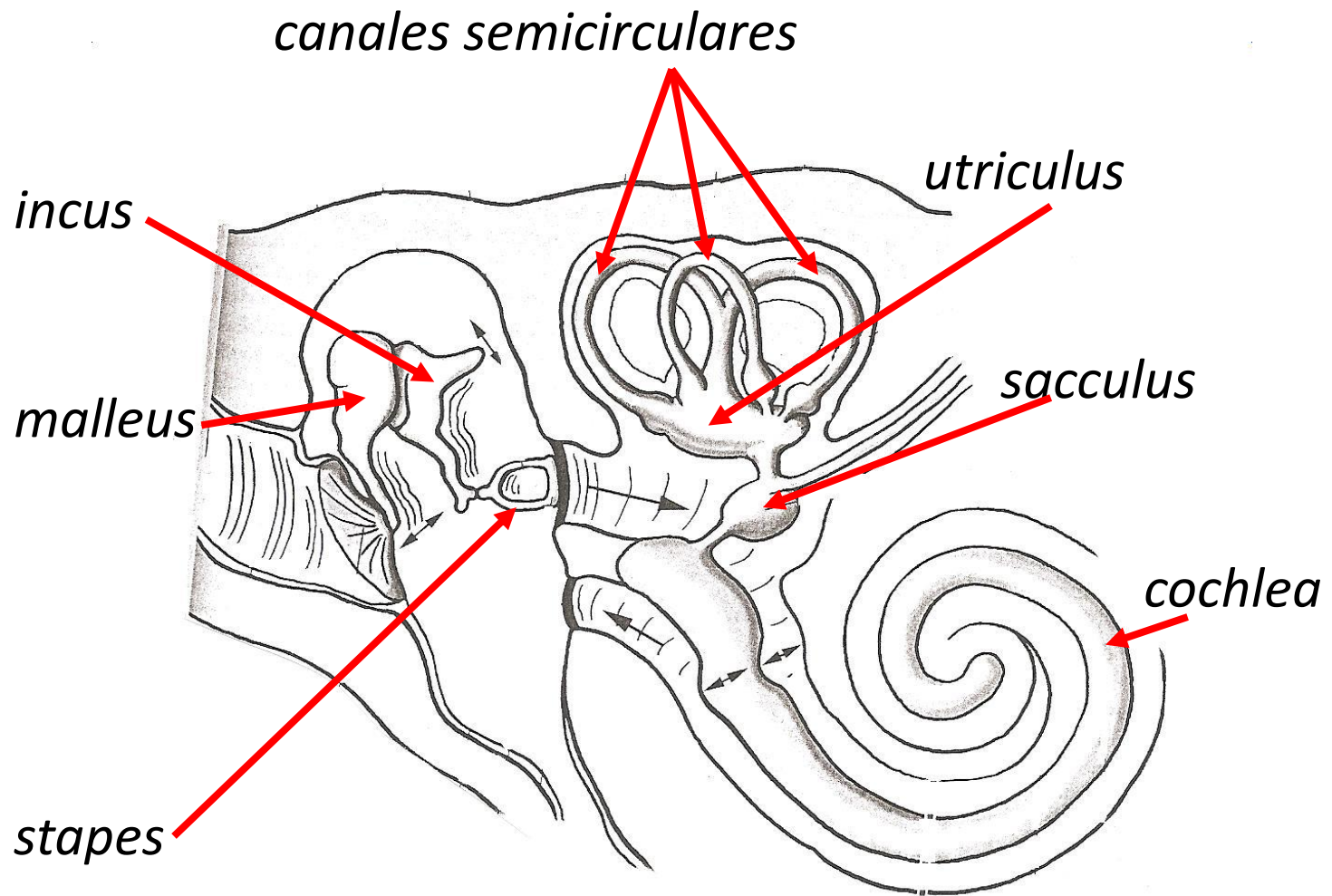

Perilymfa – modře

Blanitý labýrint – uvnitř endolymfa

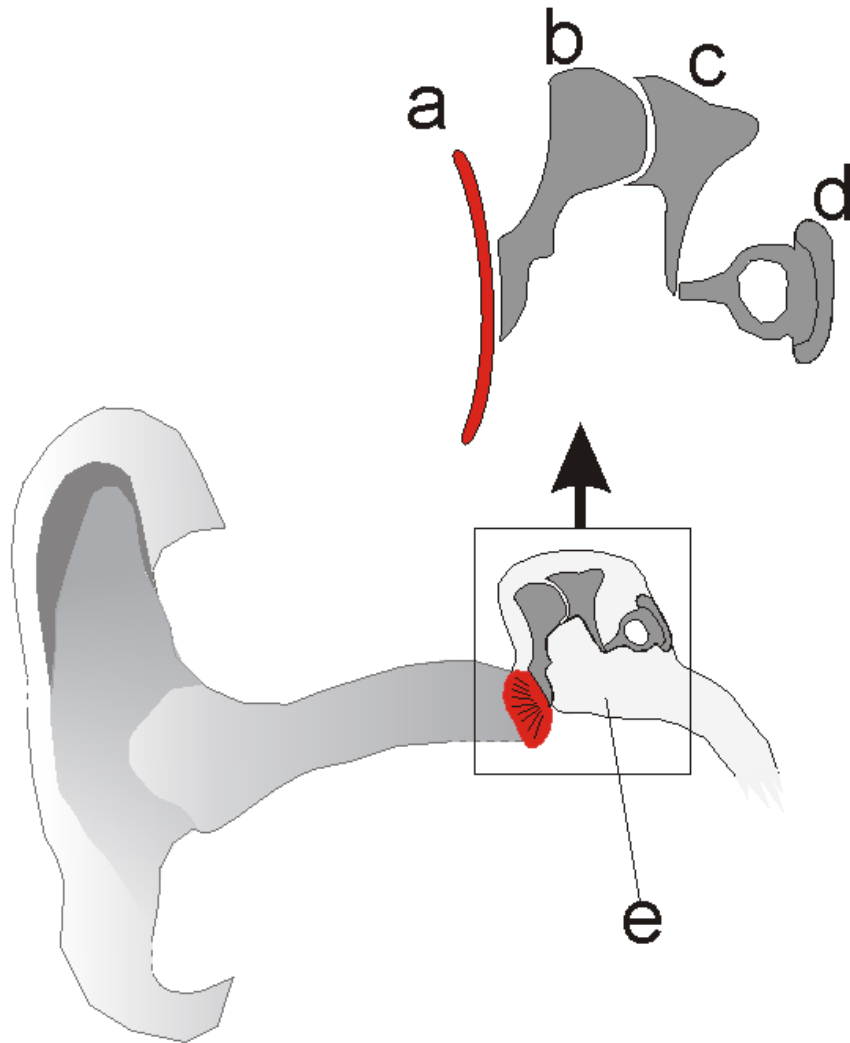

a) *membrana tympani* = bubínek

b) *malleus* = kladívko

c) *incus* = kovadlinka

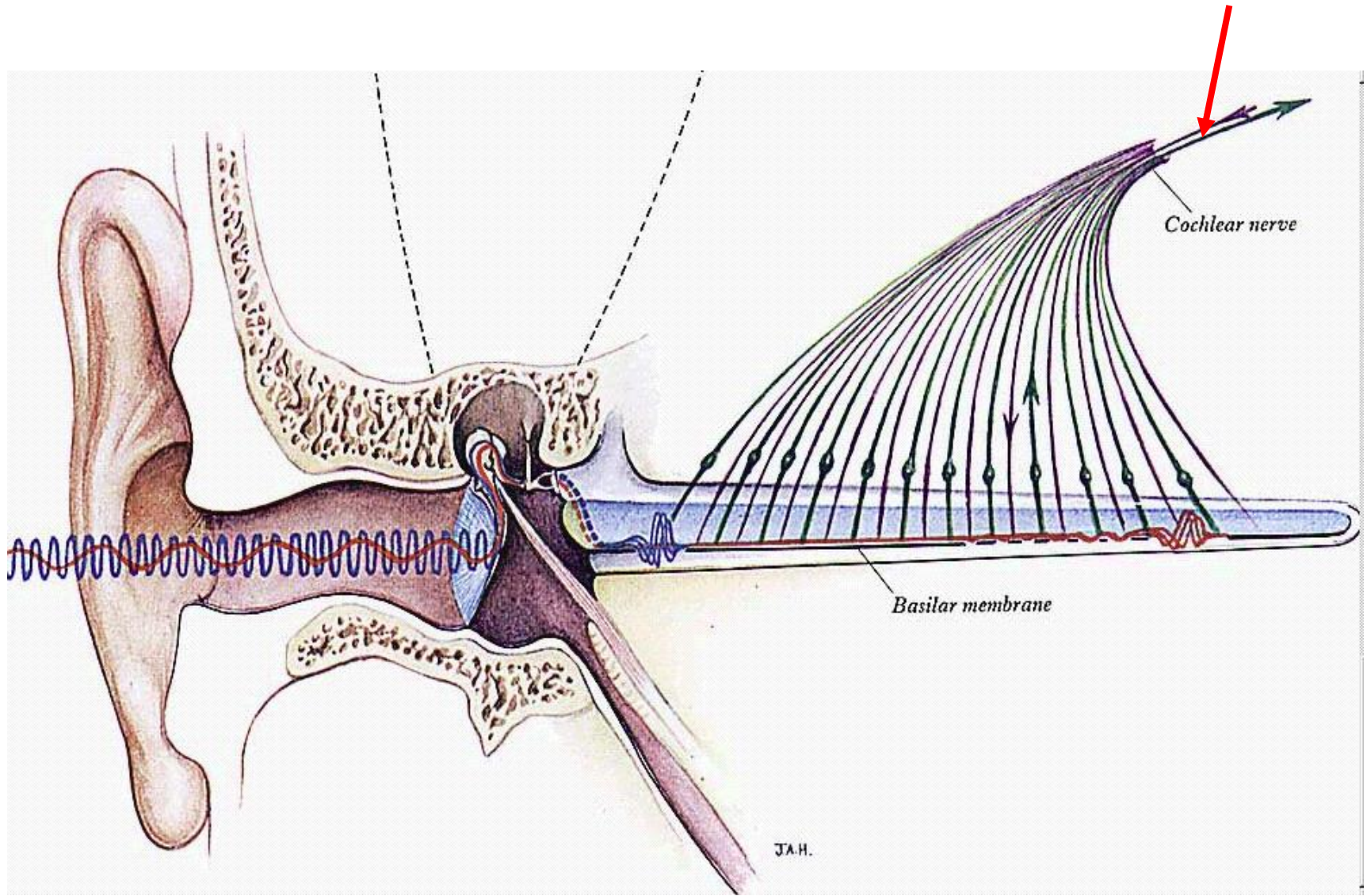
d) *stapes* = třmínek

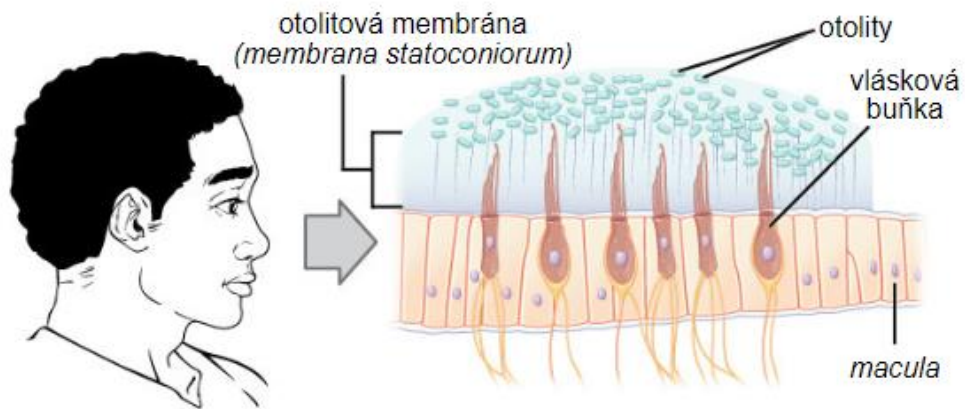
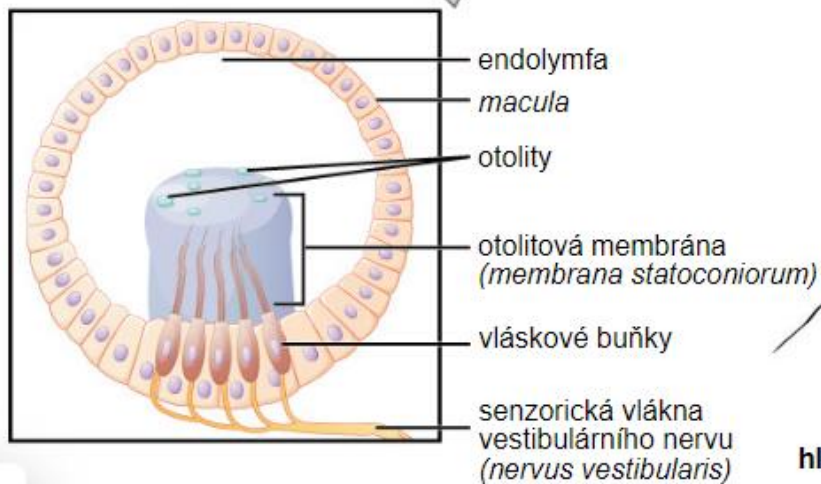
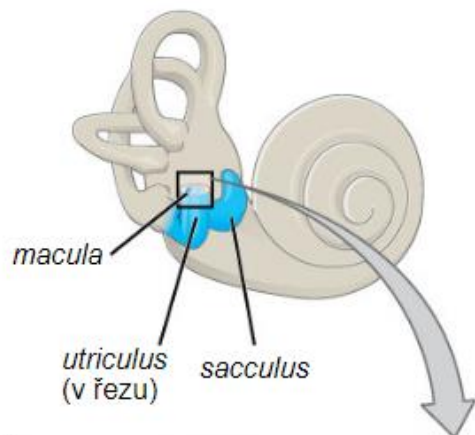

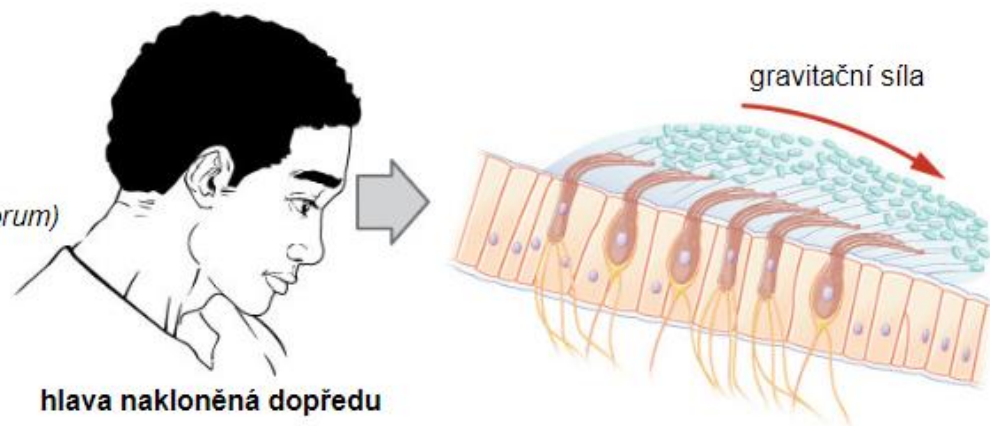
Proces vnímání zvuku – přenos vibrací z bubínku
přes sluchové kůstky do vnitřního ucha

pars acustica n. VIII.

vzpřímená hlava

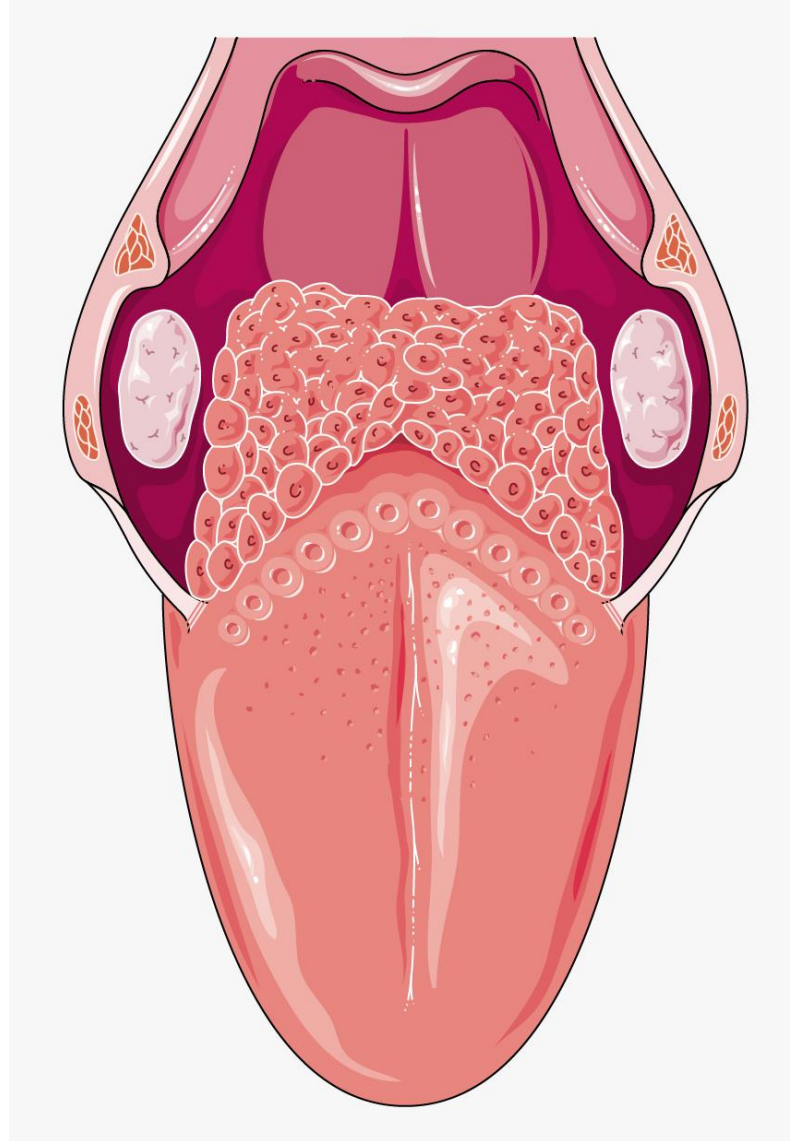

hlava nakloněná dopředu

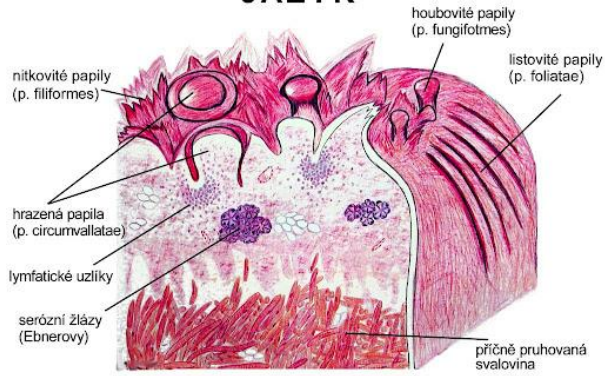
BPPV = benigní paroxysmální polohové vertigo

Chutové ústrojí

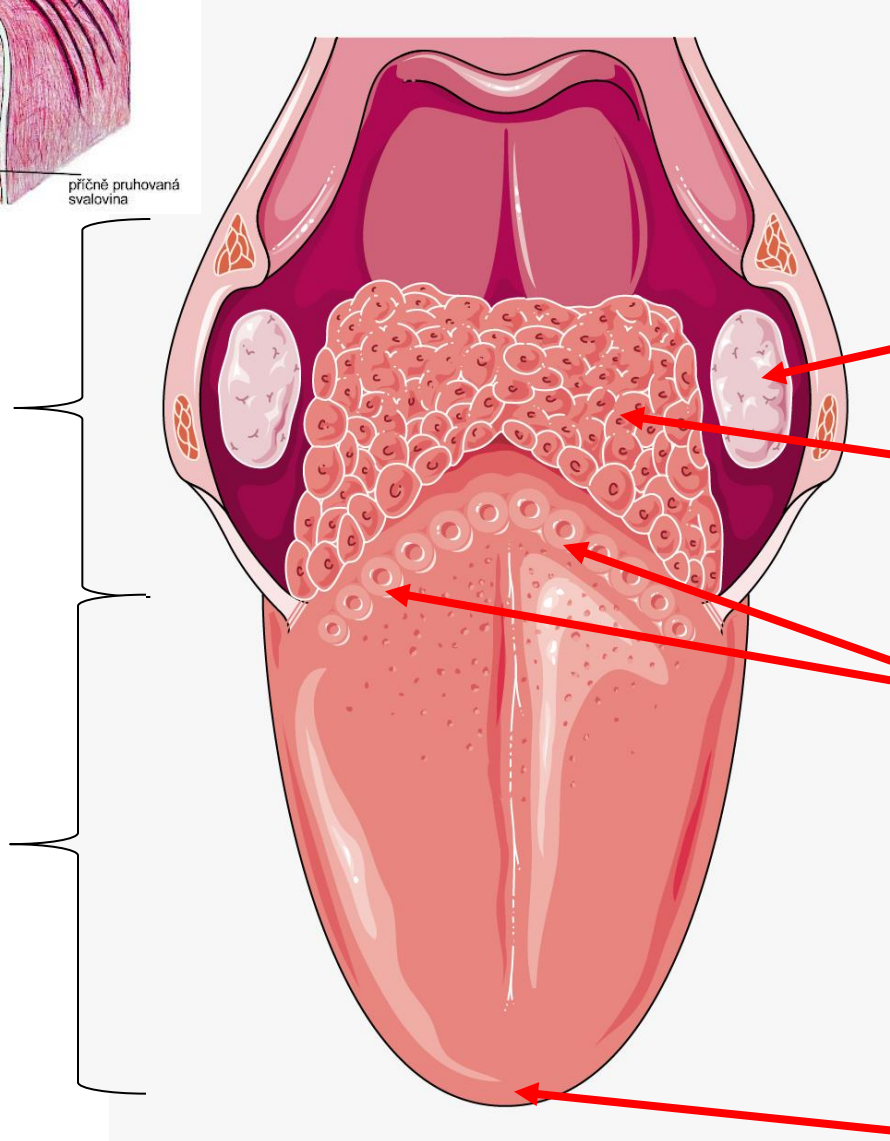
JAZYK

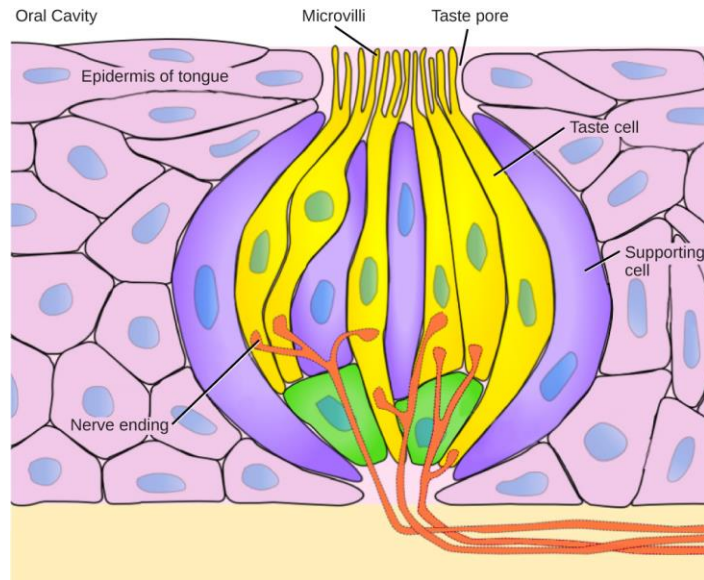
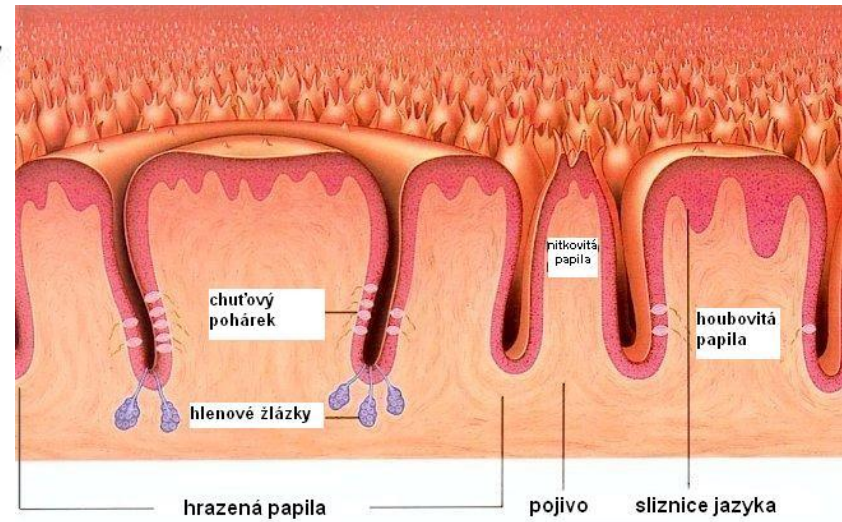
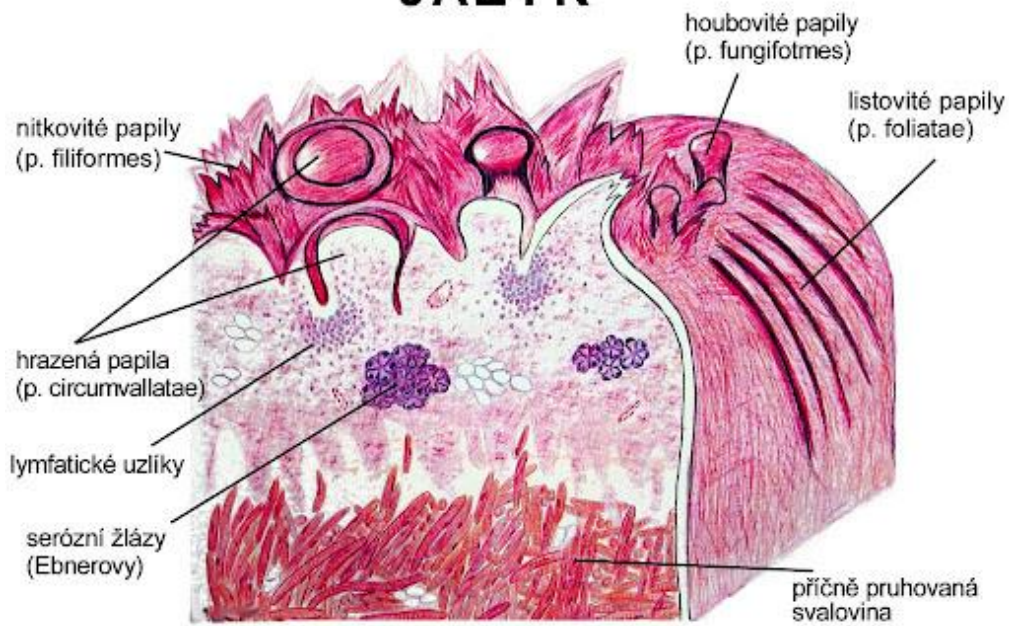
Lingua

radix linguae

Corpus linguae

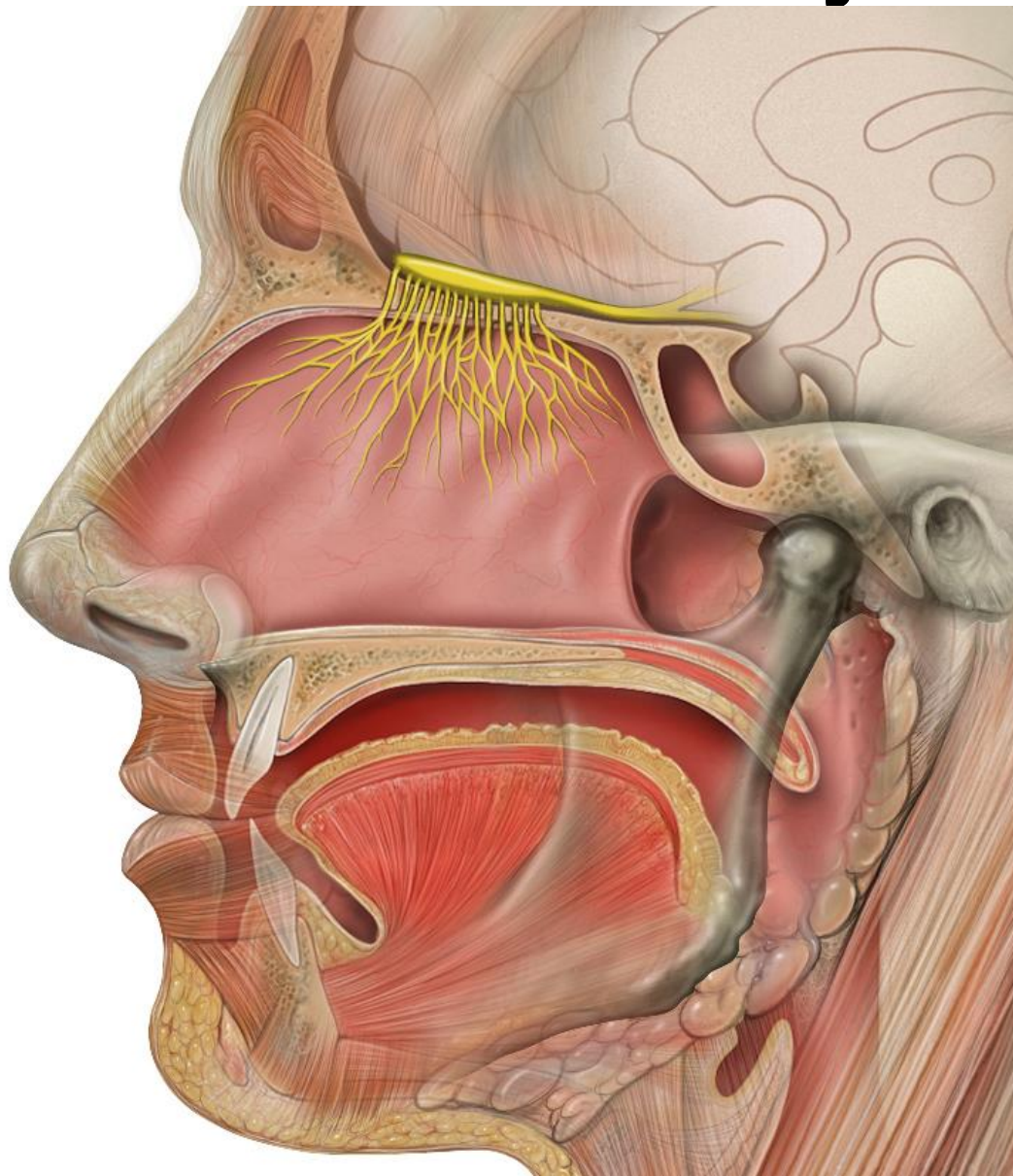
JAZYK

chuťové buňky + podpůrné buňky = **chuťový pohárek**

Čichové ústrojí

Tractus et bulbus olfactorius

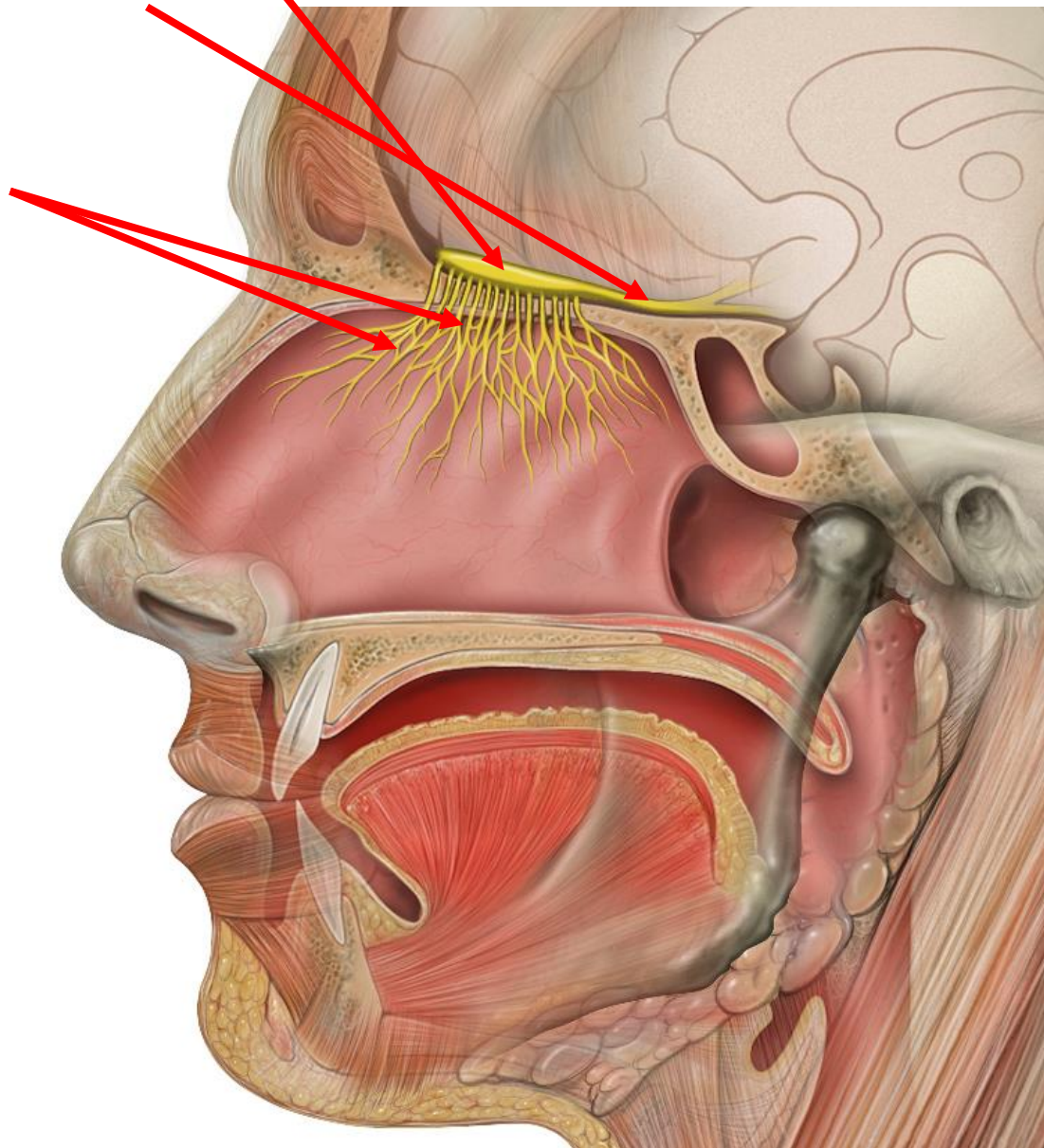
*filia radicularia
nervi olfactorii*

čichová dráha:

1N: čichová b.

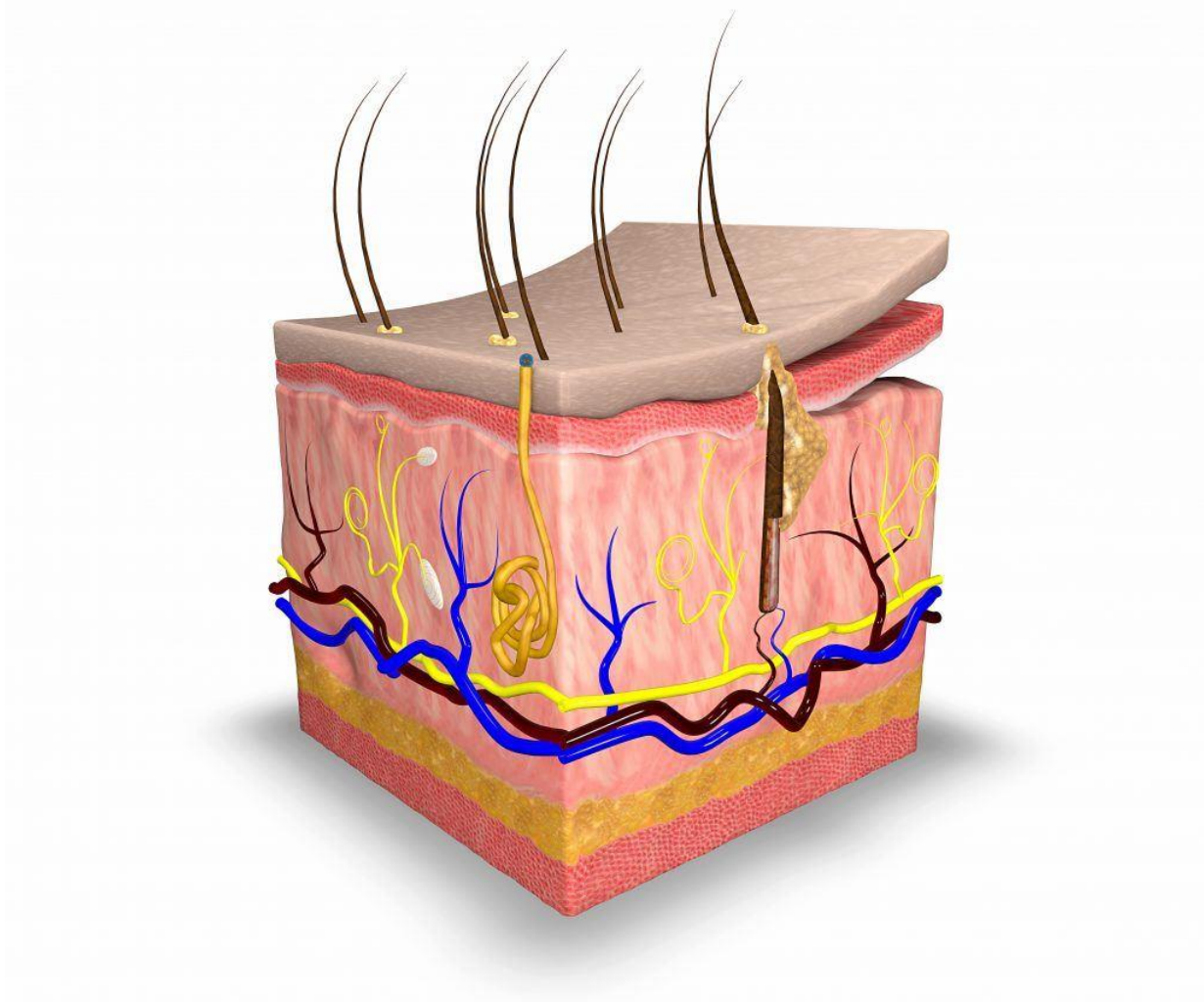
2N: mitrální b. v bulbus
olfactorius

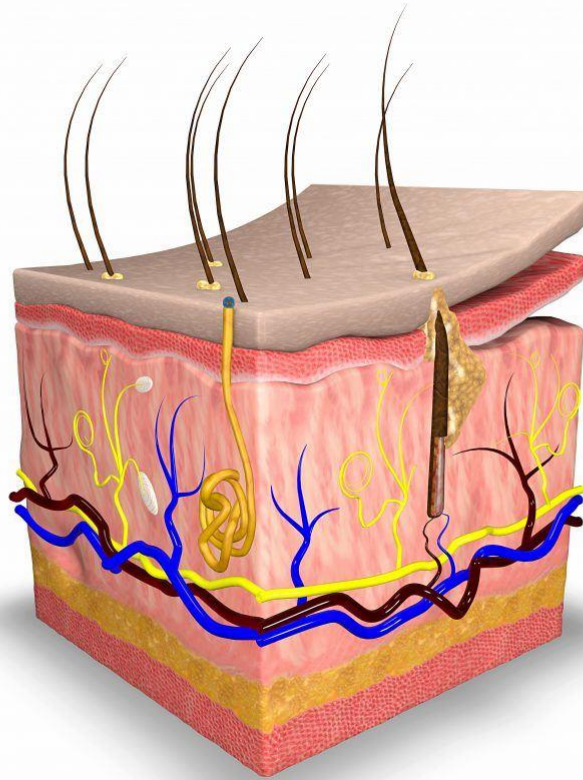
Jako jediná dráha se
nepřepojuje v thalamu!

Kůže - *cutis*

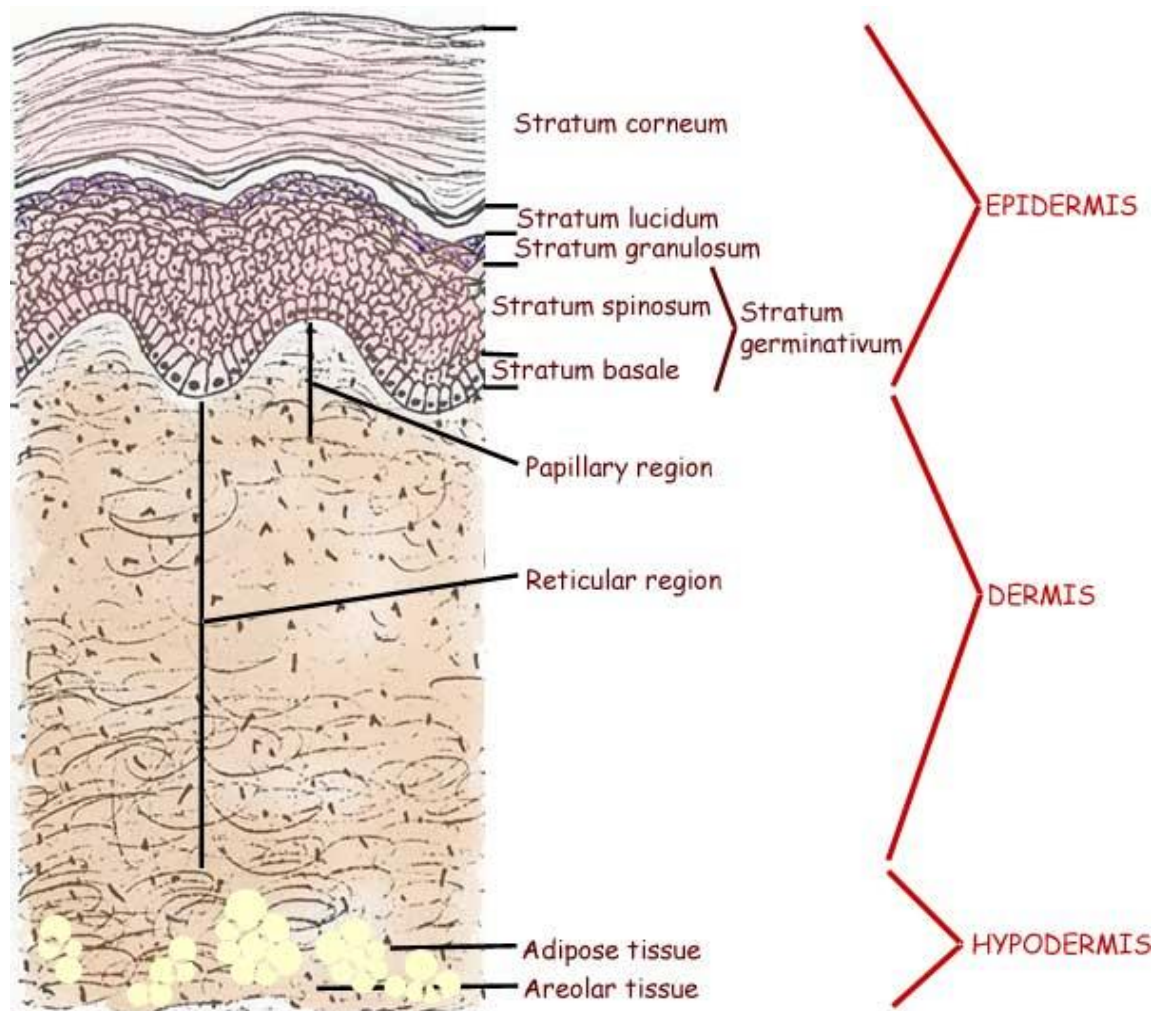
Pokožka – ***epidermis*** (epitel vícevrstevný)

Škára – ***dermis*** – (vazivo)

Podkožní vazivo – ***tela subcutanea***

Povrchová fascie – ***fascia superficialis***

Vrstvy kůže – diagram (histologie)

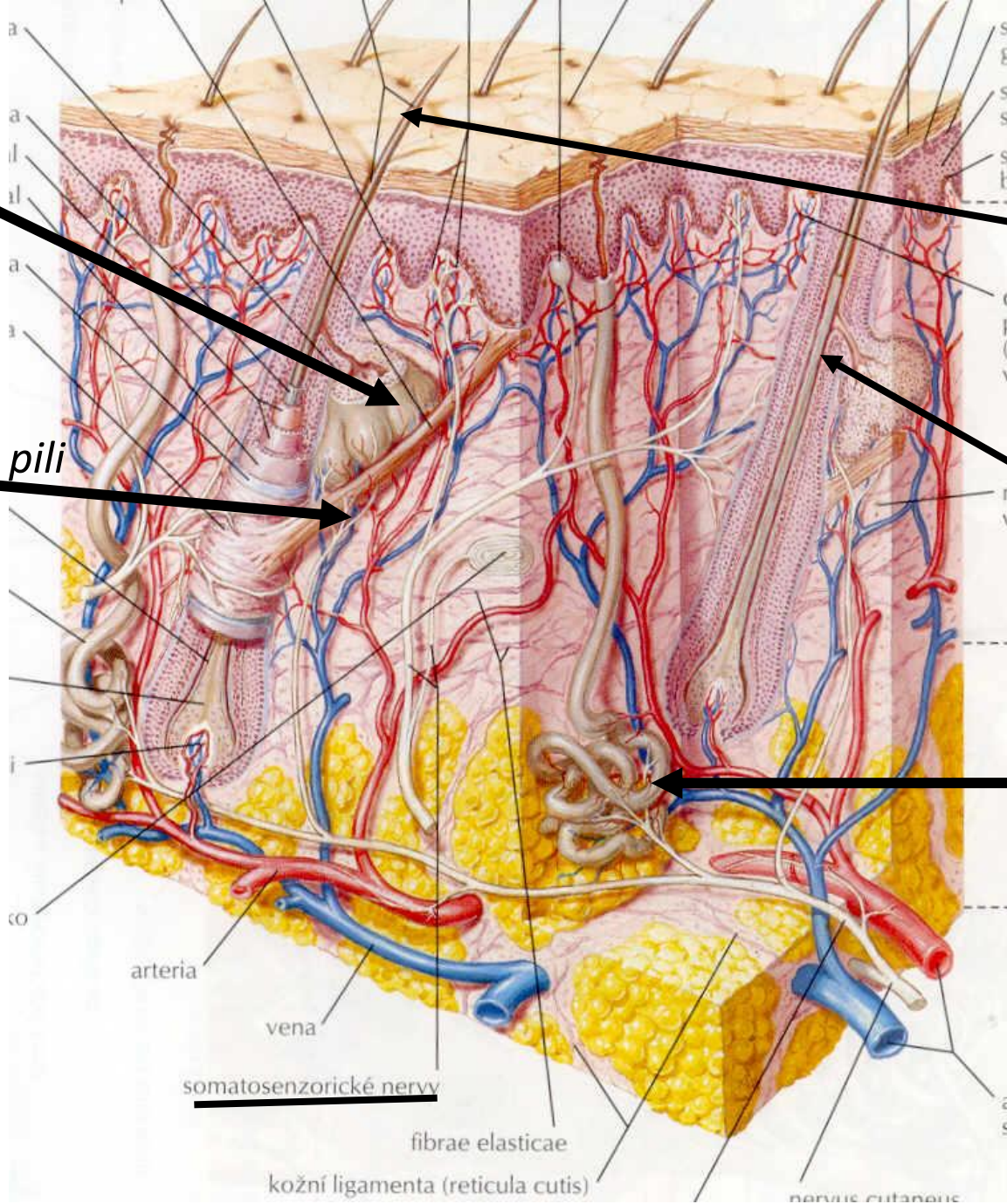
mazová
žláзка

m. arrector pili

pilus (chlup)

scapus (vlas)

potní
žláza

Přídavné kožní orgány

kožní adnexa – deriváty epidermis

- chlupy, vlasy, nehty

žlázky

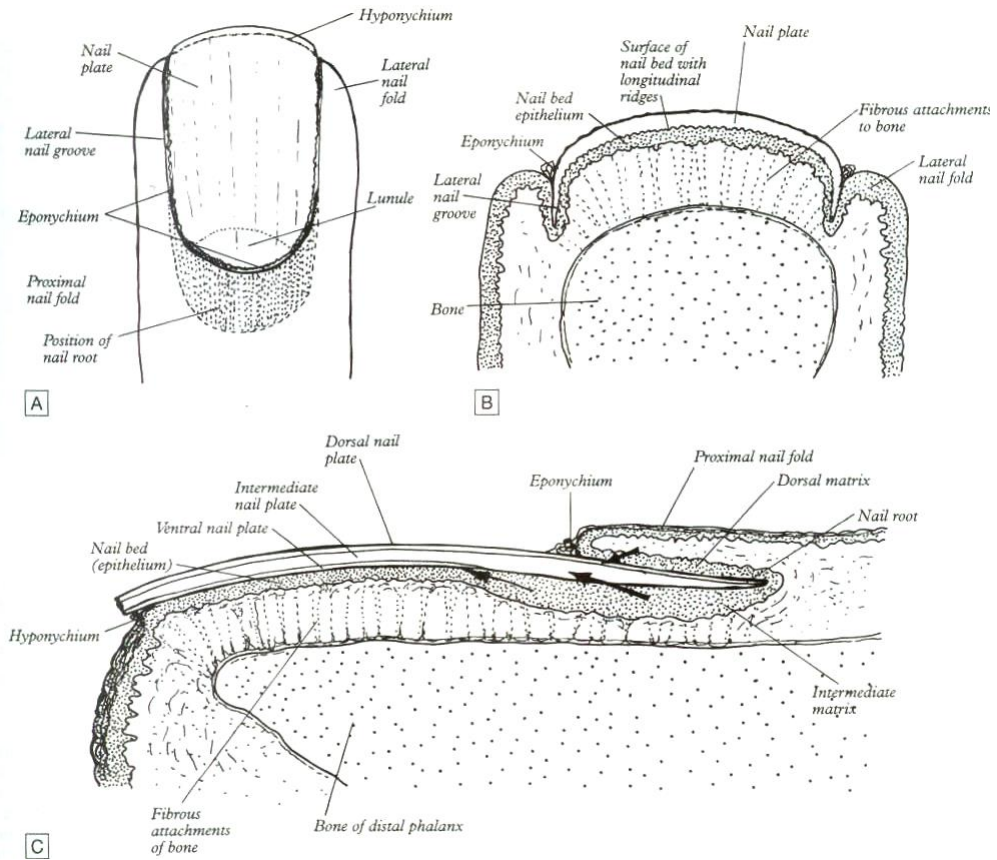
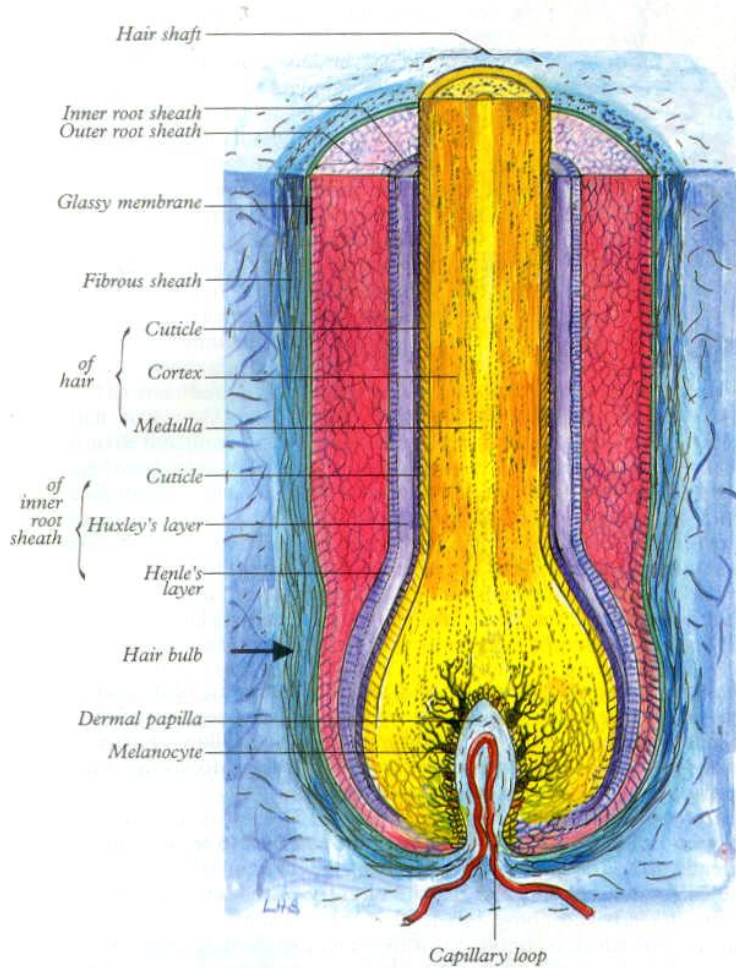
- potní, mazové, apokrinní (pachové)

mamma

-modifikovaná apokrinní žláza

vlas – scapus

nehet – unguis

Druhy ochlupení

- **primární** – *lanugo* (intrauterinní vývoj)
- **sekundární** – *pili, capilli, cilia, supercilium*
- **terciální**
  1. celkové – v typických lokalizacích, více u mužů
  2. lokální – *hirci, pubes, barba, tragi, vibrissae*, sinusové (hmatové) chlupy

Druhy kožních žlázek

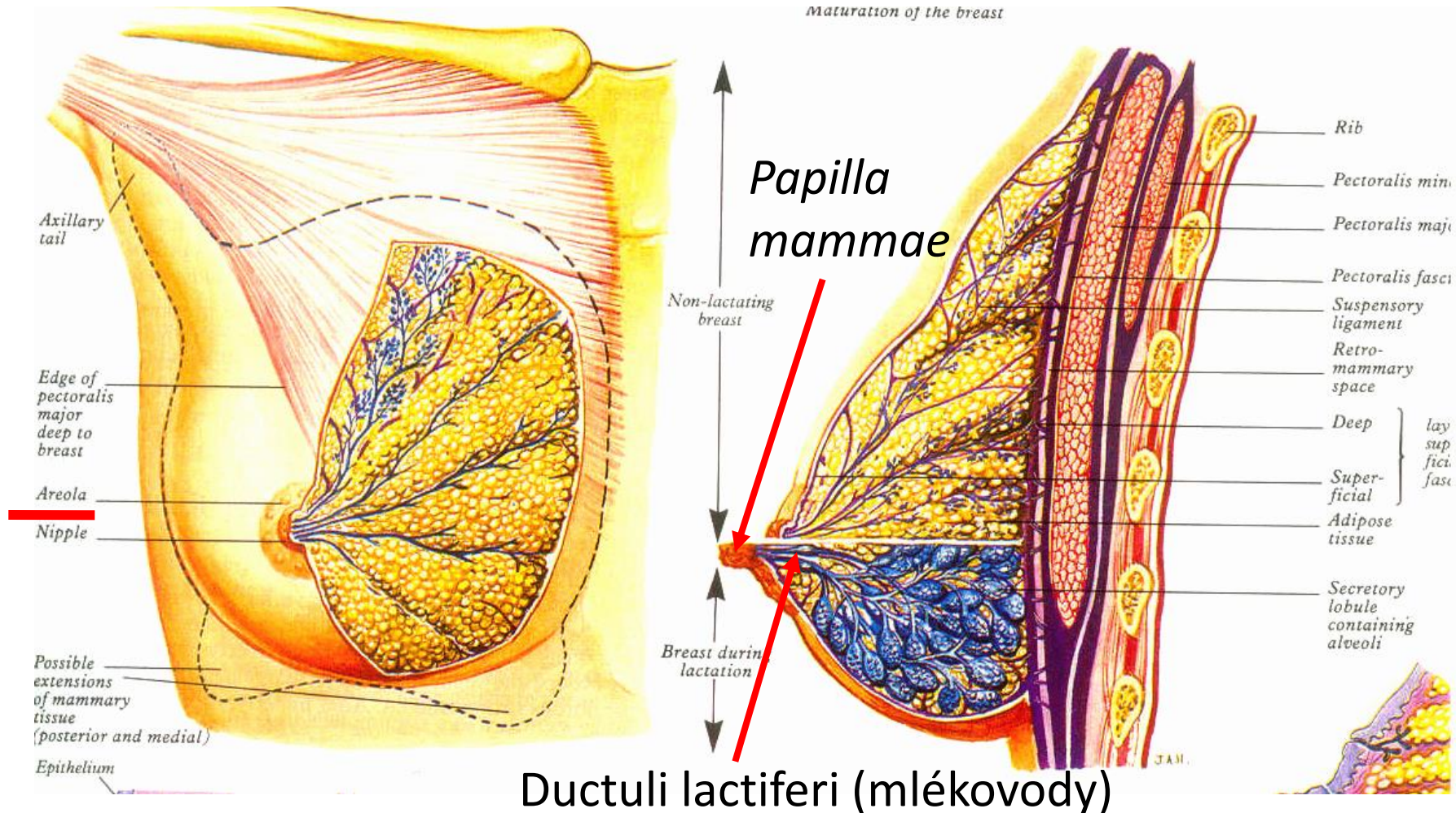
- **Glandulae sudoriferae** = potní
  - *axillares*
  - *ciliares (Molli)*
  - *ceruminosae* (zvukovod)
  - *nasales*
  - *circumanales* (i jinde v pubes)
- **Glandulae sebaceae** = mazové
  - kořene chlupů i nezávisle
  - *gl. tarsales (Meibomi)*

Mléčná žláza – stavba prsu

Tukové těleso + žláza

Maturation of the breast

Odtok lymfy z prsu – šíření metastáz

nodi lymphatici supraclaviculares

